

การกำกับการแสดงออกของตนและผลของการเชื่อว่าตนเป็นเป้าสายตาเกินจริง
ในการรับรู้เหตุการณ์ที่น่าอัศจรรย์

นางสาว เสน่ห์สุดา แสนประสาน

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาจิตวิทยาสังคม

คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2546

ISBN 974-17-4981-3

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

SELF-MONITORING AND THE SPOTLIGHT EFFECT ON PERCEPTION OF
EMBARRASSING SITUATIONS

Miss Snehsuda Saenprasarn

สถาบันวิทยบริการ

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirement

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

for the Degree of Master of Arts in Social Psychology

Faculty of Psychology

Chulalongkorn University

Academic Year 2003

ISBN 974-17-4981-3

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การกำกับ การแสดงออกของตนและผลของการเชื่อว่าตนเป็นเป้าสายตา
เกินจริง ในการรับรู้เหตุการณ์ที่น่าอัศจรรย์
โดย นางสาวเสน่ห์สุดา แสนประสาน
สาขาวิชา จิตวิทยาสังคม
อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์จรุงกุล นูรพวงศ์

คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทมหาบัณฑิต

..... คณบดีคณะจิตวิทยา
(รองศาสตราจารย์ ดร. พรรณทิพย์ ศิริวรรณบุญชัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการสอบ
(รองศาสตราจารย์ ดร. วีระพร อุวรรณโณ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(อาจารย์ จรุงกุล นูรพวงศ์)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. คัดนางค์ มณีศรี)

สถาบันจิตวิทยาบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เสน่ห์สุดา แสนประสาน: การกำกับการแสดงออกของตนและผลของการเชื่อว่าตนเป็น
เป้าสายตาเกินจริง ในการรับรู้เหตุการณ์ที่น่าอับอาย (SELF-MONITORING AND THE
SPOTLIGHT EFFECT ON PERCEPTION OF EMBARRASSING SITUATIONS) อ. ที่
ปรึกษา: อ. จรุงกุล บุรพวงศ์, 129 หน้า, ISBN 974-17-4981-3

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาอิทธิพลของบทบาทการเป็นผู้กระทำ ผู้สังเกต และผู้สังเกตที่สาม
ต่อความแม่นยำในการรับรู้การประเมินของผู้อื่นต่อตนเองในเหตุการณ์ที่น่าอับอาย และเปรียบเทียบการรับรู้
เหตุการณ์ที่น่าอับอายระหว่างคนที่มึลักษณะการกำกับการแสดงออกของตนสูงและต่ำในบทบาทต่างๆ ผู้ร่วมการ
ทดลองเป็นนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยระดับปริญญาตรี จำนวน 185 คน การวิจัยเป็นแบบ 3 (บทบาทผู้กระทำ
ผู้สังเกต และผู้สังเกตที่สาม) x 2 (การกำกับการแสดงออกของตนสูงและต่ำ) โดยใช้เหตุการณ์ที่น่าอับอาย 2
เหตุการณ์

ผลการวิจัย

1. บุคคลที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูงที่จินตนาการว่ามีบทบาทผู้กระทำ มีคะแนนความ
ประทับใจต่อเหตุการณ์ ในเหตุการณ์งานเลี้ยง น้อยกว่า ผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนต่ำ อย่างมี
นัยสำคัญที่ระดับ .05 แต่ไม่แตกต่างกัน ในเหตุการณ์ห้องสมุด และมีคะแนนการประเมินคุณลักษณะของ
ผู้กระทำไม่แตกต่างกันในทั้ง 2 เหตุการณ์
2. บุคคลที่จินตนาการว่ามีบทบาทผู้สังเกต ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูงและต่ำมีคะแนนความ
ประทับใจต่อเหตุการณ์และคะแนนการประเมินคุณลักษณะ ทั้ง 2 เหตุการณ์ไม่แตกต่างกัน
3. บุคคลที่จินตนาการว่ามีบทบาทผู้สังเกตที่สาม ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูงและต่ำมีคะแนนความ
ประทับใจต่อเหตุการณ์และคะแนนการประเมินคุณลักษณะ ทั้ง 2 เหตุการณ์ไม่แตกต่างกัน
4. บุคคลที่จินตนาการว่ามีบทบาทผู้กระทำ มีคะแนนความประทับใจต่อเหตุการณ์ห้องสมุด ต่ำกว่า ผู้ที่มี
บทบาทผู้สังเกต อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 , เหตุการณ์งานเลี้ยง .001 และมีคะแนนการประเมินคุณลักษณะ
ของผู้กระทำในเหตุการณ์ห้องสมุดต่ำกว่าที่ระดับนัยสำคัญ .05 แต่ไม่แตกต่างกันในคะแนนการประเมิน
คุณลักษณะของผู้กระทำในเหตุการณ์งานเลี้ยง
5. บุคคลที่จินตนาการว่ามีบทบาทผู้กระทำ กับ บทบาทผู้สังเกตที่สาม มีคะแนนความประทับใจต่อ
เหตุการณ์ และคะแนนการประเมินคุณลักษณะของผู้กระทำ ไม่แตกต่างกัน ทั้ง 2 เหตุการณ์
6. บุคคลที่จินตนาการว่ามีบทบาทผู้สังเกต กับ ผู้สังเกตที่สาม มีคะแนนการประเมินคุณลักษณะของ
ผู้กระทำในเหตุการณ์งานเลี้ยง ไม่แตกต่างกัน แต่มีคะแนนความประทับใจต่อเหตุการณ์ห้อง มากกว่าผู้ที่มีบทบาท
ผู้สังเกตที่สามมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 เหตุการณ์งานเลี้ยงที่ระดับ .05 และจากคะแนนการประเมิน
คุณลักษณะของผู้กระทำในเหตุการณ์ห้องสมุดที่ระดับ .05

สาขาวิชา จิตวิทยาสังคม

ลายมือชื่อนิสิต

ปีการศึกษา 2546

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

##4478153838 : MAJOR SOCIAL PSYCHOLOGY

KEYWORD: SPOTLIGHT EFFECT/ SELF-MONITORING

SNEHSUDA SAENPRASARN: SELF-MONITORING AND THE SPOTLIGHT
EFFECT ON PERCEPTION OF EMBARRASSING SITUATIONS. THESIS
ADVISOR: JARUNGKUL BURAPAVONG, 129 pp. ISBN 974-17-4981-3

The purpose of this research was to examine the influence of being in the role of an actor, an observer or a third observer on perception of embarrassing situations among high and low self-monitoring individuals. Participants were 185 Chulalongkorn University undergraduate students. Analyses were conducted as a 3 (role: actor, observer, third observer) x 2 (high vs low self-monitoring) factorial design for 2 embarrassing situations.

The results are as follows:

1. High self-monitoring actors score significantly lower than low self-monitoring actors on measures of impression in the empty-handed guest situation ($p < .05$), but they do not differ from each other in the activation of library alarm situation. High and low self-monitoring actors do not differ significantly from each other on measures of traits evaluation in both situations.
2. High and low self-monitoring observers do not differ significantly from each other on measures of impression and measures of traits evaluation in both situations.
3. High and low self-monitoring third observers do not differ significantly from each other on measures of impression and measures of traits evaluation in both situations.
4. Actors score significantly lower than observers on measures of impression in the activation of library alarm situation ($p < .05$) the empty-handed guest situation ($p < .01$) and on measures of traits evaluation in the activation of library alarm situation. ($p < .001$). Actors and observer do not differ significantly from each other on measures of traits evaluation in the empty-handed guest situations.
5. Actors and third observers do not differ significantly from each other on measures of impression and measures of traits evaluation in both situations.
6. Observer do not differ significantly from third observers on measures of traits evaluation in the empty-handed guest situations but score significantly higher than the third observer in the activation of library alarm situation. ($p < .05$). Observers score significantly higher than third observers on measures of impression in the activation of library alarm situation ($p < .001$) and the empty-handed guest situation ($p < .05$).

Field of study ... Social Psychology

Student's signature

Academic year 2003

Advisor's signature

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความสำเร็จของ อาจารย์จรุงกุล บุรพวงค์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำปรึกษาและคอยชี้แนะแนวทางมาโดยตลอด ทำให้ผู้วิจัยได้เรียนรู้ถึงสิ่งต่างๆ มากมาย จึงขอกราบขอพระคุณอาจารย์เป็นอย่างยิ่ง

ผู้วิจัยขอกราบขอพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร. ธีระพร อุวรรณโณ ที่ได้กรุณาให้นำเครื่องมือการวัดการกำกับการแสดงออกของตนมาใช้ในการวิจัย และช่วยกรุณาให้คำแนะนำเพิ่มเติม และขอกราบขอพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศักนังค์ มณีศรี ที่ได้ช่วยให้คำแนะนำแก้ไขในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ขอขอบคุณเพื่อนๆ จิตวิทยาสังคมรุ่นเดียวกัน และรุ่นน้องทุกคนที่ช่วยเป็นกำลังใจและช่วยเหลือในการทำวิทยานิพนธ์มาโดยตลอด

สุดท้ายนี้ ขอกราบขอพระคุณบิดา มารดา พี่สาวและน้องชายของผู้วิจัยที่คอยให้ความช่วยเหลือ ให้กำลังใจและทุนทรัพย์แก่ผู้วิจัยมาตลอด จนวิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลุล่วงได้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฌ
สารบัญภาพ.....	ฌ
บทที่	
1 บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	3
วัตถุประสงค์ของงานวิจัย.....	22
สมมติฐาน.....	22
ขอบเขตของงานวิจัย.....	24
คำจำกัดความที่ใช้ในงานวิจัย.....	24
ตัวแปรที่ศึกษา.....	26
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	26
2 วิธีดำเนินการวิจัย	
กลุ่มตัวอย่าง.....	27
รูปแบบการวิจัย.....	27
เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย.....	27
ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	51
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	56

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	57
4 การอภิปรายผลการทดลอง.....	84
5 สรุปผลการทดลองและข้อเสนอแนะ.....	90
รายการอ้างอิง.....	95
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก	99
ภาคผนวก ข	100
ภาคผนวก ค.....	101
ภาคผนวก ง.....	105
ภาคผนวก จ.....	107
ภาคผนวก ฉ.....	111
ภาคผนวก ช.....	113
ภาคผนวก ซ.....	114
ภาคผนวก ฌ.....	116
ภาคผนวก ญ.....	118
ภาคผนวก ณ.....	120
ภาคผนวก น.....	122
ภาคผนวก ด.....	124
ภาคผนวก ต.....	126
ภาคผนวก ฒ.....	128
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์	130

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	จำนวนข้อกระทงที่ถอดความจากSMS และข้อกระทงที่สร้างใหม่.....28
2	จำนวนข้อกระทงที่ถอดความจากSMS และข้อกระทงที่สร้างใหม่ ที่ผ่านการคัดเลือกรายชื่อ29
3	ผลการวิเคราะห์ความตรงของมาตรวัดการกำกับการแสดงออกของตน โดยวิธีการทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มที่ทราบลักษณะอยู่แล้ว.....30
4	ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนจาก แบบประเมินเหตุการณ์ที่น่าอัศจรรย์ที่เลือกมาใช้ในงานวิจัย ระหว่างผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูงและต่ำ.....34
5	ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนน จากมาตรจำแนกความหมาย ในเหตุการณ์ที่ 1.....43
6	ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนน จากมาตรจำแนกความหมาย เหตุการณ์ที่ 246
7	ค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนจากมาตรวัดการตีความเหตุการณ์ที่ 1 ในการศึกษานำร่อง.....48
8	ค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนจากมาตรวัดความรู้สึกทางบวกทางลบ ต่อผู้กระทำ ในเหตุการณ์ที่ 1 ในการศึกษานำร่อง.....49
9	ค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนจากมาตรประเมินคุณลักษณะของผู้กระทำ ในเหตุการณ์ที่ 1 ในการศึกษานำร่อง.....49

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
10	ค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนจากมาตรวัดการตีความเหตุการณ์ที่ 2 ในการศึกษานำร่อง.....50
11	ค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนจากมาตรวัดความรู้สึทางบวกทางลบ ต่อผู้กระทำในเหตุการณ์ที่ 2 ในการศึกษานำร่อง.....50
12	ค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนจากมาตรประเมินคุณลักษณะของผู้กระทำ ในเหตุการณ์ที่ 2 ในการศึกษานำร่อง.....51
13	คะแนนต่ำสุด คะแนนสูงสุด ค่ามัชฌิมเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของคะแนนการกำกับกับการแสดงออกของตนของผู้ร่วมการทดลองในแต่ละเงื่อนไข.....59
14	ผลการรวมคะแนนจากมาตรวัดการตีความเหตุการณ์ กับ มาตรวัดความรู้สึ ทางบวกทางลบต่อผู้กระทำ และคะแนนจากมาตรประเมินคุณลักษณะ ของผู้กระทำ.....60
15	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของคะแนน ความประทับใจ ต่อเหตุการณ์ที่ 1.....63
16	ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คะแนนต่ำสุด คะแนนสูงสุด และ ค่าสถิติเอฟ ของคะแนนความประทับใจต่อเหตุการณ์ที่ 1 ของผู้ที่มีการกำกับ การแสดงออกของตนสูงและต่ำในบทบาทผู้กระทำ.....63
17	ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คะแนนต่ำสุด คะแนนสูงสุด และ ค่าสถิติเอฟ ของคะแนนความประทับใจต่อเหตุการณ์ที่ 1 ของผู้ที่มีการกำกับ การแสดงออกของตนสูงและต่ำในบทบาทผู้สังเกต.....64

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
18	ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คะแนนต่ำสุด คะแนนสูงสุด และค่าสถิติเอฟ ของคะแนนความประทับใจต่อเหตุการณ์ที่ 1 ของผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูงและต่ำในบทบาทผู้สังเกตที่สาม.....64
19	ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คะแนนต่ำสุด คะแนนสูงสุด และค่าสถิติเอฟ ของคะแนนความประทับใจต่อเหตุการณ์ที่ 1 ของบทบาทผู้กระทำ กับผู้สังเกต.....66
20	ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คะแนนต่ำสุด คะแนนสูงสุด และค่าสถิติเอฟ ของคะแนนความประทับใจต่อเหตุการณ์ที่ 1 ของบทบาทผู้กระทำ กับผู้สังเกตที่สาม.....67
21	ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คะแนนต่ำสุด คะแนนสูงสุด และค่าสถิติเอฟ ของคะแนนความประทับใจต่อเหตุการณ์ที่ 1 ของบทบาทผู้สังเกตกับผู้สังเกตที่สาม.....67
22	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของคะแนนการประเมินคุณลักษณะของผู้กระทำ ในเหตุการณ์ที่ 1.....68
23	ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คะแนนต่ำสุด คะแนนสูงสุด และค่าสถิติเอฟ ของคะแนนการประเมินคุณลักษณะของผู้กระทำ ในเหตุการณ์ที่ 1 ของผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูงและต่ำ ในบทบาทผู้กระทำ.....69
24	ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คะแนนต่ำสุด คะแนนสูงสุด และค่าสถิติเอฟของคะแนนการประเมินคุณลักษณะของผู้กระทำ ในเหตุการณ์ที่ 1 ของผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูงและต่ำ ในบทบาทผู้สังเกต.....69

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
25	คำมีชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คะแนนต่ำสุด คะแนนสูงสุด และค่าสถิติเอฟของคะแนนการประเมินคุณลักษณะของผู้กระทำ ในเหตุการณ์ที่ 1 ของผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูงและต่ำ ในบทบาทผู้สังเกตที่สาม.....70
26	คำมีชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คะแนนต่ำสุด คะแนนสูงสุด และค่าสถิติเอฟของคะแนนการประเมินคุณลักษณะของผู้กระทำ ในเหตุการณ์ที่ 1 ของบทบาทผู้กระทำกับผู้สังเกต.....71
27	คำมีชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คะแนนต่ำสุด คะแนนสูงสุด และค่าสถิติเอฟของคะแนนการประเมินคุณลักษณะของผู้กระทำ ในเหตุการณ์ที่ 1 ของบทบาทผู้กระทำกับผู้สังเกตที่สาม.....71
28	คำมีชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คะแนนต่ำสุด คะแนนสูงสุด และค่าสถิติเอฟของคะแนนการประเมินคุณลักษณะของผู้กระทำ ในเหตุการณ์ที่ 1 ของบทบาทผู้สังเกตกับผู้สังเกตที่สาม.....72
29	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของคะแนนความประทับใจต่อเหตุการณ์ที่ 2.....73
30	คำมีชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คะแนนต่ำสุด คะแนนสูงสุด และค่าสถิติเอฟ ของคะแนนความประทับใจต่อเหตุการณ์ที่ 2 ของผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูงและต่ำ ในบทบาทผู้กระทำ.....74
31	คำมีชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คะแนนต่ำสุด คะแนนสูงสุด และค่าสถิติเอฟ ของคะแนนความประทับใจต่อเหตุการณ์ที่ 2 ของผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูงและต่ำ ในบทบาทผู้สังเกต.....74

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
32	คำวินิจฉัยเลขคดี ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คะแนนต่ำสุด คะแนนสูงสุด และค่าสถิติเอฟ ของคะแนนความประทับใจต่อเหตุการณ์ที่ 2 ของผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูงและต่ำ ในบทบาทผู้สังเกตที่สาม.....75
33	คำวินิจฉัยเลขคดี ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คะแนนต่ำสุด คะแนนสูงสุด และค่าสถิติเอฟของคะแนนความประทับใจต่อเหตุการณ์ที่ 2 ของบทบาทผู้กระทำ กับผู้สังเกต.....76
34	คำวินิจฉัยเลขคดี ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คะแนนต่ำสุด คะแนนสูงสุด และค่าสถิติเอฟของคะแนนจากมาตรวัดการรับรู้เหตุการณ์ที่ 2 ของบทบาทผู้กระทำ กับผู้สังเกตที่สาม.....77
35	คำวินิจฉัยเลขคดี ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คะแนนต่ำสุด คะแนนสูงสุด และค่าสถิติเอฟของคะแนนจากมาตรวัดการรับรู้เหตุการณ์ที่ 2 ของบทบาทผู้สังเกต กับผู้สังเกตที่สาม.....77
36	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของคะแนนการประเมินคุณลักษณะของผู้กระทำ ในเหตุการณ์ที่ 2.....78
37	คำวินิจฉัยเลขคดี ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คะแนนต่ำสุด คะแนนสูงสุด และค่าสถิติเอฟของคะแนนการประเมินคุณลักษณะของผู้กระทำ ในเหตุการณ์ที่ 2 ของผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูงและต่ำในบทบาทผู้กระทำ.....79
38	คำวินิจฉัยเลขคดี ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คะแนนต่ำสุด คะแนนสูงสุด และค่าสถิติเอฟของคะแนนการประเมินคุณลักษณะของผู้กระทำ ในเหตุการณ์ที่ 2 ของผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูงและต่ำในบทบาทผู้สังเกต.....79

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
39	คำมีชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คະแนนต่ำสุด คະแนนสูงสุด และค่าสถิติเอฟของคະแนนการประเมินคุณลักษณะของผู้กระทำ ในเหตุการณ์ที่ 2 ของผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูงและต่ำในบทบาทผู้สังเกตที่สาม.....80
40	คำมีชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คະแนนต่ำสุด คະแนนสูงสุด และค่าสถิติเอฟของคະแนนการประเมินคุณลักษณะของผู้กระทำในเหตุการณ์ที่ 2 ของบทบาทผู้กระทำกับผู้สังเกต..... 81
41	คำมีชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คະแนนต่ำสุด คະแนนสูงสุด และค่าสถิติเอฟของคະแนนการประเมินคุณลักษณะของผู้กระทำในเหตุการณ์ที่ 2 ของบทบาทผู้กระทำกับผู้สังเกตที่สาม..... 81
42	คำมีชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คະแนนต่ำสุด คະแนนสูงสุด และค่าสถิติเอฟของคະแนนการประเมินคุณลักษณะของผู้กระทำในเหตุการณ์ที่ 2 ของบทบาทผู้สังเกตกับผู้สังเกตที่สาม.....82
42	สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน.....83

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1	ภาพแสดงสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 1-3.....24
2	ขั้นตอนการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล.....55
3	คำมีชฌิมเลขคณิตจากมาตรวัดความประทับใจต่อเหตุการณ์ที่ 1 ของคนที่มี การกำกับการแสดงออกของตนสูงและต่ำที่จินตนาการบทบาทผู้กระทำ ผู้สังเกต และผู้สังเกตที่สาม.....65
4	คำมีชฌิมเลขคณิตจากมาตรประเมินคุณลักษณะของผู้กระทำ ในเหตุการณ์ที่ 1 ของคนที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูงและต่ำที่จินตนาการบทบาทผู้กระทำ ผู้สังเกต และผู้สังเกตที่สาม.....70
5	คำมีชฌิมเลขคณิตจากมาตรวัดความประทับใจต่อเหตุการณ์ที่ 2 ของคนที่มี การกำกับการแสดงออกของตนสูงและต่ำที่จินตนาการบทบาทผู้กระทำ ผู้สังเกต และผู้สังเกตที่สาม.....75
6	คำมีชฌิมเลขคณิตจากมาตรประเมินคุณลักษณะของผู้กระทำในเหตุการณ์ที่ 2 ของคนที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูงและต่ำที่จินตนาการบทบาทผู้กระทำ ผู้สังเกต และผู้สังเกตที่สาม.....80

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมของคนเราเป็นเรื่องที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ที่บางครั้งเราต้องประสบกับเหตุการณ์บางอย่างเช่นการแสดงถึงความล้มเหลว ข้อบกพร่อง หรือความเคราะห์ร้าย ซึ่งก่อให้เกิดความรู้สึกอับอาย เนื่องจากมนุษย์เราไม่ได้สมบูรณ์แบบ การที่จะผิดพลาดในสังคมจึงสามารถเกิดขึ้นได้ แม้จะโดยไม่ได้ตั้งใจก็ตาม คนส่วนใหญ่มักเคยประสบกับความกลัวว่าคนอื่นจะเห็นความไม่ฉลาดของตน บางคนอาจรู้สึกเช่นนี้เมื่อนั่งอยู่คนเดียวในร้านอาหาร เมื่อต้องเดินเข้าไปในงานเลี้ยงคนเดียว เมื่อสะดุดล้มในที่สาธารณะ หรือเมื่อต้องออกไปพูดหน้าชั้นเรียน เป็นต้น ซึ่งการกังวลว่าคนอื่นจะมองเราไม่ดีในเหตุการณ์ต่างๆที่เกิดขึ้นนี้ มาจากความเชื่อที่คนอื่นจะสังเกตเห็นและมองว่าตนเองแปลกจากคนอื่นๆ แต่ความจริงแล้วเป็นเช่นนั้นหรือไม่ บางครั้งคนอื่นอาจไม่ได้ประเมินเราเลวร้ายอย่างที่เราคิดมากนัก บางทีคนอื่นอาจจะมองเราดีกว่าที่คิด หรือบางทีคนอื่นอาจไม่ทันได้สังเกตเห็นความผิดพลาดนั้นของเราด้วยซ้ำ

จากทฤษฎีเรื่องความคลาดเคลื่อนพื้นฐานในการระบุสาเหตุ (Fundamental attribution error) แม้จะแสดงให้เห็นว่า คนเราเมื่อต้องระบุสาเหตุพฤติกรรมใดๆ มักมีอคติมาเกี่ยวข้อง โดยเฉพาะเมื่อเป็นพฤติกรรมที่ผิดพลาดของผู้อื่น เรามักระบุสาเหตุไปที่ภายใน ขณะที่เมื่อเป็นพฤติกรรมที่ผิดพลาดของตนเอง เรามักระบุสาเหตุไปที่ภายนอก แต่อคติที่ผู้อื่นระบุสาเหตุพฤติกรรมของเรานั้นแท้จริงแล้วอาจไม่ได้เกิดขึ้นอย่างมากตามที่เรากล่าวตระแวงกันนักก็ได้

การที่คนเราคิดว่าคนอื่นมีอคติในการระบุสาเหตุต่อพฤติกรรมของเราอย่างมากเกินจริงนี้อาจเกิดมาจากสาเหตุที่ว่า คนเรามักคิดไปเองว่าพฤติกรรมที่ล้มเหลวหรือผิดพลาดนั้นเกิดขึ้นอย่างโดดเด่นในสายตาคนรอบข้าง จากงานวิจัยเกี่ยวกับเรื่องผลของการเชื่อว่าตนตกเป็นเป้าสายตาเกินจริง (Spotlight effect) (Gilovich, Medvec, & Savitsky, 2000; Gilovich & Savitsky, 1999) กล่าวว่า คนเรามักมีแนวโน้มที่คิดมากไปว่าคนอื่นสังเกตเห็นการปรากฏกายและดูพฤติกรรมของเราอยู่ ทั้งเมื่อประสบ

กับความล้มเหลวและโดยเฉพาะเมื่อล้มเหลว เป็นธรรมดาที่คนเราจะเชื่อเช่นนั้น อีกนัยหนึ่งคือ คนเรามักคิดว่าตนเองเป็นเป้าสายตาในสังคมมากเกินไปกว่าที่เป็นจริง

การตระหนักถึงความเป็นเป้าสายตาของคนอื่นอย่างมากขึ้นนี้เกิดขึ้นภายใต้ความกลัวว่าคนอื่นจะสังเกตเห็น ความกลัวว่าคนอื่นจะสนใจหรือมองตนเองว่าเลวร้ายนี้ ไม่ได้เกิดกับเฉพาะในเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นต่อหน้าคนไม่รู้จักเท่านั้น แม้แต่ในกลุ่มคนคุ้นเคย เช่นกลุ่มเพื่อน หรือคนรู้จักก็เกิดขึ้นได้

นอกจากนี้ความกลัวที่เกินจริงนี้อาจก่อให้เกิดความวิตกกังวลต่อสิ่งที่เกิดขึ้นไปแล้ว โดยเกิดในลักษณะเมื่อบุคคลทำพฤติกรรมใดๆได้ไม่ดีตามที่คาดหวังไว้ เช่น คนที่ได้พูดต่อหน้าที่สาธารณะไปแล้ว ก็อาจจะรู้สึกว่าการทำไม่ได้ดีเท่าที่หวัง จึงทำให้คิดว่าคนอื่นประเมินเราแย่อย่างมากเกินกว่าเป็นจริงได้ หรือเมื่อเป็นเหตุการณ์ที่กำลังจะกระทำ เช่น เมื่อต้องไปพูดต่อหน้าคนมากกว่าก่อนที่จะพูด คนที่ขาดทักษะในการพูดต่อหน้าที่สาธารณะ ก็อาจเกิดความวิตกกังวลมากมายว่าคนอื่นจะสังเกตเห็นความผิดพลาดของตนอย่างชัดเจน

การกลัวคำตัดสินของคนอื่นต่อตนเองนี้อาจก่อให้เกิดความวิตกกังวลอย่างมากและทำให้บุคคลเกิดอาการประสาทในสังคมได้ เช่นวิตกต่อการปราศรัย (Savitsky & Gilovich, 2000 อ้างใน Savitsky, Epley, & Gilovich, 2001) ความวิตกกังวลทางสังคม (Social anxiety) (McEwan & Devins, 1983) และความหวาดระแวง (Paranoild) (Feinigstein & Veneble, 1992)

ถึงแม้ว่าความวิตกกังวลที่เกิดขึ้นเกินจริงนี้เป็นที่ทราบแล้วว่าการก่อให้เกิดความวิตกกังวลอย่างมากเกินควรในบางครั้ง แต่ความกลัวนี้เกิดจากปัจจัยใดบ้างก็มีความหลากหลายกันไปตามแต่เหตุการณ์ เช่นอารมณ์ ช่วงเวลา ประสบการณ์เดิม หรือบุคลิกภาพ ดังนั้น ตัวแปรที่นำมาใช้ในการวิจัยครั้งนี้จึงสนใจศึกษาตัวแปรบุคลิกภาพด้านการกำกับการแสดงออกของตน (Self-monitoring) เพราะบุคลิกภาพด้านนี้เป็นการแสดงถึงแนวโน้มที่บุคคลให้ความสนใจต่อสายตาคนรอบข้างหรือบรรทัดฐานของกลุ่มมากน้อยต่างกันเพียงใด ซึ่งน่าจะทำให้การรับรู้ความคิดของคนอื่นต่อตนเองแตกต่างกันด้วย เพราะคนที่สนใจสายตาของคนรอบข้างมากๆ หรือคนที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูงเมื่อประสบกับความน่าอัปยศแล้ว น่าจะก่อให้เกิดความรู้สึกวิตกกังวลมากกว่า และคิดว่าคนอื่นรอบข้างน่าจะประเมิน ตนเองแย่กว่าที่คนอื่นมองจริงๆ เพราะให้ความสำคัญกับความคิดและความรู้สึกของคนอื่นต่อตนเองอย่างมาก

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจจะทำการศึกษาว่า บุคคลที่มีการกำกับกับการแสดงออกของตนแตกต่างกันจะมีการรับรู้การประเมินของคนอื่นต่อตนเองแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร ในเหตุการณ์ที่บุคคลประสบกับความน่าอับอาย

แนวคิดทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัยและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการระบุสาเหตุ (Attribution)

ทฤษฎีการระบุสาเหตุของพฤติกรรม มีหัวใจสำคัญอยู่ที่การระบุสาเหตุพื้นฐานของพฤติกรรมไปที่สถานการณ์ หรือ ลักษณะภายในของบุคคล ตามทฤษฎีนี้สามารถช่วยให้เราเข้าใจได้ถึงสาเหตุที่คนเราแสดงพฤติกรรมใดๆ นั้นออกมา แต่ก็ไม่สามารถตอบคำถามได้อย่างชัดเจนว่าพฤติกรรมเกิดมาจากสาเหตุใด เพียงแต่ช่วยอธิบายว่าเพราะเหตุใดคนเราจึงมีความคิดเห็นต่อเหตุการณ์หรือต่อผู้คนนั้นอย่างไรเท่านั้น

หลักการในการระบุสาเหตุ (The Logic of attribution)

Kert Lewin (1967 อ้างใน Gilbert, 1995) ได้เสนอสมการในการระบุสาเหตุของพฤติกรรม ดังนี้

$$B = S + D$$

พฤติกรรมของคนเรา (B) เกิดจากอิทธิพลของสถานการณ์ที่บุคคลประสบ (S) และลักษณะภายในของบุคคล (D) พฤติกรรมของคนเราไม่ได้เกิดมาจากสาเหตุด้านใดด้านหนึ่งแต่เพียงด้านเดียวทั้งหมด กล่าวคือ พฤติกรรมของมนุษย์เกิดจากการผสมผสานระหว่างอิทธิพลของปัจจัยภายนอกและภายใน

อย่างไรก็ตาม แม้จะมีอิทธิพลของสถานการณ์ที่เด่นชัด คนเราก็ยังคงระบุสาเหตุพฤติกรรมเกือบทุกพฤติกรรมไปที่สาเหตุภายใน มากกว่าสาเหตุภายนอก จึงเกิดเป็นความคลาดเคลื่อนในการอนุมานสาเหตุได้

ความคลาดเคลื่อนในการระบุสาเหตุ (Fundamental attribution error, Correspondence bias)

ความคลาดเคลื่อนในการระบุสาเหตุ หมายถึงแนวโน้มที่คนเราจะประเมินอิทธิพลของปัจจัยภายในต่อพฤติกรรมอย่างมากเกินจริง และประเมินอิทธิพลของปัจจัยภายนอกต่ำกว่าที่เป็นจริง งานวิจัยของ Jones และ Harris (1967 อ้างใน Gilbert, 1995) ให้ผู้ร่วมการทดลองอ่านบทความที่สนับสนุนและต่อต้าน Fidel Castro ทั้งการเขียนแบบสมัครใจและถูกบังคับ แล้วให้ประเมินเจตคติของผู้เขียนต่อ Fidel Castro ผลคือ ผู้ร่วมการทดลองประเมินเจตคติของผู้เขียนตามเนื้อหาของเรียงความ ทั้งการเขียนแบบสมัครใจและถูกบังคับ แสดงให้เห็นว่าผู้ประเมิน มิได้นึกถึงอิทธิพลของปัจจัยภายนอกคือความมีอิสระในการเขียนเรียงความ จึงทำให้การระบุสาเหตุผิดพลาด

Gilbert (1995) พูดถึงเรื่องความคลาดเคลื่อนในการระบุสาเหตุของพฤติกรรมว่า มีสาเหตุหลายประการด้วยกัน ได้แก่

1. ความต้องการระบุสาเหตุไปที่ลักษณะภายในของบุคคล (Wanting dispositions)

เนื่องจากโลกนี้มีสิ่งเลวร้ายอยู่มากมาย เช่น หายนะต่างๆ โรคระบาด การต้องอยู่คนเดียว การออกหัก เป็นต้น เหล่านี้ล้วนทำให้เรารู้สึกหม่นหมอง โศกเศร้า ทำให้เราต้องการความรู้สึกว่าสิ่งที่เกิดขึ้นบนโลกเราล้วนสามารถควบคุมมันได้ ดังนั้น เราจึงต้องการระบุสาเหตุของสิ่งต่างๆ ไปที่ลักษณะภายในของบุคคล เพราะเชื่อว่าลักษณะภายในเป็นสิ่งที่เราสามารถควบคุมได้ มิใช่เกิดขึ้นนอกเหนือการควบคุมของเรา นอกจากนี้ยังช่วยให้บุคคลเชื่อว่าสามารถทำนายพฤติกรรมของคนอื่นในอนาคตได้ด้วย

หลักฐานในเรื่องนี้มาจากงานวิจัยของ Miller, Norman, และ Wright (1978) โดยแบ่งผู้ร่วมการทดลองออกเป็นสี่กลุ่ม กลุ่มแรก ให้เล่นเกม Prisoner's Dilemma กลุ่มที่สอง ให้เป็นผู้สังเกตธรรมดา กลุ่มที่สาม ให้เป็นผู้สังเกตที่รับรู้ว่าจะต้องไปเล่นเกม และกลุ่มที่สี่เป็นผู้สังเกตที่รับรู้ภายหลังว่าต้องไปเล่นเกม เมื่อเล่นเกมเสร็จให้ทั้งหมดบรรยายลักษณะของผู้เล่นเกม พบว่า กลุ่มที่หนึ่ง สาม และสี่ ให้ข้อมูลเกี่ยวกับผู้เล่นได้มากกว่ากลุ่มที่สังเกตแบบธรรมดา และยิ่งตนเองมีความเกี่ยวข้องกับการเล่นเกมเท่าใดก็ยิ่งรายงานข้อมูลของผู้เล่นได้ละเอียดมากด้วย แสดงถึง พฤติกรรมจะยิ่งสำคัญขึ้นเมื่อมันต้องมาเกี่ยวข้องกับตัวเรา

2. การเข้าใจสถานการณ์ผิดพลาด (Misunderstanding situations)

หมายถึง การที่คนเราประเมินอิทธิพลของสถานการณ์ต่อพฤติกรรมต่ำกว่าที่เป็นจริง คนเรามักประเมินอิทธิพลของสถานการณ์ได้อย่างไม่แม่นยำเสมอ และความไม่แม่นยำนี้เองมีส่วนให้คนเราประเมินค่าของสถานการณ์ได้ต่ำกว่าที่ควร การที่เราระเมินอิทธิพลของสถานการณ์ต่ำกว่าที่ควรนั้น เกิดจากสาเหตุที่ว่า บางครั้งสถานการณ์เป็นสิ่งที่เราไม่ได้รับรู้ (Invisible situation) จากงานวิจัยของ Ross (1977) อ้างใน Gilbert, 1995) สุ่มผู้ร่วมการทดลองเข้าสู่บทบาทสามบทบาท ในการเล่นเกมถามตอบเสมือนเกมโชว์ คือ บทบาทผู้ตอบ ผู้ถาม และผู้สังเกต ให้ผู้ถามตั้งคำถามที่ไม่ง่ายหรือยากเกินไปมาถามผู้ตอบ แล้วให้เริ่มเล่นเกม โดยผู้ตอบหากตอบผิดก็ให้ผู้ถามเฉลยคำตอบในแต่ละข้อ จากนั้นให้ทั้งสามบทบาทประเมินความฉลาดของผู้ถามและผู้ตอบ ผลที่พบคือ ผู้สวมบทบาทผู้ถาม ได้รับการประเมินในทางที่ดีกว่าบทบาทผู้ตอบ เนื่องจากผู้ประเมินมิได้ตระหนักถึงอิทธิพลของบทบาทที่ผู้เล่นเกมถามตอบกำลังสวมบทบาทอยู่ คือผู้ถามเป็นคนตั้งคำถามเองทำให้ตอบได้หมด แต่ผู้ตอบอาจตอบได้บ้างไม่ได้บ้าง จึงประเมินผู้เล่นเกมไปตามการแสดงผลออกที่เห็น และเนื่องจากการที่เราไม่เห็นถึงอิทธิพลของสถานการณ์ ทำให้เราระเมินอิทธิพลของมันต่ำกว่าที่ควร (underestimate situations) จากงานวิจัยของ Sherman (1980) ผู้วิจัยถามนักเรียนว่าถ้าให้เขียนข้อความต่อต้านการมีหอพักนักศึกษาแบบรวมหญิงชาย (co-ed dormitory) จะยอมเขียนหรือไม่ ผลคือนักเรียนร้อยละ 70 บอกว่าจะปฏิเสธการเขียนข้อความ แต่ต่อมาเมื่อให้ลงมือเขียนจริงๆปรากฏว่ามีนักเรียนร้อยละ 30 เท่านั้นที่ปฏิเสธการเขียนข้อความ โดยทำนายผิดพลาดถึงร้อยละ 40 ที่เป็นเช่นนั้นเนื่องจาก เมื่อเราถูกบอกให้ทำอะไรได้มักไม่ได้คำนึงถึงความยุ่งยากซับซ้อนที่เกิดขึ้นทั้งหมด จนกระทั่งเมื่อต้องประสบด้วยตนเองจึงตระหนักถึงความซับซ้อนต่างๆเหล่านั้น

3. การรับรู้พฤติกรรมอย่างผิดพลาด (Misperceiving behavior)

คนเรามักรับรู้พฤติกรรมต่างๆโดยการประเมินในสิ่งที่เห็น โดยมีความคาดหวังเกี่ยวกับพฤติกรรมนั้นๆไว้ภายใต้จิตสำนึกอยู่แล้ว หรือการเห็นพฤติกรรมตามที่คาดหวังไว้อยู่แล้ว (Perceptual assimilation) เช่นเรามักคาดหวังว่าอาชีพพยาบาลน่าจะเป็นเพศหญิง หากเราอ่านข้อความใดเกี่ยวกับพยาบาลแล้วพบคำว่า"เขา" เราก็มักจะสะดุดกับคำนั้น เพราะเราคาดหวังว่าน่าจะเป็นคำว่า "เธอ" ซึ่งแสดงถึงความเป็นเพศหญิง จากงานวิจัยของ Rosenhan (1973) อ้างใน Gilbert, 1995) ให้คนปกติ 8 คนปลอมตัวเข้าไปอยู่ในโรงพยาบาลโรคจิต แล้วให้ตอบคำถามนักจิตวิทยาตามความเป็นจริงทั้งหมดและทำพฤติกรรมปกติ แล้วดูว่าเมื่อไรจึงจะมีคนพบว่าความจริงพวกเขาเป็นคนสุขภาพจิตปกติ จากงานวิจัย

พบว่าใช้เวลาโดยเฉลี่ย 19 วันจึงจะพบความจริงได้ นั่นเพราะคนเรารับรู้ตามที่คาดว่าคนทั้ง 8 น่าจะเป็นโรคจิตนั่นเอง

4. ความล้มเหลวในการใช้ข้อมูล (Failing to use information)

หมายถึงการที่คนเราไม่สามารถนำข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมที่มีอยู่มาช่วยในการหาสาเหตุของพฤติกรรมได้ เนื่องจากบางครั้งเรามองคนเราก็ยุ่งยากกับการทำสิ่งใดๆอยู่ เมื่อต้องตัดสินใจเลือกพฤติกรรมอื่นในเวลาเดียวกัน จึงมักระบุไปที่ปัจจัยทางภายในก่อน เนื่องจากการระบุสาเหตุไปที่ลักษณะภายในเป็นสิ่งที่ทำได้ง่ายกว่าการคำนึงถึงปัจจัยทางสถานการณ์ จากงานวิจัยของ Gillbert, Pelham, และ Krull (1988) แบ่งผู้ร่วมการทดลองเป็น 2 กลุ่ม โดยให้ทั้งสองกลุ่มดูเทปโทรทัศน์ไร้เสียงเกี่ยวกับผู้หญิงคนหนึ่งกำลังคุยกับคนแปลกหน้าในหัวข้อต่างๆกัน ทั้งสถานการณ์ธรรมดา และเรื่องที่รุนแรง เมื่อดูเสร็จให้ผู้ร่วมการทดลองประเมินสีหน้าวิตกกังวลของผู้หญิงในเทป แต่ผู้ร่วมการทดลองในกลุ่มที่สองให้เพิ่มการจำคำศัพท์ไปด้วยขณะกำลังดูเทป ผลที่พบคือผู้ร่วมการทดลองในกลุ่มที่หนึ่งตัดสินสีหน้าของผู้หญิงตามหัวข้อเรื่องที่สนทนา ขณะที่กลุ่มที่สองตัดสินว่าหญิงคนนั้นมีสีหน้าวิตกกังวลในทุกหัวข้อสนทนา จากงานวิจัยอธิบายได้ว่า เมื่อสมองของคนเรากำลังยุ่งยากกับการจำคำศัพท์ จึงไม่พยายามที่จะคำนึงถึงอิทธิพลของสถานการณ์ ในที่นี้คือหัวข้อที่สนทนานั่นเอง

ผลของบทบาทผู้กระทำ-ผู้สังเกต (Actor-observer effect)

ผลของบทบาทผู้กระทำ-ผู้สังเกต หมายถึง แนวโน้มที่คนเราอธิบายสาเหตุของพฤติกรรมคนอื่นไปที่ปัจจัยภายใน แต่อธิบายสาเหตุของพฤติกรรมตนเองไปที่ปัจจัยภายนอก ซึ่งจัดได้ว่าเป็นความผิดพลาดในการระบุสาเหตุอย่างหนึ่งด้วย

เมื่อคนเราเป็นผู้กระทำ เรามักไม่สามารถมองเห็นการกระทำของตนเองได้ ดังนั้นพฤติกรรมของตนเองจึงไม่เป็นที่เด่นชัด ในขณะที่สถานการณ์ที่บีบบังคับให้บุคคลกระทำพฤติกรรมนั้นๆเป็นที่ชัดเจนกว่าและทำให้บุคคลรู้สึกว่าสถานการณ์เป็นสิ่งที่อิทธิพลต่อพฤติกรรมของตน ในทางตรงกันข้าม เมื่อคนเราเป็นผู้สังเกตพฤติกรรมผู้อื่น สถานการณ์หรือสภาพแวดล้อมกลับเสมือนเป็นเพียงส่วนประกอบที่ไม่เด่นชัดเท่านั้น ดังนั้นคนเราจึงรับรู้ว่ามีผู้อื่นแสดงพฤติกรรมโดยมาจากลักษณะภายในของตัวบุคคลนั่นเอง

มีการอธิบายถึง ผลของบทบาทผู้กระทำ-ผู้สังเกต ในอีกแนวทาง โดยมาจากความเชื่อว่า ตัวผู้กระทำกับผู้สังเกตมีข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์นั้นๆแตกต่างกันไป ดังนั้นจึงระบุสาเหตุของผู้กระทำแตกต่างกันไปด้วย กล่าวคือ ตัวผู้กระทำอาจตระหนักถึงความรู้สึกของตนต่อเหตุการณ์นั้น ซึ่งเกี่ยวพันถึงความมุ่งมั่นที่จะกระทำพฤติกรรมในเฉพาะเหตุการณ์นั้นเท่านั้น หรือความรู้สึกอยากทำพฤติกรรมในลักษณะที่เป็นเพียงชั่วคราว ดังนั้นผู้กระทำจึงคิดว่าตนกระทำพฤติกรรมนี้เฉพาะในเหตุการณ์นี้เท่านั้น ขณะที่ตัวผู้สังเกตอาจไม่สามารถตระหนักถึงข้อมูลเรื่องนี้ นอกจากนี้ ตัวผู้กระทำยังสามารถประมวลถึงประสบการณ์หรือข้อมูลเดิมเกี่ยวกับการทำหรือไม่ทำพฤติกรรมนั้นของตนในอดีตได้ การเข้าใจถึงตัวแปรต่างๆในการทำพฤติกรรมของตนจึงทำให้บุคคลลดความสำคัญของอิทธิพลด้านปัจจัยภายในตัวบุคคลลง ในทางตรงกันข้าม ผู้สังเกตมีข้อมูลเกี่ยวกับผู้กระทำเพียงเล็กน้อยและต้องระบุสาเหตุพฤติกรรมนั้นจากสภาพแวดล้อมที่มองเห็นเท่านั้น ดังนั้นผู้สังเกตจึงไม่สามารถคำนึงถึงปัจจัยแวดล้อมอื่นๆที่อาจมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของผู้กระทำได้อย่างเหมาะสมนัก และรับรู้ว่าคุณกระทำมีพฤติกรรมนั้นเป็นปกติหรือถาวรอยู่แล้วแม้ในสถานการณ์อื่นก็ตาม

หลักฐานงานวิจัยในเรื่อง ผลของบทบาทผู้กระทำ-ผู้สังเกต มีอย่างกว้างขวางในช่วงระยะเวลา 20 ปีนี้ ผู้กระทำไม่เพียงแต่ให้ความสำคัญกับอิทธิพลของปัจจัยภายในน้อยกว่าผู้สังเกตเท่านั้น พวกเขา ยังคิดว่าพฤติกรรมของตนสามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามสถานการณ์และสามารถทำนายได้ยากอีกด้วย (Baxter & Goldberg, 1988; Sande, Goethals, & Radloff, 1988 อ้างใน Fiske & Taylor, 1991) ส่วนผู้สังเกต มองว่าผู้กระทำมีแนวโน้มจะแสดงพฤติกรรมเหมือนเดิมต่อสถานการณ์ต่างๆ

การประเมินอคติในการระบุสาเหตุอย่างมากเกินความเป็นจริง

จากทฤษฎีเรื่องการระบุสาเหตุที่ได้กล่าวถึงมาแล้ว เป็นที่ชัดเจนว่าคนเราเมื่อต้องระบุสาเหตุพฤติกรรมใดๆ มักมีอคติหรือเกิดความคลาดเคลื่อนในการระบุสาเหตุพฤติกรรมนั้น อย่างไรก็ตาม เมื่อให้คนเราประเมินว่าอคติที่คนอื่นมีต่อเราในการระบุสาเหตุพฤติกรรมนั้นเกิดขึ้นในระดับใด เราเองก็อาจไม่สามารถรับรู้ได้แม่นยำนัก

จากงานวิจัยที่ผ่านมาของ Van Boven, Kamada, และ Gilovich (1999) ให้ผู้ร่วมการทดลองดูวิดีโอที่บันทึกการปราศรัยสนับสุนนหรือต่อต้านการแสดงออกซึ่งความกล้าเป็นหยัดในการตัดสินใจ โดยจากวิดีโอ

ทัศน์ จะย้ำว่า ผู้ปราศรัย โดยอิทธิพลของผู้วิจัยกำหนดมา หลังจากนั้นวัดตัวแปรตามโดยให้ผู้ร่วมการทดลองที่ดูวิดีโอทัศน์ประเมินเจตคติของผู้พูดต่อเรื่องที่พูด และให้ตัวผู้ปราศรัยเองทำนายว่าคนดูจะประเมินเจตคติของผู้พูดอย่างไร ผลที่พบคือผู้พูดทั้งในสถานการณ์ที่สนับสนุนและต่อต้านหัวข้อที่พูด ทำนายว่าคนอื่นประเมินตนเองว่ามีเจตคติตามเรื่องที่พูดนั้นมากเกินกว่าที่ผู้สังเกตการณ์ประเมินจริงๆ นั่นคือ ตัวผู้กระทำเองก็ประเมินว่าคนอื่นจะระบุสาเหตุของพฤติกรรมของตนไปที่ปัจจัยภายในมากเกินกว่าที่ผู้สังเกตการณ์ประเมินจริง

การประเมินการเกิดอคติในการระบุสาเหตุที่มากเกินไป สาเหตุหนึ่งอาจจะมาจากการที่คนเราคิดว่าตนเองโดดเด่นในสายตาคนอื่นมากกว่าที่เป็นจริง การประเมินที่เกินจริงเช่นนี้ทำให้บุคคลเกิดความวิตกกังวลและกลัวว่าตนเองจะมีภาพพจน์ที่ไม่ดีในสายตาคนอื่นเมื่อบุคคลประสบกับความล้มเหลว

ทฤษฎีและงานวิจัยเกี่ยวกับผลของการเชื่อว่าตนตกเป็นเป้าสายตาเกินจริง (Spotlight effect phenomenon)

ผลของการเชื่อว่าตนตกเป็นเป้าสายตาเกินจริง เป็นปรากฏการณ์ที่คนเรามีแนวโน้มที่จะคิดว่าตนเองเป็นจุดสนใจในสังคมมากเกินกว่าที่เป็นจริง อีกนัยหนึ่งคือ คนเรามักจะประเมินความโดดเด่นของตนเองในสายตาสาธารณะมากกว่าที่เกิดขึ้นจริงๆ นั้นเอง (Gilovich et al., 2000; Kenrick, Neuberg, & Cialdini, 2002; Savitsky et al., 2001)

โดยปกติแล้ว คนเรามักคิดว่าตนเองเป็นศูนย์กลางของโลกรอบๆ ตัวเรา ดังนั้นเมื่อเราประสบกับความสำเร็จ และโดยเฉพาะเมื่อประสบกับความล้มเหลวจึงมุ่งความสนใจไปที่เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับตนนั้น และให้ความสนใจกับภาพลักษณ์ของตนในสายตาของคนอื่นจากเหตุการณ์นั้นๆ

มีงานวิจัยที่แสดงให้เห็นว่าผลของการเชื่อว่าตนตกเป็นเป้าสายตาเกินจริง นี้เกิดขึ้นอยู่จริงๆ โดยเกี่ยวข้องกับปรากฏการณ์ต่างๆ กัน คือ

อคติในการมองตนเองเป็นศูนย์กลาง (Egocentric biases)

เป็นการรับรู้ที่ตนเองเป็นเป้าหมายหรือสาเหตุของเหตุการณ์ต่างๆ อย่างมากเกินจริง โดยที่จริงๆ แล้วอาจจะไม่ได้เกี่ยวข้องกับตัวตนของบุคคลนั้นโดยตรงก็ได้ Ross และ Sicoly (1979) ทำการวิจัยเกี่ยวกับการระบุนิยามความรับผิดชอบในงานของบุคคลพบว่า คนเราเมื่อต้องทำงานร่วมกัน ก็มักจะให้ความสนใจกับสิ่งที่ตนเองทำ และเมื่อดูว่าใครรับผิดชอบต่องานนั้นมากกว่ากัน เขาก็มักจะคิดว่าตนเองรับผิดชอบงานมากกว่าคนอื่น อคติที่บุคคลประเมินนี้เกิดมาจากอคติในการมองตนเองเป็นศูนย์กลาง แต่สิ่งที่เกิดขึ้นนี้อาจจะมาจากการตัดสินของเราเองว่าคนอื่นเห็นความพยายามของเราอย่างน้อยแค่ไหนต่องานนั้น นั่นคือ พฤติกรรมนั้นจะอยู่ในใจเราและทำให้เราเกิดความรู้สึกว่าตนเองเป็นศูนย์กลางและมันไปปิดเบือนการรับรู้ความเด่นชัดของพฤติกรรมของเราในสายตาคนอื่น โดยมองว่าคนอื่นเห็นว่าเรามีความรับผิดชอบต่องานมากนั่นเอง

อคติในการคิดว่าตนเองเป็นเป้าหมาย (Self-as-target bias)

ปรากฏการณ์ที่สามที่เกี่ยวข้องผลของการเชื่อว่าตนตกเป็นเป้าสายตาเกินจริง เป็นความรู้สึกว่าการกระทำหรือเหตุการณ์ที่ไม่น่าพอใจนั้นมีสาเหตุโดยตรงมาจากตัวตนของตนเอง (Fenigstein, 1984) เช่น นักกีฬาที่โดนผู้ฝึกซ้อมของตัวเองบังลูกบอลที่ตีมาทางขวา ก็มักจะคิดว่าฝ่ายตรงกันข้ามจะตีลูกต่อไปทางขวา และยิ่งไปกว่านั้นก็คิดว่าฝ่ายตรงกันข้ามจะเห็นถึงปัญหาของตนเองที่มองลูกไม่เห็นและน่าจะตีมาทางขวาก็ด้วย (Gilovich et al., 2000) กล่าวได้ว่าอคติในการคิดว่าตนเองเป็นเป้าหมายนี้สะท้อนให้เห็นถึงความสับสนระหว่างสิ่งที่ตนเองมองเห็นหรือนึกถึงกับสิ่งที่คนอื่นมองเห็น

- อคติในการรับรู้ที่ตนเองเป็นเป้าหมายกับความคิดเกี่ยวกับสิ่งที่เกี่ยวข้องกับตนเอง (Self-referent) อคตินี้เกิดขึ้นมาจากกระบวนการของความคิดเกี่ยวกับสิ่งที่เกี่ยวข้องกับตนเอง ที่เกิดขึ้นในใจของบุคคล เมื่อคนสองคน ทำงานร่วมกันก็มักคิดว่าตนเองมีบทบาทมากกว่าอีกฝ่าย เนื่องจากตนเองมองเห็นความพยายามที่ตนมีได้ง่ายกว่าจะมองเห็นถึงความพยายามของคนอื่น (Ross & Sicoly, 1979) ความคิดหรือข้อมูลเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่ผ่านไปแล้วที่บุคคลนึกถึงมักจะเกิดในลักษณะที่ตนเองเป็นศูนย์กลางหรือเป้าหมายหลักของเหตุการณ์นั้น ในขณะที่ข้อมูลเกี่ยวกับคนอื่นถูกจำกัด ดังนั้น เมื่อบุคคลคิดถึงความเป็นไปได้ที่ตนเองจะเป็นเป้าหมายของเหตุการณ์ ส่วนของประสบการณ์ที่บุคคลมีอยู่ในใจก็จะเข้ามาในความคิดอย่างง่ายดาย และเพิ่มความเป็นไปได้ของความคิดที่ว่าตนเองเป็นเป้าหมายอีกครั้ง

เมื่อบุคคลเห็นคนอื่นกำลังหัวเราะ กระบวนการใช้ข้อมูลเกี่ยวกับตนเองก็จะเกิดขึ้นและรับรู้ไปเองว่าคนอื่นหัวเราะโดยมีสาเหตุมาจากตนเอง

- อคติในการรับรู้ที่ตนเองเป็นเป้าหมายกับแรงจูงใจ (Motivation) การเกิดอคตินี้ถ้ากล่าวตามแนวคิดของการใช้ข้อมูลเกี่ยวกับตนเองที่เกิดขึ้นง่าย ๆ แล้ว กล่าวได้ว่าอคตินี้ น่าจะเกิดในทั้งเหตุการณ์ทางบวกและลบ แต่จากแนวคิดของด้านแรงจูงใจกล่าวว่าอคตินี้จะเกิดในเหตุการณ์ทางบวกมากกว่าทางลบ เนื่องจาก จากงานวิจัยต่างๆพบว่า คนที่มีการเห็นคุณค่าในตนเอง (Self-esteem) สูง มีความเชื่อว่าเหตุการณ์ทางบวกมีโอกาสเกิดขึ้นกับตนเองมากกว่าคนอื่นและเหตุการณ์ทางลบมีโอกาสเกิดขึ้นน้อยกว่า นอกจากนี้ในเรื่องอคติในการระบุสาเหตุก็แสดงให้เห็นว่า คนเรามักจะแสดงความรับผิดชอบต่อผลลัพธ์ทางบวกมากกว่าทางลบ

ภาพลวงตาเกี่ยวกับความโปร่งใส (Illusion of transparency)

หรือแนวโน้มที่คนเรามักเชื่อว่าสภาวะภายในของตนเช่นความคิด หรืออารมณ์ความรู้สึกเกิดขึ้นอย่างเด่นชัดในสายตาคนอื่น ซึ่งความเชื่อนี้มักเกิดขึ้นอย่างมากเกินความเป็นจริง อคตินี้อาจเกิดจากแนวโน้มที่บุคคลปรับข้อมูลที่ไม่เป็นไปตามที่ตนคิดไว้หรือปรับข้อมูลที่ไม่เป็นไปตามที่ตนเชื่อมั่นจากประสบการณ์เดิม เมื่อต้องพยายามรับรู้มุมมองของคนอื่น Gilovich, Savitsky, และ Medvec (1998) ทำการทดลองเรื่องนี้โดยให้ผู้ร่วมการทดลองที่ละคนออกมายืนที่แท่นบรรยาย แล้วตอบคำถามตามบัตรคำที่มีคำถามอยู่ คำถามนี้เป็นคำถามเดียวกับที่เคยตอบมาแล้ว และบัตรคำจะมีเงื่อนไขเขียนกำกับด้วยว่าให้ตอบโกหกหรือความจริง ส่วนสมาชิกกลุ่มอีก 4 คนให้นั่งดูการตอบคำถามแล้วทายว่าคำตอบที่ตอบเป็นความจริงหรือโกหก สลับกันตอบคนละ 5 ครั้งไปเรื่อยๆ และตัวผู้ตอบแต่ละครั้งให้ประเมินว่ามีคนทายว่าตนเองโกหกกี่คน ผลที่พบคือผู้ร่วมการทดลองเมื่อโกหกประเมินว่าคนอื่นรับรู้ว่าตนโกหก (48.8%) มากกว่าที่คนอื่นประเมินจริง (25.6%) แต่เมื่อพูดความจริงผู้ร่วมการทดลองประเมินว่าคนอื่นรับรู้ว่าตนโกหก (34%) น้อยกว่าเมื่อตนโกหก (48.8%)

นอกจากนี้เพื่อขยายผลการทดลองที่ผ่านมา Gilovich และคณะ (1998) ได้ทดสอบเพิ่มเติมโดยทำการทดลองคล้ายกับครั้งแรกแต่เพิ่มผู้สังเกตเข้าไปด้วย โดยผู้สังเกตนี้ทำหน้าที่สังเกตการแสดงออกของผู้โกหกโดยทราบอยู่แล้วถึงความเป็นจริง และให้ประเมินความเด่นชัดของการแสดงออกถึงความโกหกของผู้พูดหลังการตอบแต่ละข้อ และเพิ่มการทำมาตรวัดภาวะการตระหนักรู้ตนเอง (Self-

consciousness) โดยดูที่ การตระหนักถึงสภาวะภายในตนเอง (Private self-consciousness) ซึ่งแสดงให้เห็นถึงแนวโน้มที่บุคคลมุ่งความสนใจไปที่ภายในตนหรือความคิดและความรู้สึกภายในตนเอง ในการทดลองนี้ต้องการแสดงให้เห็นว่าคนที่มีการตระหนักถึงสภาวะภายในตนเองสูง จะเชื่อว่าสภาวะภายในของตนมีความเด่นชัด โดยเฉพาะเมื่อต้องการประเมินมุมมองของคนอื่นต่อตนเอง ผลที่พบคือ ผู้โกหกทำนายว่าผู้สังเกตรู้ว่าตนโกหก (44.3%) มากกว่าที่ผู้อื่นทายถูกจริง (32.4%) ผู้โกหกทำนายว่าผู้สังเกตรู้ว่าตนโกหก (44.3%) มากกว่าที่ผู้สังเกตทำนาย (25.3%) และผู้โกหกประเมินว่าการแสดงความโกหกของตนเด่นชัด ($M = 3.0$) มากกว่าที่ผู้สังเกตประเมิน ($M = 2.0$) ผลการทดลองที่พบนี้อธิบายได้ว่าสาเหตุที่ผู้โกหกประเมินไม่ตรงกับที่ผู้อื่นประเมินจริงๆ ไม่ได้มาจากการที่ผู้ร่วมการทดลองคิดว่าการโกหกมันง่ายต่อการค้นพบ แต่มาจากความไม่สามารถใช้ความรู้ใดๆ มาใช้พิจารณามุมมองของคนอื่น และผู้มีภาวะการตระหนักถึงสภาวะภายในตนเองสูงกับความชัดเจนของความรู้สึกมีความสัมพันธ์กัน (สัมพันธ์กับการประเมินของผู้พูดว่ามีคนท้าวตนโกหกเท่าใด และการประเมินความชัดเจนของการโกหก)

ในการทดลองครั้งที่สอง ให้ผู้ร่วมการทดลองที่เป็นผู้ชิมทีละคนเข้ามาชิมเครื่องดื่ม 15 ชนิดที่วางอยู่ ซึ่งมีรสชาติแย่ 5 ชนิด รสชาติดี 10 ชนิด ผู้วิจัยบอกว่าการทดลองทำเพื่อทดสอบความสามารถในการรักษาสีหน้าปกติของบุคคล ดังนั้นจึงต้องการบันทึกเทปการแสดงสีหน้าหลังการชิมเครื่องดื่มแต่ละชนิดของผู้ชิม และจะนำไปให้ผู้สังเกตดูเพื่อตัดสินว่ารสชาติเครื่องดื่มเป็นอย่างไร งานของผู้ชิมหลังจากชิมและบันทึกเทปโทรทัศน์เสร็จแล้วคือให้ประเมินจำนวนดาวต่อรสชาติเครื่องดื่มถูกต้องเท่าไร ส่วนผู้สังเกตเมื่อดูเทปโทรทัศน์เสร็จให้ประเมินว่าเครื่องดื่มชนิดไหนมีรสชาติดีและแย่ ผลที่พบคือ ผู้ชิมประเมินจำนวนคนตอบถูก ($M = 4.91$) มากกว่าที่ผู้สังเกตตอบถูกจริง ($M = 3.56$) ในเงื่อนไขเครื่องดื่มรสชาติแย่

จากงานวิจัยนี้สามารถระบุสาเหตุไปความชัดเจนของความรู้สึกอย่างไม่เป็นจริงนี้ได้คือ ผู้ร่วมการทดลองรู้สึกว่าตนเองแสดงสัญลักษณ์บางอย่างออกมาอย่างชัดเจนว่าไม่ชอบเครื่องดื่มรสชาติไม่ดี และคนอื่นสามารถสังเกตเห็นได้มากกว่าที่คนอื่นสังเกตเห็นจริงๆ เพื่อขยายผลเรื่องนี้ต่อมา จึงเพิ่มบทบาทคู่หูลงไปโดยทำหน้าที่สังเกตการแสดงออกทางสีหน้าของผู้ชิมโดยทราบก่อนแล้วว่าเครื่องดื่มแต่ละอย่างมีรสชาติอย่างไร และเครื่องดื่มในการทดลองนี้แบ่งเป็น 2 ชุด ชุดละ 5 ชนิดโดยในแต่ละชุดมีเครื่องดื่มรสชาติแย่ 1 อย่าง งานของผู้ชิมและคู่หูคือประเมินว่ามีผู้สังเกตทางเทปโทรทัศน์จำนวนเท่าใดที่ทายถูกว่าเครื่องดื่มใดที่มีรสชาติแย่ และประเมินว่าพวกเขาคิดว่าตัวผู้ชิมแสดงออกทางสีหน้าเด่นชัดเพียงใด ส่วนงานของผู้สังเกตคือหลังจากดูเทปโทรทัศน์แล้วให้ทายว่าเครื่องดื่มใดที่มีรสชาติแย่ ผลที่พบ

คือ ผู้ชิมประเมินจำนวนผู้สังเกตที่สามารถระบุเครื่องดื่มที่รสชาติแย่มากเกินกว่าที่เป็นจริง และคู่หูสามารถประเมินจำนวนผู้สังเกตที่ตอบถูกต้องใกล้เคียงกว่าผู้ชิม (ใกล้เคียงความจริงมากขึ้น 20%) ซึ่งแสดงให้เห็นว่าความชัดเจนของความรู้สึกอย่างผิดพลาดนี้อธิบายได้ว่าผู้ชิมเชื่อว่าตนแสดงสีหน้าชัดเจนมากกว่าที่คู่หูคิดว่าผู้ชิมแสดงสีหน้าออกมา

ในการทดลองครั้งสุดท้าย Gilovich และคณะ (1998) สุ่มผู้ร่วมการทดลองเข้าสูการทดลองเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 4 คนและมีหน้าม้าหญิงอีกกลุ่มละ 1 คน ให้แต่ละกลุ่มรับการทดสอบการหาคำจากอักษรสลับ (anagram) 30 ชุดภายใน 10 นาที แล้ววัดผลงานกลุ่ม โดยแก๊งสุ่มให้หน้าม้าทำหน้าที่คนเขียนคำศัพท์ ให้ผู้ร่วมการทดลองตอบทีละคน โดยห้ามคุยหรือทำสัญญาณบอกใบ้หรือช่วยเหลือกัน เสร็จแล้วผู้วิจัยออกจากห้องไปและให้เริ่มการทดสอบ ขณะทดสอบการหาคำจากอักษรสลับ หน้าม้าจะพยายามส่งสัญญาณบอกใบ้ผู้ร่วมการทดลองอื่นๆด้วย เมื่อครบ 10 นาทีผู้วิจัยกลับเข้ามาและให้ผู้ร่วมการทดลองทำแบบสอบถามเกี่ยวกับผลการทำงานกลุ่ม สิ่งที่สนใจวัดคือ ให้ผู้ร่วมการทดลองระบุคนที่ทำผิดกฎการทดสอบ ประเมินว่าตนเองตระหนักถึงการผิดกฎนี้อย่างไร ตนเองแสดงออกถึงการตระหนักการผิดกฎนี้อย่างไร และคนอื่นแสดงออกถึงการตระหนักการผิดกฎนี้อย่างไร ผลที่พบคือผู้ร่วมการทดลองประเมินว่าตนเองตระหนักถึงการผิดกฎในระดับกลางๆ แต่แสดงออกถึงการตระหนักนั้นน้อยกว่าที่ตนตระหนักถึงจริงๆ และประเมินว่าตนเองแสดงออกถึงการตระหนักในการผิดกฎมากกว่าที่คนอื่นในกลุ่มแสดงออก

จากงานการวิจัยที่พบอาจช่วยอธิบายได้ถึงสาเหตุที่คนเราไม่เข้าไปเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ที่ดูเงินหรือเฉพาะหน้า เนื่องจากว่าคนเราคิดว่าตนเองแสดงออกว่าตื่นตระหนกต่อเหตุการณ์นั้นมากกว่าที่เป็นจริง และคิดว่าคนอื่นตระหนักน้อยกว่าตัวเรา ซึ่งทำให้เราสรุปไปว่าเหตุการณ์นั้นไม่ได้เร่งด่วนจริงๆ และไม่ได้ต้องการให้เข้าไปเกี่ยวข้องจริงๆ

ผลของการเชื่อว่าตนตกเป็นเป้าสายตาเกินจริงในการตัดสินทางสังคม (Spotlight effect in social judgement)

ในชีวิตประจำวัน คนเราล้วนมีเรื่องที่ต้องตัดสินหรือประเมินในสิ่งต่างๆมากมาย ทั้งเมื่อต้องตัดสินคนอื่น ตัดสินตนเอง และโดยเฉพาะเราก็มักให้ความสนใจเสมอว่าคนอื่นตัดสินเราเองอย่างไร แต่ความแม่นยำของการประเมินการรับรู้ของคนอื่นเกี่ยวกับตัวเรานี้ยังเป็นที่น่าสงสัยอยู่มาก บางครั้งเราเอง

ก็รับรู้ความรู้สึกของคนอื่นต่อตัวเราได้ไม่ตรงนัก ที่เป็นอย่างนี้เกิดจากสาเหตุใด มีนักจิตวิทยาสังคมนหา คำตอบนี้กันอย่างมาก

ปรากฏการณ์หนึ่งที่จะนำมาอธิบายถึงในตอนนี้เป็นเรื่อง ผลของการเชื่อว่าตนตกเป็นเป้าสายตา เกิดจริง ที่อธิบายว่า คนเรามีแนวโน้มที่จะคิดมากไปเองว่าคนอื่นสังเกตการปรากฏกายและดูพฤติกรรมของเราอยู่ ทั้งเมื่อประสบความสำเร็จและโดยเฉพาะเมื่อล้มเหลว อีกนัยหนึ่งคือ คนเรามักคิดว่าตนเอง เป็นจุดเด่นในสังคมมากเกินกว่าที่เป็นจริง

การจะกล่าวผลของการเชื่อว่าตนตกเป็นเป้าสายตาเกิดจริงนี้ มีหลักฐานมาสนับสนุนในสองทาง คือ อย่างแรก โดยปกติแล้ว คนเรามักคิดว่าตนเองมีการปรากฏกายและการแสดงออกที่โดดเด่นในสายตาคนอื่นอย่างมากเกินกว่าความเป็นจริง

ในงานวิจัยของ Gilovich และคณะ (2000) ผู้ร่วมการทดลองเป็นนักศึกษา โดยผู้วิจัยขอร้องให้ผู้ร่วมการทดลองใส่เสื้อยืดที่มีลวดลายไม่น่าปรารถนา ในสถานการณ์นี้คือมีรูปนักร้อง Barry Manilow แล้วเดินเข้าไปในห้องที่มีคนอื่นนั่งทำงานกันอยู่ หลังจากนั้น ผู้วิจัยให้ผู้ร่วมการทดลองประเมินว่ามีคนในห้องนั้นที่สังเกตเห็นลายบนเสื้อที่เขาใส่เท่าใด ผลที่พบคือ ผู้ร่วมการทดลองประเมินจำนวนคนที่สังเกตเห็นตนเองอย่างมากเกินกว่าความเป็นจริงโดยทำนายว่ามีคนมองเห็นลายบนเสื้อถึงร้อยละ 50 ขณะที่จริงๆ แล้วคนในห้องที่รายงานว่ามีลายบนเสื้อมีเพียงร้อยละ 25 เท่านั้น ยิ่งไปกว่านี้ เมื่อทดลองกับการปรากฏกายที่ไม่น่าปรารถนาโดยให้ผู้ร่วมการทดลองสวมเสื้อลวดลาย 1. Bob Marley 2. Jerry Seinfeld 3. Martin Luther King Jr. ก็พบผลเช่นเดียวกันว่าผู้สวมเสื้อประเมินว่าคนอื่นสังเกตเห็นเสื้อที่ตนเองใส่มากเกินกว่าความเป็นจริงด้วย

ในแนวทางที่สอง คนเราไม่เพียงแต่คิดว่าตนเองมีการปรากฏกายและการแสดงออกที่โดดเด่นในสายตาคนอื่นเท่านั้น เมื่อเราแสดงออกถึงพฤติกรรมใดๆแล้ว ยังประเมินว่าคนอื่นจะอนุมานสาเหตุพฤติกรรมของเราไปที่สาเหตุภายใน มากเกินกว่าที่คนอื่นคิดจริงๆด้วย

Savitsky และคณะ (2001) ทำการทดสอบถึงความกังวลต่างๆที่เกิดขึ้นโดยทดลอง 4 ครั้ง ในการทดลองแรก ผู้วิจัยจัดเงื่อนไขการทดลองเพื่อทดสอบการประเมินการถูกตัดสินความเลวร้ายอย่างเกิน

จริงเมื่อบุคคลประสบกับเหตุการณ์ที่ตนเองขาดมารยาท โดยให้ผู้ร่วมการทดลองแต่ละคนเข้าสู่เงื่อนไขใดเงื่อนไขหนึ่ง จากทั้งหมด 3 เงื่อนไข คือจินตนาการว่าอยู่ในเหตุการณ์ที่น่าอับอายหรือไร้มารยาท คือทำสัญญาตอนเดือนในห้องสมุดดั่งขึ้น เป็นแขกคนเดียวในงานเลี้ยงที่ไม่ได้นำของขวัญมาให้เจ้าของงาน หรือถูกมองขณะถือถุงใส่ของจากร้านค้าที่ล้ำสมัย ผู้ร่วมการทดลองแต่ละคนได้รับเพียงบทบาทเดียวในเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่งจาก 3 เหตุการณ์ ในแต่ละเหตุการณ์ สุ่มผู้ร่วมการทดลองเข้าสู่บทบาท ผู้กระทำ ผู้สังเกตการณ์ หรือผู้สังเกตการณ์ที่สาม สิ่งที่บทบาทผู้กระทำและผู้สังเกตการณ์ที่สามต้องทำคือทำนายการประเมินความประทับใจที่ผู้สังเกตการณ์มีต่อผู้กระทำ และผู้สังเกตการณ์ให้ประเมินความประทับใจที่มีต่อผู้กระทำ ผลที่พบคือ ตัวผู้กระทำและผู้สังเกตการณ์ที่สาม ทำนายการประเมินความประทับใจที่ผู้สังเกตการณ์มีต่อผู้กระทำต่ำกว่าความเป็นจริง

ในการทดลองที่สอง Savitsky และคณะ (2001) ทดสอบปรากฏการณ์ที่เกี่ยวข้องภายใต้เงื่อนไขการทดลองต่างๆ คือนอกจากเงื่อนไขการล้มเหลวในสังคมแล้ว ยังเพิ่มเงื่อนไขเรื่องความล้มเหลวในกิจกรรมทางสติปัญญาด้วย โดยใช้วิธีการจัดเหตุการณ์ทดสอบการหาคำจากอักษรสลับ (anagram) และให้ผู้ร่วมการทดลองสวมบทบาทผู้เล่นเกม และผู้สังเกตการณ์ แล้วให้ผู้สังเกตการณ์ให้ประเมินความประทับใจที่มีต่อผู้กระทำ และผู้เล่นเกมทำนายการประเมินของผู้สังเกตการณ์ ทั้งก่อนและหลังการเล่น เกม พบว่าในคุณลักษณะที่เกี่ยวข้องกับผลการเล่นเกมผู้กระทำจะทำนายการประเมินของผู้สังเกตการณ์แยเกินจริงและโดยเฉพาะเมื่อทำนายภายหลังการเล่น เกม ส่วนในคุณลักษณะที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเล่นเกมเกิดการทำนายอย่างเกินจริงเช่นกันแต่ไม่แตกต่างกันทั้งหลังและก่อนการเล่น เกม

ส่วนในการทดลองที่สามและสี่ ผู้วิจัยทดสอบหาสาเหตุของปรากฏการณ์โดยมุ่งไปที่ ภาพลวงตาของการเป็นจุดสนใจ (Focusing illusion) โดยการทดลองที่สามใช้วิธี “ควิซโชว์” (quiz show) ตามแบบของ Ross, Amabile, และ Steinmetz (1977) โดยให้ผู้ร่วมการทดลองคนหนึ่ง (ผู้ถาม) ถามคำถาม ความรู้ทั่วไปที่ทำทายกับผู้ร่วมการทดลองอีกคน (ผู้ตอบ) โดยมีผู้สังเกตการณ์คอยดูการถามตอบทั้งหมด โดยในการถามตอบนี้ ผู้ถามจะเป็นผู้ตั้งคำถามเองโดยผู้วิจัยกำหนดว่าควรตั้งคำถามที่มีลักษณะไม่ง่ายหรือยากจนเกินไป ภายหลังจากการถามตอบทั้งหมด ให้ทุกบทบาทประเมินต่างๆกันคือ บทบาทผู้ตอบให้ทำนายว่าผู้ถามจะประเมินตัวผู้ตอบเองอย่างไร ผู้ถามให้ประเมินตัวผู้ตอบ และผู้สังเกตการณ์ให้ทำนาย

การประเมินของผู้ถาม โดยการทดลองแบ่งเป็นสองเงื่อนไข เงื่อนไขแรกเป็นกลุ่มควบคุมจะวัดการประเมินของทั้งสามบทบาททันทีหลังการถามตอบเสร็จ แต่ในกลุ่มทดลอง จะให้ทุกบทบาทนี้ถึงปัจจัยที่อาจส่งผลต่อการถามตอบที่ผ่านมามีมาก่อนการประเมิน ผลที่พบคือ บทบาทผู้ตอบในกลุ่มควบคุม เกิดการประเมินอย่างเกินจริง มากกว่าในกลุ่มทดลอง

ในการทดลองสุดท้าย ผู้วิจัยบอกผู้ร่วมการทดลองว่าเป็นการทดลองทางจิตวิทยาเรื่อง “อิทธิพลของชนิดการเริ่มต้นรู้จักกันที่มีผลต่อความประทับใจของบุคคล” แบ่งผู้ร่วมการทดลองออกเป็นคู่โดยการสุ่ม ให้รับบทบาท เป้าหมายและผู้สังเกตการณ์ แล้วให้เป้าหมายตอบแบบสำรวจจากคอมพิวเตอร์ คำถามที่ใช้มีอย่างหลากหลาย แต่ข้อมูลที่ผู้วิจัยให้ความสนใจคือการถามเป้าหมายว่าเคยบัสสาวะรดที่นอนหรือไม่ ซึ่งโดยมากตอบว่าเคย แล้วให้แต่ละคู่ได้ทำความรู้จักกันจากข้อมูลของอีกฝ่ายหนึ่งคือเป้าหมาย โดยสุ่มผู้ร่วมการทดลองมาครั้งหนึ่ง ให้ได้รับข้อมูลแบบสั้นๆ คือมีข้อมูลเพียง 3 ข้อเท่านั้น และหนึ่งในนั้นเป็นข้อมูลเรื่องบัสสาวะรดที่นอน และผู้ร่วมการทดลองอีกครั้งหนึ่งได้รับข้อมูลแบบยาวๆ คือมีข้อมูลเหมือนกับกลุ่มแรกได้รับและเพิ่มข้อมูลอื่นเรื่องความสนใจหรืองานอดิเรกของเป้าหมายอีก 8 ข้อ (เงื่อนไขนี้เพื่อลดความสำคัญของเหตุการณ์ที่น่าอับอาย) หลังจากนั้นให้เป้าหมายทำนายการประเมินความประทับใจที่ผู้สังเกตการณ์มีต่อตน และให้ผู้สังเกตการณ์ประเมินความประทับใจที่มีต่อเป้าหมาย ผลที่พบก็เป็นดังเช่นการทดลองที่สามคือ เป้าหมายทำนายการประเมินแยกว่าที่เป็นจริงโดยเฉพาะในเงื่อนไขที่ได้รับข้อมูลแบบสั้น นั่นคือเมื่อเพิ่มข้อมูลอื่นๆไปแล้ว จะลดความสนใจมากขึ้น และทำให้การประเมินแม่นยำขึ้นด้วย

กลไกการเกิดผลของการเชื่อว่าตนตกเป็นเป้าสายตาเกินจริง

ปรากฏการณ์นี้เกิดขึ้นได้จากกลไก การยึดถือความคิดเดิมและรับข้อมูลใหม่ให้เป็นไปตามความคิดเดิมนั้น (Anchoring-and-adjustment) คือเมื่อคนเราต้องตัดสินใจกับบางอย่างที่ไม่แน่ใจนักเราก็มักจะลดความไม่แน่ใจนั้นโดยนึกถึงหรือยึดกับประเด็นที่ตนมีอยู่ แล้วจึงปรับสิ่งที่ไม่แน่ใจนั้นไปจนถึงบทสรุปสุดท้าย เช่น เมื่อมีคนให้เราทายจำนวนคนที่มาดูเกมการแข่งขันฟุตบอลนัดหนึ่งในวันนี้แต่เราไม่แน่ใจนัก การที่เรารู้ว่าเกมก่อนหน้าที่มาแข่งในสนามเดียวกันมีคนมาดู 23,000 คน และเกมนั้นเป็นเกมที่สำคัญน้อยกว่าเกมในวันนี้ จะเป็นข้อมูลในการช่วยเราตัดสินใจว่านัดที่มีคนถามนี้ น่าจะมีคนมาดู 30,000 คน เนื่องจากเป็นเกมที่มีความสำคัญมากกว่า ดังนั้นในการตัดสินใจทางสังคมก็เช่นเดียวกัน เรามัก

ต้องการข้อมูลที่มีอยู่เพื่อเป็นข้อมูลในการตัดสินใจเกี่ยวกับสิ่งต่างๆ ตามเรื่องผลของการเชื่อว่าตนตกเป็นเป้าสายตาเกินจริง นี้อธิบายได้ว่า คนเรามักจะมุ่งความสนใจไปที่ว่าตัวเองกำลังทำอะไรอยู่และดูว่าตนเองมีความรู้สึกอย่างไร เพื่อความแน่ใจเราจึงคิดว่าคนอื่นให้ความสนใจกับความเป็นตัวของเราเองจริงๆ หรือภาวะภายในของเรา น้อยกว่าที่เรามองเห็น และ เราก็จะเอาความคิดนี้มาใช้เมื่อต้องประเมินว่าคนอื่นคิดกับเราอย่างไร

หลักฐานงานวิจัยของ Gilovich และคณะ (2000) ทดลองโดยให้ผู้ร่วมการทดลองสวมเสื้อที่มีรูป Barry Manilow แล้วเดินเข้าไปในห้องที่มีผู้สังเกตการณ์นั่งทำงานอื่นอยู่ แบ่งผู้ร่วมการทดลองเป็น 2 เงื่อนไข เงื่อนไขแรกให้สวมเสื้อแล้วเดินเข้าไปในห้องโดยทันที เงื่อนไขที่สองให้สวมเสื้อแล้วรออีก 15 นาทีค่อยเดินเข้าไปในห้อง พบว่า เงื่อนไขที่เดินเข้าห้องทันทีประเมินว่ามีจำนวนคนสังเกตเห็นเสื้อ มากกว่าในเงื่อนไขที่สวมเสื้อแล้วรอก่อนค่อยเดินเข้าห้องไป นั่นคือเมื่อคนเราตระหนักถึงสิ่งที่กำลังทำหรือกำลังเป็น จะเกิดผลของการเชื่อว่าตนตกเป็นเป้าสายตามาก แต่เมื่อเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นเป็นประจำหรือมีความเคยชินแล้ว เหตุการณ์นั้นจะมีความโดดเด่นน้อยลง เราจะให้ความสนใจกับสิ่งนั้นน้อยลง และปรากฏการณ์นี้จะเกิดขึ้นน้อยลงด้วย

ทฤษฎีและงานวิจัยเกี่ยวกับการกำกับ การแสดงออกของตน (Self-monitoring)

ทฤษฎีการกำกับ การแสดงออกของตนเสนอโดย Mark Snyder (1974) ซึ่งอธิบายถึง แนวทางที่บุคคลวางแผน แสดงออก และจัดการกับการตัดสินใจกระทำพฤติกรรมในเหตุการณ์ต่างๆ ในสังคม

ตัวตน: ความสัมพันธ์ระหว่างการปรากฏตนในที่สาธารณะกับความเป็นตัวตนที่แท้จริง (The Self: Public appearances and private realities)

ในการกล่าวถึงความเป็นตัวตนของแต่ละบุคคลนั้น คนส่วนใหญ่อาจกล่าวว่าคนเรามีเพียงตัวตนในลักษณะเดียว เป็นลักษณะของตนที่แท้จริงเพียงอย่างเดียวเท่านั้น แต่สำหรับบางคนกลับมองว่าไม่ใช่ลักษณะเดียวเสมอไป ยิ่งไปกว่านั้นมีความเชื่อที่ว่าตัวตนของคนเราเกิดจากการผสมผสานระหว่างลักษณะเฉพาะของแต่ละบุคคลซึ่งเป็นผลจากการปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่นๆ รวมเข้ากลายเป็นตัวตนของคนนั้นๆ ดังนั้นการแสดงออกของคนเราจึงเป็นสิ่งที่เกิดจากการต่อสู้กันของตนในที่สาธารณะ กับความเป็นตัวตนที่แท้จริง

Snyder (1987) นำแนวคิดเกี่ยวกับเรื่อง "ตน" (the self) มาใช้ในการอธิบายถึงเรื่องการกับการแสดงออกของตน โดยเสนอถึงในด้านความสัมพันธ์ระหว่างการปรากฏตนในที่สาธารณะกับความเป็นตัวตนที่แท้จริงของบุคคล โดยการปรากฏตนในที่สาธารณะเกิดขึ้นจากการมองโลกของบุคคลและพยายามที่จะสร้างภาพลักษณ์ของตนให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมรอบข้าง หรืออาจกล่าวได้ว่าเป็นการพยายามที่จะเป็นบุคคลที่เหมาะสมกับสถานที่และเวลา

คนเรามีขอบเขตในการควบคุมการแสดงออกของตนเองเพื่อให้คนรอบข้างประทับใจที่ไม่เท่ากัน ซึ่งมันก็เป็นกลยุทธ์ในการใช้ชีวิตของแต่ละคนที่แตกต่างกันไป สำหรับบางคนมีความรู้สึกไวต่อการปรากฏกายในที่สาธารณะอย่างมาก ทั้งในงานเลี้ยง การสัมมนา งาน การประชุมอย่างเป็นทางการ หรือในทุกๆสภาพแวดล้อมที่ก่อให้เกิดแรงจูงใจที่จะรักษาภาพพจน์ของตนไว้ คนเหล่านี้จะสังเกตการแสดงออกของตนเองอย่างระมัดระวัง แล้วปรับพฤติกรรมของตนเองให้มีภาพลักษณ์และการกระทำที่เป็นไปตามความต้องการของเหตุการณ์นั้นๆ

มโนทัศน์ของการกำกับการแสดงออกของตน (The concept of self-monitoring)

คนเรามีความแตกต่างกันในการกำกับตนเอง (การสังเกต การจัดการ และการควบคุม) ในการปรากฏกายต่อหน้าที่สาธารณะชนและในการปฏิสัมพันธ์กับคนรอบข้าง ซึ่งผลของการมีการกำกับการแสดงออกของตนที่ต่างกันนี้มีอิทธิพลต่อการมองโลก การปฏิสัมพันธ์ และกระบวนการในการสร้างความสัมพันธ์ของบุคคลด้วย

ภาวะสันนิษฐานของการกำกับการแสดงออกของตน (The construct of self-monitoring)

การกำกับการแสดงออกของตน มีภาวะสันนิษฐานทางจิตวิทยาสังคมใน 2 ด้านคือ ด้านการสังเกตตนเอง (Self-observation) และด้านการควบคุมตนเอง (Self-control) ซึ่งถูกชี้แนะโดยสิ่งชี้แนะด้านความจำเป็นที่ต้องการในสังคม (Snyder, 1974) ดังนั้นคนที่มีการกำกับการแสดงออกของตนแตกต่างกัน จึงมีลักษณะที่แตกต่างกัน คือ

คนที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูง มีลักษณะที่ไวต่อสิ่งชี้แนะด้านบรรทัดฐานของสังคม ต่อเหตุการณ์ต่างๆ และการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลเพื่อเป็นแนวทางในการแสดงออกของตนเอง มีการควบคุมภาพพจน์ตนเองตามเหตุการณ์อยู่เสมอ เมื่อประสบกับเหตุการณ์ใหม่ๆ คนกลุ่มนี้จะสนใจสังเกตดูว่าคนอื่นมีความคิดเห็นกับเหตุการณ์นั้นแล้วแสดงออกตามความต้องการของคนกลุ่มใหญ่ในสังคม (Snyder, 1979) มีทักษะในการเข้าสังคมสูงกว่าคนที่มีการกำกับการแสดงออกของตนต่ำ (Ickes & Bernes, 1977 อ้างใน Fiske & Taylor, 1991) มีความยืดหยุ่นไปตามเหตุการณ์ต่างๆ มากกว่าสามารถจดจำเรื่องราวหรือข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งต่างๆ ในสังคมได้มากกว่า เพื่อประกอบการตัดสินใจในการแสดงออกของตนเอง คนที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูงมีทักษะในการแสดงออกทางอารมณ์และมักถูกควบคุมโดยเหตุการณ์ ดังนั้นจึงสามารถแสดงออกได้อย่างเหมาะสมกับเหตุการณ์มากกว่าที่จะแสดงออกของถึงความรู้สึกที่แท้จริงของตน และคนที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูงรายงานสาเหตุของการเกิดพฤติกรรมไปที่ปัจจัยภายนอกหรือเหตุการณ์มากกว่า

คนที่มีการกำกับการแสดงออกของตนต่ำ มีลักษณะที่สนใจต่อสิ่งชี้แนะทางสิ่งแวดล้อมน้อย แสดงออกอย่างเป็นตัวของตัวเองมากที่สุดเมื่อพบกับเหตุการณ์ใหม่ๆ (Snyder, 1979) ไม่ได้ให้ความสำคัญกับบรรยากาศรอบกายในการแสดงออกนัก ไม่ให้ความสำคัญว่าคนอื่นจะประทับใจในการแสดงออกของตนเองอย่างไร มีความคงเส้นคงวาและยึดถือสิ่งต่างๆ ตามหลักการเดิมของตนมากกว่าคนที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูง มีแนวโน้มที่จะแสดงออกถึงอารมณ์และความรู้สึกของตนโดยไม่ใส่ใจต่อเหตุการณ์หรือสิ่งชี้แนะทางสังคมใดๆ มีการแสดงออกที่สอดคล้องกับเจตคติของตนมากกว่า มีการระบุสาเหตุการแสดงพฤติกรรมของตนไปที่ปัจจัยภายในมากกว่า

การสร้างและพัฒนามาตรวัดการกำกับการแสดงออกของตน

Mark Snyder เสนอมาตรวัดการกำกับการแสดงออกของตนเป็นครั้งแรกในปี 1974 โดยสร้างข้อคำถาม 41 ข้อ เป็นมาตรวัดแบบบังคับให้เลือกตอบถูกหรือผิด ข้อคำถามทั้งหมดแบ่งเป็นการวัด 5 ด้านด้วยกัน คือ

1. การตระหนักถึงการแสดงออกที่เหมาะสมกับเหตุการณ์ในสังคม เช่น “เมื่ออยู่ในงานเลี้ยงฉันไม่พยายามที่จะทำหรือพูดในสิ่งที่คนอื่นชอบ”

2. ความใส่ใจในข้อมูลเกี่ยวกับการเปรียบเทียบในสังคมเพื่อเป็นสิ่งที่ชี้แนะในการแสดงออกอย่างเหมาะสม เช่น “เมื่อใดที่ฉันไม่ทราบว่าคุณควรทำตัวอย่างใดในเหตุการณ์ในสังคม ฉันจะสังเกตดูพฤติกรรมของคนอื่นเพื่อเป็นแนวทาง”

3. ความสามารถในการควบคุมและปรับการแสดงออกของตน เช่น “ฉันสามารถจ้องตาและพูดโกหกกับคนอื่นโดยรักษาสีหน้าไว้ได้ (เพื่อบทสรุปที่ถูกต้อง)”

4. การใช้ความสามารถในบางเหตุการณ์ เช่น “เมื่อฉันไม่ชอบใคร ฉันอาจปิดบังความรู้สึกไว้โดยการเป็นเพื่อนกับพวกเขาได้”

5. ขอบเขตในการแสดงออกการตอบสนองในเหตุการณ์ที่คงเส้นคงวาหรือหลากหลาย เช่น “ในเหตุการณ์ที่แตกต่างกันและการปฏิสัมพันธ์กับคนที่แตกต่างกัน ฉันมักแสดงออกอย่างแตกต่างกันด้วย”

เมื่อนำข้อกระทงทั้งหมด 41 ข้อมาทำการวิเคราะห์ข้อกระทงรายข้อ โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาปริญญาตรี มหาวิทยาลัยแสตนฟอร์ด (Stanford University) จำนวน 192 คน ได้ข้อกระทงมาใช้ทั้งหมด 25 ข้อ แล้วนำมาวิเคราะห์หาความสอดคล้องภายใน (Internal consistency) แบบคูเดอริชอาร์ดสัน (KR-20) มีค่า .66 และแบบการทดสอบซ้ำ (Test-retest reliability) ภายหลังการวัดครั้งแรก 1 เดือน มีค่า .83

ในช่วงต่อมาผู้ที่ทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับมาตรวัด 25 ข้อนี้พบว่ายังมีปัญหาในการจำแนกลักษณะการกำกับการแสดงออกของตนอยู่ จึงได้มีการพัฒนามาตรวัดขึ้นมาใหม่ โดย Snyder ทำการวิเคราะห์องค์ประกอบของมาตรวัด 25 ใหม่แบบไม่หมุนแกน และคัดเลือกข้อกระทงที่มีสหสัมพันธ์กันตั้งแต่ .15 ขึ้นไป ได้มาตรวัดที่มีข้อกระทง 18 ข้อ เมื่อนำมาตรวัด 18 ข้อกระทง นี้มาวิเคราะห์หาความสอดคล้องภายใน (Internal consistency) ได้ผลมีค่า .70 มีค่ามากกว่ามาตรวัด 25 ข้อกระทงซึ่งมีค่า .66 แสดงให้เห็นว่ามาตรวัด 18 ข้อกระทงนี้มีประสิทธิภาพมากกว่ามาตรวัดเดิม และเมื่อวิเคราะห์หาสหสัมพันธ์ระหว่างสองมาตร พบว่ามีค่า .93 ซึ่งแสดงให้เห็นว่ามาตรวัดทั้งสองสามารถวัดองค์ประกอบเดียวกันด้วย (Snyder, 1987)

Gangestad และ Snyder (1985) ทำการวิเคราะห์องค์ประกอบของมาตรวัดการกำกับการแสดงออกของตนที่มีข้อกระทง 18 ข้อ พบว่าสามารถจำแนกได้ 3 องค์ประกอบ คือ

1. การควบคุมการแสดงออกของตน (Expressive self-control) เกี่ยวกับความสามารถในการแสดงออก ความสามารถในการเล่นเกม ซึ่งต้องใช้การควบคุมการแสดงออกของตนและซ่อนแรงจูงใจ เพื่อให้ได้ผลบรรลุเป้าหมายตามที่ต้องการ
2. การแสดงออกในสังคม (Social stage presence) เกี่ยวกับความรู้สึกไม่ประหม่าเมื่อต้องแสดงตนในสังคม ในที่สาธารณะ และเมื่อต้องเป็นจุดสนใจ รวมทั้งการเป็นผู้ที่สามารถเล่าเรื่องราวต่างๆให้ผู้อื่นฟังได้อย่างสนุกสนาน
3. การแสดงตนตามความคาดหวังของผู้อื่น (Other-directed self-presentation) เกี่ยวกับการพยายามแสดงออกในสังคมตามความคาดหวังของผู้อื่น หรือคิดว่าผู้อื่นจะชื่นชอบ

เมื่อนำมาตร 18 ข้อกระทงมาทำการวิเคราะห์หาความสอดคล้องภายใน (Internal consistency) ได้ผลมีค่า .70 ซึ่งมากกว่ามาตร 25 ข้อกระทงด้วย

สำหรับมาตรวัดการกำกับการแสดงออกของตนในประเทศไทย ถูกสร้างและพัฒนาขึ้นโดยรองศาสตราจารย์ ดร. ธีระพร อุวรรณโณ และนิสิตปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาสังคมรุ่นที่ 3 คณะจิตวิทยา ในปี 2532 โดยแปลจากมาตรวัดการกำกับการแสดงออกของตนของ Mark Snyder 18 ข้อ และสร้างข้อกระทงเพิ่มอีก 42 ข้อ นำมาวิเคราะห์รายข้อ ได้ข้อกระทงที่มีคุณภาพ 40 เป็นข้อความทางบวก 21 ข้อ ข้อความทางลบ 19 ข้อ ต่อมา นิตยา รัตนพิชิต (2534) นำมาตรวัดการกำกับการแสดงออกของตนฉบับภาษาไทยนี้มาพัฒนาหาความตรงของมาตรต่อโดยใช้วิธีใช้กลุ่มตัวอย่างที่ทราบลักษณะอยู่แล้ว (Known group)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

ในประเทศไทย มีการนำมาตรวัดการกำกับการแสดงออกของตนฉบับภาษาไทยที่พัฒนาโดยรองศาสตราจารย์ ดร. ธีระพร อุวรรณโณ และนิสิตปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาสังคมรุ่นที่ 3 คณะจิตวิทยา ในปี 2532 และหาความตรงของมาตรโดยนิตยา รัตนพิชิต จนได้มาตรวัดการกำกับการแสดงออกของตนที่มีคุณภาพจำนวน 40 ข้อกระทง มาใช้ในงานวิจัยกันอย่างมากมายหลายแง่มุมด้วยกัน

รัตนาวลี มั่นทรัพย์ (2544) นำมาตรวจวัดการกำกับการแสดงออกของต้นที่มีคุณภาพแล้วจำนวน 40 ข้อกระทงไปใช้ในการศึกษาอิทธิพลของอารมณ์ชั่วขณะและเหตุการณ์ง่ายกับยากต่อความสุภาพของภาษาที่ใช้ในการขอรับรองระหว่างผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของต้นสูงและต่ำ กลุ่มตัวอย่างเป็น นักศึกษาระดับปริญญาตรีจำนวน 120 คน ผู้วิจัยแบ่งผู้ร่วมการทดลองออกเป็น 4 เงื่อนไข คือเงื่อนไขผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของต้นสูงที่ถูกเหนี่ยวนำให้เกิดอารมณ์ชั่วขณะทางบวก เงื่อนไขผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของต้นสูงที่ถูกเหนี่ยวนำให้เกิดอารมณ์ชั่วขณะทางลบ เงื่อนไขผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของต้นต่ำที่ถูกเหนี่ยวนำให้เกิดอารมณ์ชั่วขณะทางบวก และเงื่อนไขผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของต้นต่ำที่ถูกเหนี่ยวนำให้เกิดอารมณ์ชั่วขณะทางลบ หลังจากนั้นให้ผู้ร่วมการทดลองทั้ง 4 เงื่อนไขเขียนคำพูดที่ใช้ในการขอรับรองในเหตุการณ์ที่ยากและง่ายอย่างละ 2 เหตุการณ์ แล้วนำผลไปประเมินความสุภาพของภาษาที่ใช้ในการขอรับรอง

ผลจากวิจัยพบว่า ผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของต้นสูงใช้ภาษาที่มีความสุภาพในการขอรับรองมากกว่าผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของต้นต่ำอย่างมีนัยสำคัญ ผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของต้นสูงเมื่อมีอารมณ์ชั่วขณะทั้งทางลบและบวก ใช้ภาษาที่มีความสุภาพในการขอรับรองไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ และผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของต้นต่ำเมื่อมีอารมณ์ชั่วขณะทั้งทางลบและบวก ใช้ภาษาที่มีความสุภาพในการขอรับรองไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

ว่าที่ร้อยตำรวจโทภาสกร รัตนปนัดดา (2544) นำมาตรวจวัดการกำกับการแสดงออกของต้นที่มีคุณภาพแล้วจำนวน 40 ข้อกระทง ไปใช้ในการศึกษาเปรียบเทียบแรงจูงใจและคุณลักษณะในการเลือกคู่ระหว่างผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของต้นสูงและต่ำ กลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งมีคูรักรจำนวน 400 คน และบุคคลที่ทำงานซึ่งมีการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไปและมีคูรักรและมีอายุระหว่าง 23- 27 ปี จำนวน 400 คน

ผลการวิจัยพบว่าผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของต้นสูงมีแรงจูงใจในการเลือกคูรักรที่คำนึงถึงผลตอบแทนจากความสัมพันธ์ มากกว่าผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของต้นต่ำ ผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของต้นต่ำมีแรงจูงใจในการเลือกคูรักรที่คำนึงถึงคุณค่าของความสัมพันธ์ มากกว่าผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของต้นต่ำ ผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของต้นสูงและต่ำมีความแตกต่างในการเลือกคุณลักษณะของคูรักรในบางด้าน คือ มีสุขภาพดี มีอารมณ์ขัน รูปร่างหน้าตาดี ฐานะทางบ้านดี

สถานภาพทางสังคมดี มีความเชื่อและค่านิยมคล้ายคลึงกัน มีประสบการณ์ทางเพศ ที่อัสติย์และไว้ใจได้ และระดับการศึกษาทัดเทียมกัน และผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูงและต่ำไม่มีความแตกต่าง ในการเลือกคุณลักษณะของคู่อีกในบางด้าน คือ มีความรับผิดชอบ มีสติปัญญาดี มีพ่อแม่ที่ดี มีความเมตตาและคำนึงถึงผู้อื่น บุคลิกภาพน่าตื่นเต้น และมีความดึงดูดใจทางเพศ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับการแสดงออกของตนกับการรับรู้การประเมินของผู้อื่นต่อตนเองในเหตุการณ์ที่น่าอับอาย
2. เพื่อศึกษาอิทธิพลของบทบาทผู้กระทำ ผู้สังเกต และผู้สังเกตที่สาม ต่อความแม่นยำในการรับรู้การประเมินของผู้อื่นต่อตนเองในเหตุการณ์ที่น่าอับอาย

สมมติฐานที่ใช้ในการวิจัย

อิทธิพลของการกำกับการแสดงออกของตนเองส่งผลต่อการรับรู้การประเมินของคนอื่นต่อตนเอง โดยคนที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูงมักกังวลต่อสายตาคนรอบข้าง ต้องการมีภาพลักษณ์ที่ดีในสายตาคนอื่น เมื่อประสบกับเหตุการณ์ที่ทำให้ตนอับอายและตกเป็นเป้าสายตาของผู้อื่น น่าจะมีการรับรู้การประเมินของคนอื่นต่อตนเองอย่างเลวร้ายกว่าความเป็นจริง และคนที่มีการกำกับการแสดงออกของตนต่ำ มักมีการแสดงออกที่มาจากความต้องการภายในของตนอยู่แล้ว ไม่สนใจต่อความคิดของคนอื่นต่อตนเองมากนัก ดังนั้น เมื่อประสบกับเหตุการณ์ที่ทำให้ตนอับอาย จึงน่าจะรับรู้การประเมินของคนอื่นต่อตนเองอย่างเลวร้ายน้อยกว่าคนที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูง ผู้วิจัยจึงเสนอสมมติฐานข้อที่ 1 ถึง 3 ว่า

สมมติฐานข้อที่ 1 คนที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูงที่จินตนาการว่าเป็นผู้กระทำ มีคะแนนความประทับใจต่อเหตุการณ์ และคะแนนการประเมินคุณลักษณะของผู้กระทำ น้อยกว่าคนที่มีการกำกับการแสดงออกของตนต่ำที่จินตนาการว่าเป็นผู้กระทำ (HSM, ACT < LSM, ACT)

สมมติฐานข้อที่ 2 คนที่มีการกำกับการแสดงออกของตบสูงที่จินตนาการว่าเป็นผู้สังเกต มีคะแนนความประทับใจต่อเหตุการณ์ และคะแนนการประเมินคุณลักษณะของผู้กระทำ น้อยกว่าคนที่มีการกำกับการแสดงออกของตบต่ำที่จินตนาการว่าเป็นผู้สังเกต (HSM, OBS < LSM, OBS)

สมมติฐานข้อที่ 3 คนที่มีการกำกับการแสดงออกของตบสูงที่จินตนาการว่าเป็นผู้สังเกตที่สาม มีคะแนนความประทับใจต่อเหตุการณ์ และคะแนนการประเมินคุณลักษณะของผู้กระทำ น้อยกว่าคนที่มีการกำกับการแสดงออกของตบต่ำที่จินตนาการว่าเป็นผู้สังเกตที่สาม (HSM, TOBS < LSM, TOBS)

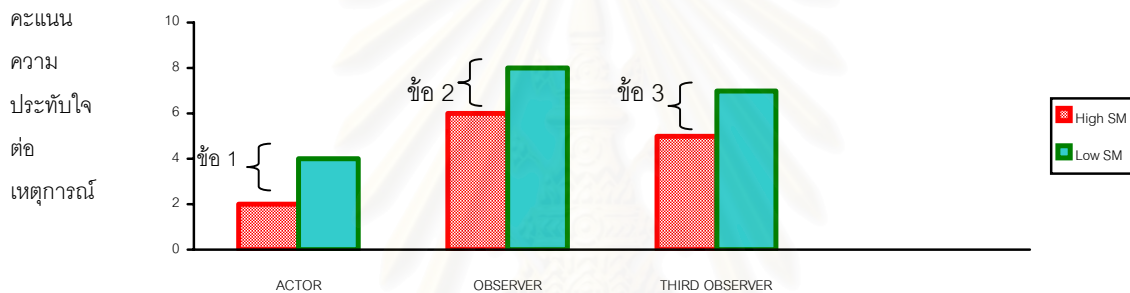
ด้านบทบาทของการเป็นผู้รับรู้ต่อบุคคลในเหตุการณ์ที่น่าอัศจรรย์ คนที่มีบทบาทผู้กระทำสิ่งที่น่าอัศจรรย์นั้นมักวิตกกังวลไปเองว่าคนอื่นสังเกตเห็นความน่าอัศจรรย์นั้นของตน หรือสิ่งที่ตนประสบนั้นโดดเด่นในสายตาคนอื่นและคิดว่าตนตกเป็นเป้าสายตาของคนอื่นอย่างมากเกินความเป็นจริง ดังนั้นจึงมักรับรู้ว่าคุณอื่นประเมินตนเองไปในทางลบมากกว่าที่เป็นจริง แต่การที่บทบาทผู้สังเกตรายงานผลการประเมินต่อผู้กระทำอย่างดีกว่าที่ผู้กระทำคิดนี้อาจมีคนที่โต้แย้งว่าเกิดจากการที่ผู้สังเกตไม่กล้าที่จะประเมินผู้กระทำไปในทางที่ดีเพราะกลัวว่าจะทำให้ตนเองดูไม่ดี ดังนั้นการวิจัยครั้งนี้จึงจัดให้มีบทบาทผู้สังเกตที่สามเข้ามาทำนายการประเมินของผู้สังเกตต่อผู้กระทำด้วยเพื่อแสดงให้เห็นว่าแม้แต่ตัวผู้สังเกตที่สามที่ไม่ได้แสดงความเห็นของตนเอง แต่เป็นการทำนายการประเมินของผู้สังเกตคนอื่น ก็น่าจะประเมินผู้กระทำในทางที่ดีกว่าที่ผู้กระทำรับรู้ ดังนั้นผู้วิจัยจึงเสนอสมมติฐานข้อที่ 4 ถึง 6 ดังนี้

สมมติฐานข้อที่ 4 คนที่จินตนาการว่าเป็นผู้กระทำ มีคะแนนความประทับใจต่อเหตุการณ์ และคะแนนการประเมินคุณลักษณะของผู้กระทำ น้อยกว่าคนที่จินตนาการว่าเป็นผู้สังเกต (ACT < OBS)

สมมติฐานข้อที่ 5 คนที่จินตนาการว่าเป็นผู้กระทำ มีคะแนนความประทับใจต่อเหตุการณ์ และคะแนนการประเมินคุณลักษณะของผู้กระทำ น้อยกว่าคนที่จินตนาการว่าเป็นผู้สังเกตที่สาม (ACT < TOBS)

สมมติฐานข้อที่ 6 คนที่จินตนาการว่าเป็นผู้สังเกต มีคะแนนความประทับใจต่อเหตุการณ์ และคะแนนการประเมินคุณลักษณะของผู้กระทำ ไม่แตกต่างจากคนที่จินตนาการว่าเป็นผู้สังเกตที่สาม (OBS \approx TOBS)

สมมติฐานงานวิจัยครั้งนี้มีทั้งหมด 6 ข้อ ซึ่งสามารถเขียนสมมติฐานข้อที่ 1 ถึง 3 แสดงในรูปแบบแผนภูมิ ดังภาพที่ 1 ซึ่งแสดงค่ามัธยฐานของคะแนนความประทับใจต่อเหตุการณ์ ของคนที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูงและต่ำที่จินตนาการบทบาทผู้กระทำ ผู้สังเกต และผู้สังเกตที่สาม

ภาพที่ 1 ค่ามัธยฐานของคะแนนความประทับใจต่อเหตุการณ์ ของคนที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูงและต่ำที่จินตนาการบทบาทผู้กระทำ ผู้สังเกต และผู้สังเกตที่สาม ตามสมมติฐานข้อที่ 1-3

ขอบเขตของการวิจัย

เหตุการณ์ที่น่าอับอายในการวิจัยนี้ ถู้อตามเหตุการณ์ที่นิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยส่วนใหญ่ยอมรับว่าเมื่อประสบกับเหตุการณ์นั้นแล้วสร้างความอับอายให้กับตนเองมาก

คำจำกัดความในการวิจัย

1. การกำกับการแสดงออกของตน (Self-monitoring) หมายถึง แนวโน้มของบุคคลในการวางแผนตระหนัก และควบคุมการแสดงออกของตนให้เหมาะสมกับความต้องการของเหตุการณ์ต่างๆในสังคม รวมถึงระดับการเอาใจใส่ในการแสดงออกของผู้อื่นต่อตน ซึ่งส่งผลต่อบุคคลในการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นในลักษณะที่แตกต่างกัน

1.1. **การกำกับการแสดงออกของตนสูง (High Self-monitoring, HSM)** หมายถึงลักษณะของบุคคลที่มีความรู้สึกไวต่อสิ่งชี้แนะทางบรรทัดฐานทางสังคม เหตุการณ์ และการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ซึ่งเป็นแนวทางในการแสดงออกของบุคคลให้ตอบสนองตามสิ่งชี้แนะนั้น ในการวิจัยครั้งนี้ หมายถึงคนที่ได้คะแนนจากมาตรวัดการกำกับการแสดงออกของตนอยู่ในกลุ่มที่ได้คะแนนสูงตั้งแต่ร้อยละ 73 ขึ้นไปจากผู้ตอบทั้งหมด

1.2. **การกำกับการแสดงออกของตนต่ำ (Low Self-monitoring, LSM)** หมายถึงลักษณะของบุคคลที่สนใจต่อสิ่งชี้แนะทางสังคมน้อย และมีการแสดงออกที่มาจากความต้องการภายในของตนเอง ในการวิจัยครั้งนี้ หมายถึง คนที่ได้คะแนนจากมาตรวัดการกำกับการแสดงออกของตนอยู่ในกลุ่มที่ได้คะแนนตั้งแต่ร้อยละ 27 ลงไปจากผู้ตอบทั้งหมด

2. **บทบาท (Role)** หมายถึง บทบาทที่ให้ผู้ร่วมการวิจัยจินตนาการว่าเป็นผู้มีส่วนร่วมในเหตุการณ์ที่น่าอับอายต่างๆ ในบทบาทตามที่ได้รับเงื่อนไข

2.1. **ผู้กระทำ (Actor, ACT)** หมายถึงบุคคลที่จินตนาการว่าตนเป็นผู้กระทำที่น่าอับอายในเงื่อนไขเหตุการณ์ที่น่าอับอายที่ได้รับ

2.2. **ผู้สังเกต (Observer, OBS)** หมายถึงบุคคลที่จินตนาการว่าตนเป็นผู้ที่เข้าร่วมในเหตุการณ์ที่น่าอับอายตามเงื่อนไขเหตุการณ์ที่น่าอับอายที่ได้รับ ในฐานะผู้สังเกตเห็นคนอื่นประสบกับความอับอายนั้น

2.3. **ผู้สังเกตที่สาม (Third observer, TOBS)** หมายถึงบุคคลที่จินตนาการว่าตนเป็นผู้ที่เข้าร่วมในเงื่อนไขเหตุการณ์ที่น่าอับอายที่ได้รับ ในฐานะผู้สังเกตเห็นคนอื่นประสบกับความอับอายนั้น และทำหน้าที่ประเมินของผู้สังเกตอื่นต่อผู้กระทำในเหตุการณ์นั้น

3. **เหตุการณ์ที่น่าอับอาย (Embarrassing situation)** หมายถึงเหตุการณ์ที่ให้ผู้ร่วมการทดลองจินตนาการตามเงื่อนไขบทบาทต่างๆ โดยเป็นเหตุการณ์ที่บุคคลประสบกับความผิดพลาดโดยไม่ได้ตั้งใจแล้วก่อให้เกิดความน่าอับอาย และคิดว่าคนอื่นประเมินตนในทางลบจากการกระทำนั้น โดยเป็นเหตุการณ์ที่น่าอับอายแบบที่มีความกำกวม ไม่เด่นชัดว่ามีเจตนาในทางด้านลบ/ ทางทุจริต หรือในทางไร้กาลเทศะ

4. **ความประทับใจต่อเหตุการณ์** หมายถึง คะแนนที่ได้จากมาตรวัดความประทับใจต่อเหตุการณ์ ซึ่งประกอบด้วยมาตรวัดการตีความเหตุการณ์ และ มาตรวัดความรู้สึกทางบวกทางลบต่อผู้กระทำ

5. **คุณลักษณะของผู้กระทำ** หมายถึง คะแนนที่ได้จากมาตรประเมินคุณลักษณะของผู้กระทำ

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรอิสระ

1. การกำกับการแสดงออกของตน
 - 1.1 การกำกับการแสดงออกของตนสูง
 - 1.2 การกำกับการแสดงออกของตนต่ำ
2. บทบาท
 - 2.1 ผู้กระทำ
 - 2.2 ผู้สังเกต
 - 2.3 ผู้สังเกตที่สาม

ตัวแปรตาม

คะแนนความประทับใจต่อเหตุการณ์ และ คะแนนการประเมินคุณลักษณะของผู้กระทำ จากผู้กระทำ ผู้สังเกต และผู้สังเกตที่สาม ในเหตุการณ์ที่น่าอับอาย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงอิทธิพลของการกำกับการแสดงออกของตนที่มีต่อการรับรู้ความคิดของคนอื่นต่อบุคคลเองนั้นในเหตุการณ์ที่บุคคลประสบกับความน่าอับอาย
2. ทำให้ทราบถึงอิทธิพลของบทบาทการเป็นผู้สังเกต ผู้กระทำ และผู้สังเกตที่สาม ที่มีต่อการรับรู้ความคิดของคนอื่นต่อบุคคลที่ประสบกับเหตุการณ์น่าอับอาย

บทที่ 2

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาการรับรู้การประเมินของผู้อื่นต่อตนเอง เมื่อบุคคลตกเป็นเป้าสายตาของผู้อื่น ในเหตุการณ์ที่น่าอับอาย ของคนที่มีภารกิจกับการแสดงออกของตนสูงและต่ำ ของนิสิตระดับปริญญาตรี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กลุ่มตัวอย่าง

นิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ระดับปริญญาตรีที่กำลังศึกษาอยู่ในปีการศึกษา 2546 จำนวน 185 คน

รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นแบบ 3 x 2 แฟกทอเรียล คือ บทบาท (ผู้กระทำ ผู้สังเกต และ ผู้สังเกตที่สาม) x ลักษณะการกำกับการแสดงออกของตน (การกำกับการแสดงออกของตนสูง และการกำกับการแสดงออกของตนต่ำ)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. มาตรการวัดการกำกับการแสดงออกของตน (Self-monitoring Scale หรือ SMS)
2. เหตุการณ์ที่น่าอับอาย
3. มาตรการวัดความประทับใจต่อเหตุการณ์
4. มาตรการประเมินคุณลักษณะของผู้กระทำ

ขั้นตอนการสร้างและพัฒนาเครื่องมือ

1. มาตรการวัดการกำกับการแสดงออกของตน

การวิจัยครั้งนี้ใช้มาตรการวัดการกำกับการแสดงออกของตนฉบับที่สมบูรณ์แบบแล้วในภาคภาษาไทย โดยมาตรวัดนี้สร้างและพัฒนาตามแนวทฤษฎีการกำกับการแสดงออกของตนของ Mark

Snyder, 1985 โดยรองศาสตราจารย์ ดร. ธีระพร อุวรรณโณ และนิสิตปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยา สังคมรุ่นที่ 3 คณะจิตวิทยา ในปีพ.ศ. 2532 โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาและถอดความรูปประโยคและเรียบเรียงเป็นภาษาไทยจากมาตรวัดการกำกับการแสดงออกของตน (Self-monitoring Scale, SMS) ที่สร้างและพัฒนาขึ้นโดย Snyder (1985) ซึ่งมีข้อ กระทั่งสิ้น 18 ข้อ เป็นข้อความทางบวก 7 ข้อ ข้อความทางลบ 11 ข้อ เป็นมาตรวัดแบบลิเคิร์ต (Likert scale)

2. สร้างข้อกระทั้งเพิ่มอีก 42 ข้อกระทั้ง เป็นข้อความทางบวก 22 ข้อ ข้อความทางลบ 20 ข้อ ซึ่งรวมกับข้อกระทั้งที่ถอดความจาก SMS แล้วได้รวมทั้งหมด 60 ข้อกระทั้ง ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1

จำนวนข้อกระทั้งที่ถอดความจาก SMS และข้อกระทั้งที่สร้างขึ้นใหม่

องค์ประกอบ	จำนวนข้อกระทั้งทางบวก	จำนวนข้อกระทั้งทางลบ	รวม
ข้อกระทั้งที่ถอดความจาก SMS	7	11	18
ข้อกระทั้งที่สร้างขึ้นใหม่	22	20	42
รวม	29	31	60

3. การให้คะแนน มาตรวัดการกำกับการแสดงออกของตนเป็นมาตรวัดแบบลิเคิร์ต แบ่ง ออกเป็น 4 ระดับ คือ จริงมาก จริง ไม่จริง ไม่จริงมาก โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ข้อความ	คะแนน			
	ไม่จริงมาก	ไม่จริง	จริง	จริงมาก
ทางบวก	-2	-1	+1	+2
ทางลบ	+2	+1	-1	-2

4. ทดลองใช้มาตราที่สร้างขึ้นกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 349 คน ซึ่งเป็นนิสิตนักศึกษาจากโรงเรียนกรุงเทพมหานครการบัญชีวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม และมหาวิทยาลัยศิลปากร

5. นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างข้อกระทงแต่ละข้อกับข้อกระทงอื่นทั้งหมด (Corrected Item-Total Correlation: CITC) กำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีขั้นตอนดังนี้

- 5.1 วิเคราะห์ CITC ครั้งแรก จากข้อกระทงทั้งหมด 60 ข้อ ได้ข้อกระทงที่มีคุณภาพจำนวน 45 ข้อ มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา .74
- 5.2 วิเคราะห์ CITC ครั้งที่สอง จากข้อกระทงทั้งหมด 45 ข้อ ได้ข้อกระทงที่มีคุณภาพจำนวน 42 ข้อ มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา .78
- 5.3 วิเคราะห์ CITC ครั้งที่สาม จากข้อกระทงทั้งหมด 42 ข้อ ได้ข้อกระทงที่มีคุณภาพจำนวน 40 ข้อ มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา .79
- 5.4 วิเคราะห์ CITC ครั้งที่สี่ จากข้อกระทงทั้งหมด 40 ข้อ ได้ข้อกระทงที่มีคุณภาพจำนวน 40 ข้อ มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา .80

ผลการวิเคราะห์ค่า CITC ได้ข้อกระทงที่มีคุณภาพ จำนวน 40 ข้อ ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2

จำนวนข้อกระทงที่ถอดความจาก SMS และข้อกระทงที่สร้างขึ้นใหม่ที่ผ่านการคัดเลือกรายข้อ จำนวน 40 ข้อ

องค์ประกอบ	จำนวนข้อกระทงทางบวก	จำนวนข้อกระทงทางลบ	รวม
ข้อกระทงที่ถอดความจาก SMS	5	10	15
ข้อกระทงที่สร้างขึ้นใหม่	16	9	25
รวม	21	19	40

การวิเคราะห์ความตรงของมาตร

นิตยา รัตนพิชิต (2534) ใช้วิธีการนำมาตรวัดการกำกับการแสดงออกของคนที่คัดข้อกระทงที่ผ่านการวิเคราะห์ความเที่ยงแล้วจำนวน 40 ข้อ ไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่ทราบลักษณะอยู่แล้ว (known-group technique)

กลุ่มที่คาดว่าจะมีการกำกับการแสดงออกของตสูง (HSM) แล้วนำมาทดสอบ เป็นพนักงานต้อนรับบนเครื่องบิน และประชาสัมพันธ์ห้างสรรพสินค้า จำนวน 77 คน เนื่องจากลักษณะงานของสองอาชีพนี้เน้นทางด้านบริการ และการให้ข้อมูลข่าวสารแก่คนอื่น ซึ่งจำเป็นต้องสร้างความประทับใจแก่ผู้ที่มาติดต่อ และต้องอาศัยสิ่งชี้แนะทางสังคมในการควบคุมการแสดงออกของตสูงอย่างมากเพื่อให้ตสูงมีพฤติกรรมที่เหมาะสมกับเหตุการณ์และสังคม ดังนั้นผู้ที่ประกอบอาชีพเหล่านี้ น่าจะเป็นผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตสูง

กลุ่มที่คาดว่าจะมีการกำกับการแสดงออกของตต่ำ (LSM) แล้วนำมาทดสอบ เป็นนักศึกษาจิตกรรรมปี 5 และวิศวกรจำนวน 79 คน เนื่องจากลักษณะงานของคนสองกลุ่มนี้ต้องอาศัยความเชื่อมั่นในตนเอง มีความคิดเป็นของตนเอง ไม่จำเป็นต้องอาศัยสิ่งชี้แนะทางสังคมในการทำงาน พฤติกรรมและเจตคติของคนทำงานด้านนี้จึงน่าจะมีความสอดคล้องกันมาก ดังนั้นผู้ทำงานด้านนี้จึงน่าจะเป็นผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตต่ำ

นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way Analysis of Variance) เพื่อดูความแตกต่างระหว่างกลุ่ม HSM กับ LSM ผลการวิเคราะห์พบว่า กลุ่มที่คาดว่าจะมีการกำกับการแสดงออกของตสูง มีค่ามัธยฐานเลขคณิตของคะแนนจากมาตรวัดการกำกับการแสดงออกของตสูงสูงกว่ากลุ่มที่คาดว่าจะมีการกำกับการแสดงออกของตต่ำ ดังแสดงผลในตารางที่ 3

ตารางที่ 3

ผลการวิเคราะห์ความตรงของมาตรวัดการกำกับการแสดงออกของต (SMS) โดยวิธีการ ทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มที่ทราบลักษณะอยู่แล้ว (Known Groups, N= 156)

กลุ่มตัวอย่าง	<i>n</i>	<i>M</i>	<i>SD</i>	<i>F</i>
HSM	77	18.01	13.58	12.26***
LSM	79	9.58	16.34	

*** $p < .001$.

นอกจากนี้เมื่อทดสอบความเที่ยงโดยวิธีการทดสอบความสอดคล้องภายในของมาตร ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา .82

2. เหตุการณ์ที่น่าอัศจรรย์

เหตุการณ์ที่น่าอัศจรรย์ที่ใช้ในการวิจัย มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

1. สํารวจเหตุการณ์ที่นิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ระดับปริญญาตรีมีความเห็นที่น่าอัศจรรย์ โดยใช้คำถามปลายเปิด ดังนี้ " โปรดเล่าเหตุการณ์ที่นิสิตคิดว่าหากประสบแล้วจะทำให้เกิดความรู้สึกอัศจรรย์ มาคนละ 5 เหตุการณ์ (โปรดตอบเท่าที่นึกได้)" จากนิสิตจำนวน 30 คน (ดูภาคผนวก ก)

2. นำข้อมูลที่ได้จากแบบสำรวจปลายเปิดมาหาความถี่ (ดูภาคผนวก ข) และเลือกเหตุการณ์ที่มีความถี่สูงสุด 10 อันดับแรก มาเขียนเป็นเหตุการณ์สมมติสั้นๆ ในแบบประเมินเหตุการณ์ที่น่าอัศจรรย์ (ครั้งที่ 1) และผู้วิจัยแต่งเหตุการณ์สมมติที่น่าอัศจรรย์ขึ้นเองเพิ่มอีก 10 เหตุการณ์ รวมทั้งสิ้น 30 เหตุการณ์ (ดูภาคผนวก ค)

3. สํารวจเหตุการณ์ที่นิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ระดับปริญญาตรีมีความเห็นที่น่าอัศจรรย์ในขั้นที่สอง โดยนำแบบประเมินเหตุการณ์ที่น่าอัศจรรย์ครั้งที่ 1 จำนวน 30 ข้อ ไปให้นิสิตจำนวน 50 คน เป็นชาย 16 คน หญิง 34 คน ประเมินว่าเหตุการณ์สมมติมีความน่าอัศจรรย์ในระดับมากหรือน้อยเพียงใด โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนแบ่งออกเป็นคะแนน 7 ระดับ คือ น้อยที่สุด น้อย ปานกลาง ค่อนข้างมาก มาก และมากที่สุด ดังต่อไปนี้

เหตุการณ์สมมติ	น้อยที่สุด	น้อย	ค่อนข้างน้อย	ปานกลาง	ค่อนข้างมาก	มาก	มากที่สุด
	1	2	3	4	5	6	7
คะแนนที่ได้	1	2	3	4	5	6	7

4. นำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์หาคะแนนรวมและค่าเฉลี่ยของแต่ละเหตุการณ์ แล้วจัดเรียงลำดับจากคะแนนความน่าอัศจรรย์มากไปน้อย ดังตารางในภาคผนวก ง

5. เลือกเหตุการณ์ที่น่าอัศจรรย์จากผลที่วิเคราะห์ได้มา 12 เหตุการณ์ โดยแบ่งเป็น
- ก. เหตุการณ์ที่น่าอัศจรรย์แบบเป็นเหตุสุดิวสัย ไม่แสดงเจตนาใด และได้รับการประเมินว่ามีความน่าอัศจรรย์มาก 5 เหตุการณ์ ได้แก่
- ผายลมด้วยเสียงอันดังออกมา ขณะยืนอยู่ในที่ชุมนุม ซึ่งมีผู้คนอยู่มากมาย
 - ลืมรูตชิปกระโปรง/ กางเกง แล้วมาเดินในที่สาธารณะ กว่าจะรู้ตัวก็เมื่อพบปะผู้คนมากมายแล้ว
 - เดินไม่ทันระวังเลยลื่นหกล้มตบันได/ หกล้มกลางที่สาธารณะ ซึ่งมีผู้คนเดินกันอยู่อย่างพลุกพล่าน
 - ใส่เสื้อติดกระดุมเขย่ง (ติดคลาดเคลื่อน) แล้วออกจากบ้านไปขึ้นรถไฟฟ้า แล้วต่อด้วยรถประจำทางเพื่อไปมหาวิทยาลัยโดยไม่รู้ตัว
 - เดินเหยียบไปตรงรอยแตกของทางเดินเท้าหน้าคณะ ทำให้ส้นรองเท้าข้างหนึ่งเสียบติดลงไปคาอยู่ แต่เท้าหลุดออกมาจนต้องวกกลับไปดึงรองเท้าขึ้น ท่ามกลางสายตาของนิสิตคนอื่นๆ ที่อยู่บริเวณนั้น
- ข. เหตุการณ์ที่น่าอัศจรรย์แบบเป็นเหตุสุดิวสัย ไม่แสดงเจตนาใด ซึ่งได้รับการประเมินว่ามีความน่าอัศจรรย์น้อย 5 เหตุการณ์ ได้แก่
- เป็นคนเดียวที่เข้าห้องเรียนสาย แล้วเดินเข้ามาตอนที่อาจารย์เริ่มสอนไปแล้ว และมีที่ว่างเพียงเก้าอี้หน้าห้องเหลือเพียงตัวเดียว คุณจึงต้องเดินผ่านหน้าเพื่อนทุกคนเพื่อไปที่นั่ง
 - เข้าห้องเรียน/ โรงหนังผิด เลยต้องลุกออกมาจากห้องเรียน/ โรงหนังกลางคัน เมื่อตอนที่มีคนอื่นเข้ามาเต็มแล้ว
 - ออกไปพูดรายงานหน้าชั้นเรียนต่อหน้าอาจารย์และเพื่อนๆ แล้วพูดผิดพูดถูก
 - ทำอาหารหกรดเสื้อผ้าตนเองจนเลอะเทอะเป็นรอยเด่นชัดกลางโรงอาหาร
 - แต่งตัวตามสบายมาทำกิจกรรมที่คณะ แล้วถูกมอบหมายให้ไปเดินติดต่องานที่แหล่งการค้าระดับนำแฟชั่นทันสมัย ซึ่งมีผู้คนเดินกันอย่างพลุกพล่าน
- ค. เหตุการณ์ที่น่าอัศจรรย์แบบที่มีความกำกวม ไม่เด่นชัดว่ามีเจตนาในทางด้านลบ/ ทางทุจริต หรือในทางไร้อารมณ์ ซึ่งได้รับการประเมินว่ามีความน่าอัศจรรย์มาก 2 เหตุการณ์ ได้แก่

- เดินผ่านเครื่องตรวจโลหะตรงทางออกของห้องสมุด แล้วเครื่องตรวจโลหะเกิดเสียงดังขึ้น เนื่องจากคุณเผด็จหนีบหนังสือติดมาด้วย
 - ชื่อของที่ตลาดนัดแล้วคิดว่าถูงเดินออกไปจากแผงโดยลืมจ่ายเงินจนคนขายตะโกนทวงตามหลังมาดังๆ ให้คนอื่นๆ ที่อยู่บริเวณนั้นพากันหันมามอง
6. นำเหตุการณ์ที่เลือกมาทั้งหมด 12 เหตุการณ์ รวมกับอีก 2 เหตุการณ์ซึ่งสร้างตามแนวเหตุการณ์ในงานวิจัยของ Savitsky, Epley และ Gilovich (2001) ใช้ศึกษา 2 เหตุการณ์ ได้แก่
- ไปร่วมงานเลี้ยงที่บ้านเพื่อน แต่เมื่อไปถึงแล้วพบว่าคุณเป็นแขกเพียงคนเดียวที่ไม่ได้นำของมาให้เจ้าของงาน
 - ไปร่วมงานเลี้ยงสังสรรค์ แต่เมื่อไปถึงงานแล้วพบว่ามียุคนเพียงคนเดียวที่แต่งตัวสบายๆ ในขณะที่ผู้อื่นใส่ชุดเป็นทางการ
7. สร้างเป็นแบบประเมินเหตุการณ์ที่น่าอัศจรรย์ ครั้งที่ 2 (ดูภาคผนวก จ) ซึ่งเป็นมาตรแบบลิเคิร์ต มีเกณฑ์การให้คะแนนเป็น 7 ช่วงคะแนน เหมือนแบบประเมินเหตุการณ์ที่น่าอัศจรรย์ครั้งที่ 1 แล้วนำไปสำรวจกับนิสิตซึ่งคาดว่าเป็นกลุ่มที่มีคะแนนการกำกับการแสดงออกของตนสูงได้แก่นิสิตคณะอักษรศาสตร์จำนวน 13 คน คณะรัฐศาสตร์จำนวน 7 คน คณะครุศาสตร์จำนวน 10 คน รวมเป็น 30 คน และกลุ่มที่คาดว่าจะมีการกำกับการแสดงออกของตนต่ำได้แก่นิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์จำนวน 30 คน โดยใช้เกณฑ์จากลักษณะงานของสาขาอาชีพของนิสิตแต่ละคณะมาพิจารณา
8. นำผลที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าสถิติที่ (t-test) ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ SPSS For Windows เพื่อทดสอบความแตกต่างของระดับความอัศจรรย์ในเหตุการณ์ ระหว่างคนที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูงและต่ำ และเพื่อเลือกเหตุการณ์ที่จะใช้ในการวิจัย
9. เลือกเหตุการณ์ที่น่าอัศจรรย์ ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ใช้เหตุการณ์ที่น่าอัศจรรย์ที่มีความกำกวมไม่เด่นชัดว่ามีเจตนาในทางด้านลบ/ ทางทุจริต หรือในทางไร้กาลเทศะ ซึ่งมีค่าสถิติที่ สูง ได้สองเหตุการณ์คือ

- เดินผ่านเครื่องตรวจโลหะตรงทางออกของห้องสมุดแล้วเครื่องตรวจโลหะเกิดเสียงดังขึ้น เนื่องจากفلอปปี้หนังสือติดมาด้วย
- ไปร่วมงานเลี้ยงที่บ้านเพื่อน แต่เมื่อไปถึงแล้วพบว่าคุณเป็นแขกเพียงคนเดียวที่ไม่ได้นำของมาให้เจ้าของงาน

ซึ่งทั้งสองเหตุการณ์ได้ผลจากการวิเคราะห์ค่าสถิติที คือ คนที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูงมีระดับความอับอายต่อเหตุการณ์มากกว่าคนที่มีการกำกับการแสดงออกของตนต่ำ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .001 ทั้งสองเหตุการณ์ ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4

ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่ามัธยฐานและอันดับของคะแนนจากแบบประเมินเหตุการณ์ที่น่าอับอายที่เลือกมาใช้ในการวิจัย ระหว่างผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูงและต่ำ (N = 60)

ข้อที่	เหตุการณ์	n	M	SD	t	
6	เดินผ่านเครื่องตรวจโลหะตรงทางออกของห้องสมุดแล้วเครื่องตรวจโลหะเกิดเสียงดังขึ้นเนื่องจากفلอปปี้หนังสือติดมาด้วย	- กลุ่มสูง	30	3.97	1.00	3.39***
		- กลุ่มต่ำ	30	3.13	0.90	
12	ไปร่วมงานเลี้ยงที่บ้านเพื่อน แต่เมื่อไปถึงแล้วพบว่าคุณเป็นแขกเพียงคนเดียวที่ไม่ได้นำของมาให้เจ้าของงาน	- กลุ่มสูง	30	4.30	0.95	4.32***
		- กลุ่มต่ำ	30	3.10	1.18	

*** $p < .001$.

10. เมื่อได้เหตุการณ์ที่น่าอับอายทั้งสองเหตุการณ์แล้ว ผู้วิจัยนำใช้เป็นเหตุการณ์ที่ให้ผู้ร่วมการทดลองจินตนาการตามบทบาทต่างๆ ทั้ง 3 บทบาท ดังนี้

เหตุการณ์ที่ 1 เครื่องตรวจโลหะดังที่ห้องสมุด

ผู้วิจัยนำเหตุการณ์นี้ มาเรียบเรียงและเขียนโดยละเอียด โดย แบ่งออกเป็น 3 ชุด สำหรับ บทบาทผู้กระทำ ผู้สังเกต และผู้สังเกตที่สาม ซึ่งเป็นเรื่องเดียวกันแต่ต่างบริบทกัน ดังนี้

- ก. เหตุการณ์สำหรับผู้กระทำ เป็นเหตุการณ์ที่น่าอัศจรรย์โดยให้ผู้อ่านจินตนาการว่าตนเป็นผู้กระทำเหตุการณ์นั้น แล้วให้ประเมินว่าตนถูกคนอื่นที่เห็นเหตุการณ์มองอย่างไร
- "คุณอยู่ในห้องสมุด เมื่อได้เวลาต้องกลับ คุณก็รวบรวมข้าวของต่างๆใส่กระเป๋า แล้วเดินไปยังทางออก เมื่อผ่านจุดตรวจของ สัญญาณจากเครื่องตรวจก็ดังขึ้น คุณพลอยหยิบหนังสือของห้องสมุดมาใส่ในกระเป๋าแล้วลืมไปขอยืมออก ทุกคนในบริเวณนั้นหันมามองคุณทันที และบรรณารักษ์ตะโกนเสียงดังเรียกให้คุณกลับไปเคาท์เตอร์บริการ เจ้าหน้าที่ห้องสมุดสองสามคนก็ก้าวเข้ามาอย่างรวดเร็วเพื่อกันไม่ให้คุณออกไป"
- ข. เหตุการณ์สำหรับผู้สังเกต เป็นเหตุการณ์ที่น่าอัศจรรย์โดยให้ผู้อ่านจินตนาการว่าตนเป็นคนหนึ่งที่เห็นเหตุการณ์นั้น แล้วให้ประเมินความประทับใจต่อผู้กระทำ
- "คุณอยู่ในห้องสมุดบริเวณทางออก ขณะที่กำลังยืนอยู่ คุณได้ยินเสียงสัญญาณดังขึ้นจากเครื่องตรวจค้นหนังสือที่ทางออกจากห้องสมุด คุณหันไปตามเสียงก็เห็นนิสิตคนหนึ่งเดินผ่านที่จุดนั้น ทันใดนั้นบรรณารักษ์ก็ตะโกนเรียกนิสิตคนนั้นด้วยเสียงอันดังและขอตรวจค้นสิ่งของ ปรากฏว่าพบหนังสือของห้องสมุดอยู่ในกระเป๋าของนิสิตคนนั้น เจ้าหน้าที่ห้องสมุดอีกสองสามคนหนึ่งก็เดินเข้ามาเพื่อกันมิให้นิสิตคนนั้นออกจากห้องสมุดไป"
- ค. เหตุการณ์สำหรับผู้สังเกตที่สาม เป็นเหตุการณ์ที่น่าอัศจรรย์โดยให้ผู้อ่านจินตนาการว่าตนเป็นคนหนึ่งที่เห็นเหตุการณ์นั้น (เหตุการณ์เดียวกับผู้สังเกต) แล้วให้ประเมินว่าคนอื่นที่เห็นเหตุการณ์มองผู้กระทำอย่างไร
- "คุณอยู่ในห้องสมุดบริเวณทางออก ขณะที่กำลังยืนอยู่ คุณได้ยินเสียงสัญญาณดังขึ้นจากเครื่องตรวจค้นหนังสือที่ทางออกจากห้องสมุด คุณหันไปตามเสียงก็เห็นนิสิตคนหนึ่งเดินผ่านที่จุดนั้น ทันใดนั้นบรรณารักษ์ก็ตะโกนเรียกนิสิตคนนั้นด้วยเสียงอันดังและขอตรวจค้นสิ่งของ ปรากฏว่าพบหนังสือของห้องสมุดอยู่ในกระเป๋าของนิสิตคนนั้น เจ้าหน้าที่ห้องสมุดอีกสองสามคนหนึ่งก็เดินเข้ามาเพื่อกันมิให้นิสิตคนนั้นออกจากห้องสมุดไป"

เหตุการณ์ที่ 2 มาร่วมงานเลี้ยงบ้านเพื่อนมือเปล่า

ผู้วิจัยนำเหตุการณ์นี้ มาเรียบเรียงและเขียนโดยละเอียด โดย แบ่งออกเป็น 3 ชุด สำหรับ บทบาทผู้กระทำ ผู้สังเกต และผู้สังเกตที่สาม ซึ่งเป็นเรื่องเดียวกันแต่ต่างบริบทกัน ดังนี้

- ก. เหตุการณ์สำหรับผู้กระทำ เป็นเหตุการณ์ที่น่าอับอายโดยให้ผู้อ่านจินตนาการว่าตนเป็นผู้กระทำเหตุการณ์นั้น แล้วให้ประเมินว่าตนถูกเจ้าของบ้านมองอย่างไร
- “ คุณมาในงานสังสรรค์ที่บ้านเพื่อน เมื่อคุณเดินเข้าไปทักทายเจ้าของบ้าน คุณสังเกตเห็นว่าเพื่อนคนอื่นๆ ได้นำขนมหรืออาหารมาร่วมรับประทานด้วย คุณเป็นเพียงบุคคลเดียวที่ไม่ได้นำอาหารติดมือมาร่วมในการสังสรรค์นี้ “
- ข. เหตุการณ์สำหรับผู้สังเกต เป็นเหตุการณ์ที่น่าอับอายโดยให้ผู้อ่านจินตนาการว่าตนเป็นเจ้าของบ้าน แล้วให้ประเมินความประทับใจต่อผู้กระทำ
- “ คุณเป็นเจ้าของบ้าน เพื่อนๆ มาสังสรรค์กันที่บ้านของคุณ คุณทักทายเพื่อนๆ ที่ต่างนำขนมหรืออาหารมาร่วมรับประทานกัน คุณสังเกตเห็นว่าในบรรดาผู้ที่มาทั้งหมดนั้น มีเพื่อนคนหนึ่งที่มามือเปล่า ไม่ได้นำสิ่งใดมาร่วมในงานด้วยเลย “
- ค. เหตุการณ์สำหรับผู้สังเกตที่สาม เป็นเหตุการณ์ที่น่าอับอายโดยให้ผู้อ่านจินตนาการว่าตนเป็นเพื่อนคนหนึ่งที่อยู่ร่วมในงานเลี้ยงนี้ แล้วให้ทำนายว่าเจ้าของบ้านประเมินผู้กระทำอย่างไร
- “ คุณเป็นคนหนึ่งที่มางานสังสรรค์ที่บ้านเพื่อน วันนี้คุณนำขนมเค้กจากร้านอร่อยติดมือมาด้วย คุณเดินเข้าไปในบ้านและทักทายเพื่อนที่เป็นเจ้าของบ้าน คุณสังเกตเห็นว่าเพื่อนทุกคนนำขนมหรืออาหารมาร่วมรับประทานกัน แต่มีเพื่อนคนหนึ่งซึ่งเป็นคนเดียวกับที่มามือเปล่า ไม่ได้นำสิ่งใดติดมือมาร่วมงานด้วยเลย “

3. มาตรการวัดความประทับใจต่อเหตุการณ์

ในการวัดความประทับใจต่อเหตุการณ์ ผู้วิจัยต้องการศึกษาการตีความเหตุการณ์ที่น่าอับอายและความรู้สึกของผู้ที่จินตนาการเหตุการณ์ตามบทบาทต่างๆ ดังนั้น มาตรการวัดความประทับใจต่อเหตุการณ์จึงประกอบด้วยมาตราย่อย 2 มาตร ได้แก่

1. มาตรการวัดการตีความเหตุการณ์
2. มาตรการวัดความรู้สึกทางบวกทางลบต่อผู้กระทำ

รายละเอียดของการสร้างมาตราย่อย 2 มาตร สำหรับมาตรวัดความประทับใจ ต่อเหตุการณ์ที่ 1 เครื่องตรวจโลหะดังที่ห้องสมุด มีดังนี้

1. มาตรวัดการตีความเหตุการณ์

มาตรวัดการตีความเหตุการณ์ เป็นมาตรวัดแบบลิเคิร์ตที่มีช่วงคะแนน จาก 0 ถึง 10 โดย 0 หมายถึงเป็นไปไม่ได้เลย และ 10 หมายถึงมีความเป็นไปได้มากที่สุด จำนวน 2 ข้อ เป็นข้อกระทง ทางบวก 1 ข้อ ทางลบ 1 ข้อ เป็นข้อความเกี่ยวกับความรู้สึกที่เกิดต่อผู้กระทำในเหตุการณ์ที่น่าอับอาย ซึ่งแบ่งเป็นมาตรวัดสำหรับ 3 บทบาท โดยมีข้อคำถามดังนี้

บทบาทผู้กระทำ (ดูภาคผนวก ฉ)

1. เมื่อคุณประสบกับเหตุการณ์นี้ คุณคิดว่ามีความเป็นไปได้ที่คนอื่นที่เห็นเหตุการณ์จะเกิดความคิดขึ้นมาทันทีว่าคุณพยายามขโมยหนังสือออกจากห้องสมุด
2. เมื่อคุณประสบกับเหตุการณ์นี้ คุณคิดว่ามีความเป็นไปได้ที่คนอื่นที่เห็นเหตุการณ์จะเกิดความคิดขึ้นมาทันทีว่าคุณบังเอิญหยิบหนังสือติดมาด้วย

บทบาทผู้สังเกต (ดูภาคผนวก ฉ)

1. เมื่อคุณเป็นคนหนึ่งที่เห็นเหตุการณ์นี้ มีความเป็นไปได้ที่คุณจะคิดว่านิสิตคนนั้นพยายามขโมยหนังสือออกจากห้องสมุด
2. เมื่อคุณเป็นคนหนึ่งที่เห็นเหตุการณ์นี้ มีความเป็นไปได้ที่คุณจะคิดว่านิสิตคนนั้นบังเอิญหยิบหนังสือติดมาด้วย

บทบาทผู้สังเกตที่สาม (ดูภาคผนวก ก)

1. เมื่อคุณเป็นคนหนึ่งที่เห็นเหตุการณ์นี้ คุณคิดว่ามีความเป็นไปได้ที่คนอื่นๆที่อยู่ในบริเวณนั้นจะคิดว่านิสิตคนนั้นพยายามขโมยหนังสือออกจากห้องสมุด
2. เมื่อคุณเป็นคนหนึ่งที่เห็นเหตุการณ์นี้ คุณคิดว่ามีความเป็นไปได้ที่คนอื่นๆที่อยู่ในบริเวณนั้นจะคิดว่านิสิตคนนั้นบังเอิญหยิบหนังสือติดมาด้วย

เกณฑ์การให้คะแนน มาตรวัดมีช่วงคะแนนจาก 0 ถึง 10 โดย 0 หมายถึงเป็นไปไม่ได้เลย และ 10 หมายถึง เป็นไปได้อย่างมากที่สุด โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ข้อความ	การให้คะแนน										
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
ทางบวก	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
ทางลบ	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0

2. มาตรฐานความรู้สึกลูกทางบวกทางลบต่อผู้กระทำ

มาตรฐานความรู้สึกลูกทางบวกทางลบต่อผู้กระทำ เป็นมาตรฐานที่มี 100 ช่วงคะแนน โดย 0 หมายถึงไม่มีความรู้สึกทางลบเลย และ 100 หมายถึงมีความรู้สึกทางลบมากที่สุด มีข้อความเกี่ยวกับความรู้สึกทางลบต่อผู้กระทำเหตุการณ์ 1 ข้อกระทง ดังนี้

บทบาทผู้กระทำ(ดูภาคผนวก ฉ)

- คุณคิดว่าคนอื่นๆในบริเวณนั้นที่เห็นเหตุการณ์จะเกิดความรู้สึกทางลบต่อตัวคุณมากหรือน้อยเพียงใด

บทบาทผู้สังเกต (ดูภาคผนวก ฉ)

- คุณเกิดความรู้สึกทางลบในตัวนิสิตคนนั้นมากหรือน้อยเพียงใด

บทบาทผู้สังเกตที่สาม (ดูภาคผนวก ก)

- คุณคิดว่าคนอื่นๆที่อยู่รอบบริเวณนั้นจะเกิดความรู้สึกทางลบในตัวนิสิตคนนั้นมากหรือน้อยเพียงใด

การคิดคะแนนของทั้งสามบทบาท จะใช้วิธีเดียวกันคือ ทำการกลับคะแนนในทิศตรงกันข้ามก่อนนำไปวิเคราะห์ผล ซึ่งการให้คะแนนดูจากการตอบในสเกลโดยใช้หลักดังนี้

- ถ้ากาเครื่องหมายตอบตรงกับตัวเลขจำนวนเต็มที่มีในมาตร ถือว่า ให้คะแนนตามตัวเลขนั้น เช่น ถ้ากาเครื่องหมายตอบตรงเลข 30 แปลว่าให้คะแนน 30
- ถ้ากาเครื่องหมายตอบตรงขีดกลางระหว่างตัวเลขจำนวนเต็ม ถือว่า ได้คะแนนตรงกลางระหว่างตัวเลขนั้น เช่น ถ้ากาเครื่องหมายตอบตรงขีดกลางระหว่าง 30 กับ 40 แปลว่าให้คะแนน 35

- ถ้ากาเครื่องหมายตอบอยู่ระหว่างตัวเลขจำนวนเต็มกับขีดกลาง จะถือตามตำแหน่งที่ใกล้ที่สุด เช่น ถ้ากาเครื่องหมายตอบตรงระหว่างเลข 30 กับ ขีดกลาง โดยตอบก่อนไปทางเลข 30 แปลว่าได้คะแนน 30

การคิดคะแนนมาตรวัดความประทับใจต่อเหตุการณ์ที่ 1 เครื่องตรวจโลหะดั่งที่ห้องสมุด ทำโดยการนำคะแนนจากมาตรวัดการตีความเหตุการณ์ ซึ่งประกอบด้วยข้อกระทง 2 ข้อกระทง กับมาตรวัดความรู้สึกทางบวกทางลบต่อผู้กระทำ อีก 1 ข้อกระทงมารวมกัน เนื่องจากคะแนนจากทั้งสองมาตรเป็นการวัดในสิ่งที่สอดคล้องกันคือวัดความประทับใจที่มีต่อผู้กระทำในเหตุการณ์นั้นๆ ก่อนอื่นผู้วิจัยแปลงคะแนนจากมาตรวัดความรู้สึกทางบวกทางลบต่อผู้กระทำ ให้มีช่วงคะแนนเท่ากับมาตรวัดการตีความเหตุการณ์ โดยการนำ 10 ไปหาร แล้วจึงนำไปรวมกับคะแนนจากมาตรวัดการตีความเหตุการณ์ และหารด้วย 3 เนื่องจากมีข้อกระทงรวมทั้งสิ้น 3 ข้อกระทง เพื่อให้ได้ค่ามัธยเลขคณิตของคะแนนความประทับใจต่อเหตุการณ์ที่ 1 เครื่องตรวจโลหะดั่งที่ห้องสมุด

รายละเอียดของการสร้างมาตรย่อย 2 มาตร สำหรับมาตรวัดความประทับใจ ต่อเหตุการณ์ที่ 2 มาร่วมงานเลี้ยงบ้านเพื่อนมือเปล่า มีดังนี้

1. มาตรวัดการตีความเหตุการณ์

มาตรวัดการตีความเหตุการณ์ เป็นมาตรวัดแบบลิเคิร์ตที่มีช่วงคะแนน จาก 0 ถึง 10 โดย 0 หมายถึงเป็นไปได้เลย และ 10 หมายถึงมีความเป็นไปได้มากที่สุด จำนวน 1 ข้อ เป็นข้อกระทง ทางลบ 1 ข้อ เป็นข้อความเกี่ยวกับความรู้สึกที่เกิดต่อผู้กระทำในเหตุการณ์ที่น่าอับอาย ซึ่งแบ่งเป็นมาตรวัดสำหรับ 3 บทบาท โดยมีข้อคำถามดังนี้

บทบาทผู้กระทำ (ดูภาคผนวก ก)

- เมื่อคุณประสบกับเหตุการณ์นี้ คุณคิดว่ามีความเป็นไปได้ที่เจ้าของบ้านจะไม่พอใจในพฤติกรรมของคุณ

บทบาทผู้สังเกต (ดูภาคผนวก ข)

- เมื่อคุณเป็นเจ้าของบ้านที่ประสบกับเหตุการณ์นี้ มีความเป็นไปได้ที่คุณจะไม่พอใจพฤติกรรมของเพื่อนที่มามือเปล่าคนนั้น

บทบาทผู้สังเกตที่สาม (ดูภาคผนวก ก)

- เมื่อคุณเป็นคนที่อยู่ร่วมในงานสังสรรค์ครั้งนี้ คุณคิดว่ามีความเป็นไปได้ที่เจ้าของบ้าน จะไม่พอใจพฤติกรรมของเพื่อนที่มามือเปล่าคนนั้น

เกณฑ์การให้คะแนน มาตรวัดมีช่วงคะแนนจาก 0 ถึง 10 โดย 0 หมายถึงเป็นไปได้ไม่ได้เลย และ 10 หมายถึง เป็นไปได้มากที่สุด โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ข้อความ	การให้คะแนน										
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
ทางลบ	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0

2. มาตรวัดความรู้สึกทางบวกทางลบต่อผู้กระทำ

มาตรวัดความรู้สึกทางบวกทางลบต่อผู้กระทำ เป็นมาตรที่มี 100 ช่วงคะแนน โดย 0 หมายถึง ไม่มีความรู้สึกทางลบเลย และ 100 หมายถึงมีความรู้สึกทางลบมากที่สุด มีข้อความเกี่ยวกับความรู้สึกทางลบต่อผู้กระทำเหตุการณ์ 1 ข้อกระทง ดังนี้

บทบาทผู้กระทำ (ดูภาคผนวก ก)

- คุณคิดว่าเจ้าของบ้านจะเกิดความรู้สึกทางลบต่อตัวคุณมากหรือน้อยเพียงใด

บทบาทผู้สังเกต (ดูภาคผนวก ค)

- คุณจะเกิดความรู้สึกทางลบต่อตัวเพื่อนที่มามือเปล่าคนนี้มากหรือน้อยเพียงใด

บทบาทผู้สังเกตที่สาม (ดูภาคผนวก ก)

- คุณคิดว่าเจ้าของบ้านจะเกิดความรู้สึกประทับใจทางบวกต่อตัวเพื่อนที่มามือเปล่า คนนี้มากหรือน้อยเพียงใด

การคิดคะแนนของทั้งสามบทบาท จะใช้วิธีเดียวกันคือ ทำการกลับคะแนนในทิศตรงกันข้ามก่อนนำไปวิเคราะห์ผล ซึ่งการให้คะแนนดูจากการตอบในสเกลโดยใช้หลักดังนี้

- ถ้ากาเครื่องหมายตอบตรงกับตัวเลขจำนวนเต็มที่มีในมาตร ถือว่า ให้คะแนนตามตัวเลขนั้น เช่น ถ้ากาเครื่องหมายตอบตรงเลข 30 แปลว่าให้คะแนน 30

- ถ้ากาเครื่องหมายตอบตรงซีกกลางระหว่างตัวเลขจำนวนเต็ม ถือว่า ได้คะแนนตรงกลาง ระหว่างตัวเลขนั้น เช่น ถ้ากาเครื่องหมายตอบตรงซีกกลางระหว่าง 30 กับ 40 แปลว่าให้คะแนน 35
- ถ้ากาเครื่องหมายตอบอยู่ระหว่างตัวเลขจำนวนเต็มกับซีกกลาง จะถือตามตำแหน่งที่ใกล้ที่สุด เช่น ถ้ากาเครื่องหมายตอบตรงระหว่างเลข 30 กับ ซีกกลาง โดยตอบค่อนไปทางเลข 30 แปลว่าได้คะแนน 30

การคิดคะแนนมาตรวัดความประทับใจต่อเหตุการณ์ที่ 2 มาร่วมงานเลี้ยงบ้านเพื่อนมือเปล่า ทำโดยการนำคะแนนจากมาตรวัดการตีความเหตุการณ์ 1 ซ้อกระทง กับมาตรวัดความรู้สึกทางบวกทางลบต่อผู้กระทำ อีก 1 ซ้อกระทง มารวมกัน เนื่องจากคะแนนจากทั้งสองมาตรเป็นการวัดในสิ่งที่สอดคล้องกันคือวัดความประทับใจที่มีต่อผู้กระทำในเหตุการณ์นั้นๆ ก่อนอื่นผู้วิจัยแปลงคะแนนจากมาตรวัดความรู้สึกทางบวกทางลบต่อผู้กระทำ ให้มีช่วงคะแนนเท่ากับมาตรวัดการตีความเหตุการณ์ก่อน โดยการนำ 10 ไปหารคะแนน แล้วจึงนำไปรวมกับคะแนนจากมาตรวัดการตีความเหตุการณ์ และหารด้วย 2 เนื่องจากมีซ้อกระทงรวมทั้งสิ้น 2 ซ้อกระทง เพื่อให้ได้ค่ามัธยฐานของคะแนนความประทับใจต่อเหตุการณ์ที่ 2 มาร่วมงานเลี้ยงบ้านเพื่อนมือเปล่า

4. มาตรประเมินคุณลักษณะของผู้กระทำ

มาตรนี้เป็นมาตรที่ใช้ประเมินคุณลักษณะภายในของผู้กระทำ มีลักษณะเป็นมาตรจำแนกความหมาย (semantic differential scale) โดยผู้วิจัยมีวิธีการสร้างดังนี้

เหตุการณ์ที่ 1 สัญญาณเครื่องตรวจโลหะดังที่ห้องสมุด

1. สร้างแบบประเมินลักษณะของบุคคลที่พึงปรารถนาในสังคมเป็นแบบประเมินลักษณะของบุคคลที่พึงปรารถนาในการร่วมใช้ห้องสมุด มีคุณศัพท์จำนวน 13 คำ มีวิธีการให้คะแนนเป็น 7 ช่วง จาก -3 (เป็นลบมาก) ถึง 3 (เป็นบวกมาก) ดังแสดงในภาคผนวก ข
2. นำไปให้นิสิตจุฬา จำนวน 20 คน ประเมินความเป็นบวกและลบของคำ
3. ผลจากการรวบรวมการประเมินค่า ได้ดังนี้

เหตุการณ์	คำทางบวก	คำทางลบ
เหตุการณ์ที่ 1	เป็นคนดี สุจริต จริงใจ มีความเป็นมิตร น่าเชื่อถือ ซื่อสัตย์ มีความรับผิดชอบ	เห็นแก่ตัว ไร้ศีลธรรม ละโมภ ฉวยโอกาส คดโกง ตระหนี่ถี่เหนียว

4. นำคำที่ได้มาหาคำตรงกันข้ามกับคำที่เลือกได้ แล้ว เขียนเป็นมาตรจำแนกความหมายโดยมีการให้คะแนนเป็น 11 ช่วงคะแนน

5. นำมาตรวัดที่สร้างขึ้นไปใช้กับนิสิตจุฬา จำนวน 60 คน โดยแบ่งเป็นบทบาทละ 20 คน คือ ผู้กระทำ ผู้สังเกต ผู้สังเกตที่สาม โดยให้จินตนาการตามเหตุการณ์ในการวิจัยแล้วให้ประเมินคุณลักษณะของผู้กระทำตามบทบาทที่ได้รับคำสั่ง ตัวอย่างเช่น ในบทบาทผู้กระทำ

"คุณอยู่ในห้องสมุด เมื่อได้เวลาต้องกลับ คุณก็รวบรวมข้าวของต่างๆใส่กระเป๋า แล้วเดินไปยังทางออก เมื่อผ่านจุดตรวจของ สัญญาณจากเครื่องตรวจก็ดังขึ้น คุณพลอยหยิบหนังสือของห้องสมุดมาใส่ในกระเป๋าแล้วลี้มไปขอยืมออก ทุกคนในบริเวณนั้นหันมามองคุณทันที และบรรณารักษ์ตะโกนเสียงดังเรียกให้คุณกลับไปเคาท์เตอร์บริการ เจ้าหน้าที่ห้องสมุดสองสามคนก็รุกกันเข้ามาอย่างรวดเร็วเพื่อกันไม่ให้คุณออกไป"

เมื่อคุณประสบกับเหตุการณ์นี้ คุณคิดว่ามีความเป็นไปได้ที่คนอื่นที่เห็นเหตุการณ์จะเกิดความคิดขึ้นมาทันทีว่าคุณเป็นคน ดี - เลว, เห็นแก่ตัว - มีน้ำใจ เป็นต้น จำนวนคำทั้งหมด 13 คำ

6. วิเคราะห์หาค่าสถิติที (t-test) ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ SPSS For Windows เพื่อทดสอบความแตกต่างของคะแนนจากมาตรจำแนกความหมาย ระหว่างคนที่ได้คะแนนสูงตั้งแต่ร้อยละ 73 เป็นกลุ่มสูงและต่ำตั้งแต่ร้อยละ 27 เป็นกลุ่มต่ำ พบว่าค่าทั้ง 13 คำ กลุ่มสูงมีคะแนนมากกว่ากลุ่มต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เพื่อหาคุณภาพของมาตร แสดงผลแต่ละคู่ค่าดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5

ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่ามัธยฐานอันดับของคะแนนจากมาตรจำแนกความหมาย

ข้อความ	กลุ่มสูง (n=18)		กลุ่มต่ำ(n=16)		t	p
	M	SD	M	SD		
1. ดี – เลว	0.67	1.14	-2.13	1.26	6.75	.000
2. เห็นแก่ตัว – มีน้ำใจ	-0.28	0.89	-2.13	1.63	4.03	.000
3. ไร้ศีลธรรม – มีศีลธรรม	-0.11	0.96	-3.38	0.89	10.30	.000
4. สุจริต – ทุจริต	1.11	0.90	-3.56	0.96	14.56	.000
5. จริงใจ – เสแสร้ง	0.94	0.94	-2.38	1.50	7.63	.000
6. ละโมบ – เผื่อแผ่	-0.11	1.02	-3.38	1.20	8.46	.000
7. มีความเป็นมิตร - ขาดความเป็นมิตร	0.44	0.70	-1.13	1.26	4.41	.000
8. ช่วยโอกาส – ไม่ช่วยโอกาส	-0.17	1.34	-3.69	0.95	8.92	.000
9. คดโกง – ซื่อตรง	-0.17	1.58	-3.88	0.89	8.56	.000
10. น่าเชื่อถือ – ไม่น่าเชื่อถือ	1.06	1.30	-3.56	1.09	11.22	.000
11. รับผิดชอบ – ไม่รับผิดชอบ	0.56	1.38	-2.19	2.07	4.48	.000
12. ตระหนักที่เหนียว – เลื้อเพื่อ	-0.61	1.20	-2.31	1.58	3.51	.000
13. ซื่อสัตย์ – ซื่อโกง	0.94	1.43	-3.81	1.05	11.30	.000

7. นำค่าคุณศัพท์ที่ผ่านการวิเคราะห์ข้อกระทงทั้งหมดได้ 13 คู่ มาเขียนเป็นมาตรประเมินคุณลักษณะ ซึ่งมี 11 ช่วงคะแนน คือ จาก 1 ถึง 11 มีลักษณะเป็นมาตรจำแนกความหมาย โดยใช้คำคุณศัพท์ดังนี้ ดี – เลว, เห็นแก่ตัว- มีน้ำใจ, ไร้ศีลธรรม- มีศีลธรรม, สุจริต- ทุจริต, จริงใจ- เสแสร้ง, ละโมบ- เผื่อแผ่, มีความเป็นมิตร- ขาดความเป็นมิตร, ช่วยโอกาส- ไม่ช่วยโอกาส, คดโกง- ซื่อตรง, น่าเชื่อถือ- ไม่น่าเชื่อถือ, รับผิดชอบ- ไม่รับผิดชอบ, ตระหนักที่เหนียว- เลื้อเพื่อ, ซื่อสัตย์- ซื่อโกง

8. คำสั่งที่ใช้ในมาตรประเมินคุณลักษณะของผู้กระทำ สำหรับบทบาทแต่ละบทบาทมี ดังนี้

บทบาทผู้กระทำ (ดูภาคผนวก ฉ)

- เมื่อคุณประสบกับเหตุการณ์นี้ คุณคิดว่ามีความเป็นไปได้ที่คนอื่นที่เห็นเหตุการณ์จะเกิดความคิดขึ้นมาทันทีว่าคุณเป็นคน

บทบาทผู้สังเกต (ดูภาคผนวก ฉ)

- เมื่อคุณเป็นคนหนึ่งที่เห็นเหตุการณ์นี้ มีความเป็นไปได้ที่คุณจะคิดว่านิสิตคนนั้นเป็นคน

บทบาทผู้สังเกตที่สาม (ดูภาคผนวก ก)

- เมื่อคุณเป็นคนหนึ่งที่เห็นเหตุการณ์นี้ คุณคิดว่ามีความเป็นไปได้ที่คนอื่นๆที่อยู่ในบริเวณนั้นจะคิดว่านิสิตคนนั้นเป็นคน

9. การให้คะแนนสำหรับมาตรประเมินคุณลักษณะใช้วิธีเดียวกันในทั้งสามบทบาท โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนตั้งแต่ มากที่สุด +5 คะแนน ถึงน้อยที่สุด -5 คะแนน ดังนี้

ข้อกระทง	เกณฑ์การให้คะแนน										
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
ทางบวก	-5	-4	-3	-2	-1	0	1	2	3	4	5
ทางลบ	5	4	3	2	1	0	-1	-2	-3	-4	-5

10. การรวมคะแนนทำโดยการรวมคะแนนข้อกระทงทุกข้อของมาตร และของแต่ละบทบาทเข้าด้วยกัน

เหตุการณ์ที่ 2 มาร่วมงานเลี้ยงบ้านเพื่อนมือเปล่า

1. สร้างแบบประเมินลักษณะของบุคคลที่พึงปรารถนาในสังคม เป็นแบบประเมินลักษณะของบุคคลที่พึงปรารถนาในการอยู่ร่วมในงานเลี้ยงด้วย มีคุณศัพท์จำนวน 14 คำ มีวิธีการให้คะแนนเป็น 7 ช่วง จาก -3 (เป็นลบมาก) ถึง 3 (เป็นบวกมาก) ดังแสดงในภาคผนวก ซ
2. นำไปให้นิสิตจุฬา จำนวน 20 คน ประเมินความเป็นบวกและลบของคำ
3. ผลจากการรวบรวมการประเมินคำ ได้ดังนี้

เหตุการณ์	คำทางบวก	คำทางลบ
เหตุการณ์ที่ 2	เป็นคนดี สุจริต ใจกว้าง มีความเป็นมิตร เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ รู้จักกาลเทศะ มีความรับผิดชอบ	เห็นแก่ตัว ไร้ศีลธรรม ละโมภ ฉวยโอกาส คดโกง ตระหนี่ถี่เหนียว

4. นำคำที่ได้มาหาคำตรงกันข้ามกับคำที่เลือกได้ แล้ว เขียนเป็นมาตรจำแนกความหมายโดยมีการให้คะแนนเป็น 11 ช่วงคะแนน
5. นำมาตรวัดที่สร้างขึ้นไปใช้กับนิสิตจุฬา จำนวน 60 คน โดยแบ่งเป็นบทบาทละ 20 คน คือ ผู้กระทำ ผู้สังเกต และผู้สังเกตที่สาม โดยให้จินตนาการตามเหตุการณ์ในการวิจัยแล้วให้ประเมินคุณลักษณะของผู้กระทำตามบทบาทที่ได้รับคำสั่ง ตัวอย่างเช่น ในบทบาทผู้กระทำ
“ คุณมาในงานสังสรรค์ที่บ้านเพื่อน เมื่อคุณเดินเข้าไปทักทายเจ้าของบ้าน คุณสังเกตเห็นว่าเพื่อนคนอื่นๆได้นำขนมหรืออาหารมาร่วมรับประทานด้วย คุณเป็นเพียงบุคคลเดียวที่ไม่ได้นำอาหารติดมือมาร่วมในการสังสรรค์นี้ “

เมื่อคุณประสบกับเหตุการณ์นี้ คุณคิดว่ามีความเป็นไปได้ที่เจ้าของบ้านจะคิดว่าคุณเป็นคน ดี - เลว, เห็นแก่ตัว - มีน้ำใจ เป็นต้น จำนวนคำ 14 คู่

6. วิเคราะห์หาค่าสถิติที (t- test) ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ SPSS For Windows เพื่อทดสอบความแตกต่างของคะแนนจากมาตรจำแนกความหมาย ระหว่างคนที่ได้คะแนนสูงตั้งแต่ร้อยละ 73 เป็นกลุ่มสูงและต่ำตั้งแต่ร้อยละ 27 เป็นกลุ่มต่ำ พบว่าค่าทั้ง 14 คู่ กลุ่มสูงมีคะแนนมากกว่ากลุ่มต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงผลแต่ละคู่ค่าดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6

ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนจากมาตรจำแนกความหมาย

ข้อความ	กลุ่มสูง (n=17)		กลุ่มต่ำ (n=15)		t	p
	M	SD	M	SD		
1. ดี – เลว	1.41	1.46	-0.07	1.16	3.14	.001
2. เห็นแก่ตัว – มีน้ำใจ	0.06	1.20	-2.60	1.12	6.46	.000
3. ไร้มารยาท – มีมารยาท	-0.06	1.64	-2.33	1.29	4.32	.000
4. สุจริต – ทุกจริต	1.47	1.33	0.07	0.70	3.80	.000
5. ใจกว้าง – ใจแคบ	-0.18	1.29	-2.60	0.99	5.92	.000
6. ละโมบ – เผื่อแผ่	-0.41	0.51	-1.73	1.03	4.50	.000
7. มีความเป็นมิตร – ขาดความเป็นมิตร	1.06	1.30	-0.60	1.35	3.54	.000
8. เอาจเปรียบ – ไม่เอาจเปรียบ	0.65	1.46	-3.00	0.85	8.79	.000
9. คดโกง – ซื่อตรง	0.35	1.58	-0.73	0.70	2.46	.010
10. นำเชื่อถือ – ไม่นำเชื่อถือ	1.06	1.30	-0.73	0.96	4.39	.000
11. รู้จักกาลเทศะ – ไม่รู้จักกาลเทศะ	-0.88	2.34	-3.13	0.92	3.66	.000
12. ตระหนักเห็นिय – เอื้อเฟื้อ	-0.06	1.68	-3.47	0.74	7.26	.000
13. รับผิดชอบ – ไม่รับผิดชอบ	0.00	1.80	-0.93	0.96	1.79	.042
14. ช่วยโอกาส – ไม่ช่วยโอกาส	0.76	1.99	-1.67	1.35	3.40	.000

7. นำค่าคุณศัพท์ที่ผ่านการวิเคราะห์ข้อกระทงทั้งหมดได้ 14 คู่ มาเขียนเป็นมาตรประเมินคุณลักษณะ ซึ่งมี 11 ช่วงคะแนน คือ จาก 1 ถึง 11 มีลักษณะเป็นมาตรจำแนกความหมาย

โดยใช้คำคุณศัพท์ดังนี้ ดี – เลว, เห็นแก่ตัว- มีน้ำใจ, ไร้มารยาท- มีมารยาท, สุจริต- ทุจริต, ใจกว้าง- ใจแคบ, ละโมบ- เผื่อแผ่, มีความเป็นมิตร- ขาดความเป็นมิตร, เอาเปรียบ- ไม่เอาเปรียบ, คดโกง- ซื่อตรง, น่าเชื่อถือ- ไม่น่าเชื่อถือ, รู้จักกาลเทศะ- ไม่รู้จักกาลเทศะ , ตระหนี่ถี่เหนียว- อื้อเฟื้อ, รับผิดชอบ- ไม่รับผิดชอบ, ช่วยโอกาส - ไม่ช่วยโอกาส

8. คำสั่งที่ใช้ในมาตรประเมินคุณลักษณะของผู้กระทำ สำหรับบทบาทแต่ละบทบาทมี ดังนี้

บทบาทผู้กระทำ (ดูภาคผนวก ก)

- เมื่อคุณประสบกับเหตุการณ์นี้ คุณคิดว่ามีความเป็นไปได้ที่เจ้าของบ้านจะคิดว่าคุณเป็นคน

บทบาทผู้สังเกต (ดูภาคผนวก ข)

- เมื่อคุณเป็นเจ้าของบ้านที่ประสบกับเหตุการณ์นี้ มีความเป็นไปได้ที่คุณจะคิดว่าเพื่อนที่มาเมื่อเปล่าคนนี้เป็นคน

บทบาทผู้สังเกตที่สาม (ดูภาคผนวก ค)

- เมื่อคุณเป็นคนหนึ่งที่อยู่ร่วมในงานสังสรรค์ครั้งนี้ คุณคิดว่ามีความเป็นไปได้ที่เจ้าของบ้านจะคิดว่าเพื่อนที่มาเมื่อเปล่าคนนั้นเป็นคน

9. การให้คะแนนสำหรับมาตรประเมินคุณลักษณะใช้วิธีเดียวกันในทั้งสามบทบาท โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนตั้งแต่ มากที่สุด +5 คะแนน ถึงน้อยที่สุด -5 คะแนน ดังนี้

ข้อกระทง	เกณฑ์การให้คะแนน										
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
ทางบวก	-5	-4	-3	-2	-1	0	1	2	3	4	5
ทางลบ	5	4	3	2	1	0	-1	-2	-3	-4	-5

10. การรวมคะแนนทำโดยการรวมคะแนนข้อกระทงทุกข้อของมาตร และของแต่ละบทบาทเข้าด้วยกัน

การศึกษานำร่อง

เพื่อทดสอบว่ามาตรต่างๆที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น สามารถแยกการรับรู้ของบุคคลในบทบาทต่างๆได้ ผู้วิจัยจึงนำมาตรที่ได้มาทดสอบใช้กับนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยระดับปริญญาตรี โดยกลุ่มตัวอย่างในชั้นการศึกษานำร่องเป็นนิสิตระดับปริญญาตรีคณะนิเทศศาสตร์ ปี 2 จำนวน 120 คน โดยทำเหตุการณ์ที่ 1 จำนวน 60 คน บทบาทผู้กระทำ 20 คน ผู้สังเกต 20 คน ผู้สังเกตที่สาม 20 คน และเหตุการณ์ที่ 2 จำนวน 60 คน บทบาทผู้กระทำ 20 คน ผู้สังเกต 20 คน ผู้สังเกตที่สาม 20 คน วิเคราะห์ผลโดยใช้ค่าความแปรปรวนแบบทางเดียว (One Way Anova) เพื่อทดสอบความแตกต่างของบทบาท และทดสอบการเปรียบเทียบต่าง (Planned contrast) เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นบทบาทแต่ละคู่ สำหรับมาตรย่อยแต่ละมาตร ได้ผลดังนี้

เหตุการณ์ที่ 1 สัญญาณเครื่องตรวจโลหะตั้งที่ห้องสมุด

มาตรวัดการตีความเหตุการณ์

ผลการวิเคราะห์พบว่าบทบาทมีผลต่อคะแนนจากมาตรวัดการตีความเหตุการณ์ โดย $F(2, 57) = 10.78$ $p < .001$ เมื่อเปรียบเทียบบทบาทแต่ละคู่ได้ผลคือ ผู้สังเกตมีคะแนนมากกว่าผู้กระทำอย่างมีนัยสำคัญ $t(57) = 4.51$ $p < .001$ ดังตารางที่ 7

ตารางที่ 7

ค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนจากมาตรวัดการตีความเหตุการณ์ที่ 1 ในการศึกษานำร่อง

ผู้ร่วมการทดลอง	<i>n</i>	<i>M</i>	<i>SD</i>
ผู้กระทำ	20	6.90	4.17
ผู้สังเกต	20	11.70	3.36
ผู้สังเกตที่สาม	20	8.30	2.30

มาตรวัดความรู้สึกทางบวกทางลบต่อผู้กระทำ

ผลการวิเคราะห์พบว่าบทบาทมีผลต่อคะแนนจากมาตรวัดความรู้สึกทางบวกทางลบต่อผู้กระทำ โดย $F(2, 57) = 10.93$, $p < .001$ เมื่อเปรียบเทียบบทบาทแต่ละคู่ได้ผลคือ ผู้สังเกตมีคะแนนมากกว่าผู้กระทำอย่างมีนัยสำคัญ $t(57) = 3.93$, $p < .001$ ดังตารางที่ 8

ตารางที่ 8

ค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนจากมาตรวัดความรู้สึกทางบวกทางลบต่อผู้กระทำในเหตุการณ์ที่ 1 ใน การศึกษานำร่อง

ผู้ร่วมการทดลอง	<i>n</i>	<i>M</i>	<i>SD</i>
ผู้กระทำ	20	37.25	22.62
ผู้สังเกต	20	62.75	21.24
ผู้สังเกตที่สาม	20	35.75	17.34

มาตรประเมินคุณลักษณะของผู้กระทำ

ผลการวิเคราะห์พบว่าบทบาทมีผลต่อคะแนนจากมาตรประเมินคุณลักษณะของผู้กระทำ โดย $F(2, 57) = 6.56, p < .01$ เมื่อเปรียบเทียบบทบาทแต่ละคู่ได้ผลคือ ผู้สังเกตมีคะแนนมากกว่าผู้กระทำ อย่างมีนัยสำคัญ $t(57) = 3.35, p < .001$ ดังตารางที่ 9

ตารางที่ 9

ค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนจากมาตรประเมินคุณลักษณะของผู้กระทำ เหตุการณ์ที่ 1 ในการศึกษา นำร่อง

ผู้ร่วมการทดลอง	<i>n</i>	<i>M</i>	<i>SD</i>
ผู้กระทำ	20	-19.95	21.33
ผู้สังเกต	20	-2.35	9.78
ผู้สังเกตที่สาม	20	-16.00	15.14

เหตุการณ์ที่ 2 มาร่วมงานเลี้ยงบ้านเพื่อนมือเปล่า

มาตรวัดการตีความเหตุการณ์

ผลการวิเคราะห์พบว่าบทบาทมีผลต่อคะแนนจากมาตรวัดการตีความเหตุการณ์ โดย $F(2, 57) = 21.58, p < .001$ เมื่อเปรียบเทียบบทบาทแต่ละคู่ได้ผลคือ ผู้สังเกตมีคะแนนมากกว่าผู้กระทำ

อย่างมีนัยสำคัญ $t(57) = 5.87, p < .001$ ผู้กระทำมีคะแนนน้อยกว่าผู้สังเกตที่สาม $t(57) = 5.49, p < .001$ และผู้สังเกตกับผู้สังเกตที่สามไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังตารางที่ 10

ตารางที่ 10

ค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนจากมาตรวัดการตีความเหตุการณ์ที่ 2 ในการศึกษาสำรวจ

ผู้ร่วมการทดลอง	<i>n</i>	<i>M</i>	<i>SD</i>
ผู้กระทำ	20	3.75	1.37
ผู้สังเกต	20	6.80	1.67
ผู้สังเกตที่สาม	20	6.60	1.85

มาตรวัดความรู้สึกทางบวกทางลบต่อผู้กระทำ

ผลการวิเคราะห์พบว่าบทบาทมีผลต่อคะแนนจากมาตรวัดความรู้สึกทางบวกทางลบต่อผู้กระทำ โดย $F(2, 57) = 13.99, p < .001$ เมื่อเปรียบเทียบบทบาทแต่ละคู่ได้ผลคือ ผู้สังเกตมีคะแนนมากกว่าผู้กระทำอย่างมีนัยสำคัญ $t(57) = 4.46, p < .001$ ผู้กระทำมีคะแนนน้อยกว่าผู้สังเกตที่สาม $t(57) = 4.69, p < .001$ และผู้สังเกตกับผู้สังเกตที่สามไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังตารางที่ 11

ตารางที่ 11

ค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนจากมาตรวัดความรู้สึกทางบวกทางลบต่อผู้กระทำในเหตุการณ์ที่ 2 ในการศึกษาสำรวจ

ผู้ร่วมการทดลอง	<i>n</i>	<i>M</i>	<i>SD</i>
ผู้กระทำ	20	40.50	13.56
ผู้สังเกต	20	65.25	19.50
ผู้สังเกตที่สาม	20	66.50	18.93

มาตรฐานประเมินคุณลักษณะของผู้กระทำ

ผลการวิเคราะห์พบว่าสำหรับเหตุการณ์นี้บทบาทไม่มีผลต่อคะแนนจากมาตรฐานประเมินคุณลักษณะของผู้กระทำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือคะแนนจากมาตรฐานประเมินคุณลักษณะของผู้กระทำของทั้งสามบทบาทไม่มีความแตกต่างกัน ดังตารางที่ 12

ตารางที่ 12

ค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนจากมาตรฐานประเมินคุณลักษณะของผู้กระทำในเหตุการณ์ที่ 2 ในการศึกษา นำร่อง

ผู้ร่วมการทดลอง	<i>n</i>	<i>M</i>	<i>SD</i>
ผู้กระทำ	20	-12.75	10.36
ผู้สังเกต	20	-5.60	11.31
ผู้สังเกตที่สาม	20	-7.75	12.16

ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยให้ผู้ร่วมการทดลองทั้งหมด 338 คน ทำมาตรวัดการกำกับการแสดงออกของตน
2. แบ่งผู้ร่วมการทดลองออกเป็นกลุ่มที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูง กลาง ต่ำ โดยผู้ที่ได้คะแนนจากมาตรวัดการกำกับการแสดงออกของตนมากตั้งแต่ร้อยละ 73 ขึ้นไปให้เป็นกลุ่มสูง และกลุ่มที่ได้คะแนนจากมาตรวัดการกำกับการแสดงออกของตนตั้งแต่ร้อยละ 27 ลงมาให้เป็นกลุ่มต่ำ
3. แบ่งผู้ร่วมการทดลองที่อยู่ในกลุ่มที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูง และต่ำเข้าสู่เหตุการณ์ต่างๆกลุ่มละ 2 เหตุการณ์ โดยในแต่ละเหตุการณ์แบ่งผู้ร่วมการทดลองเข้าสู่เงื่อนไขจินตนาการว่ามีบทบาท ผู้กระทำ ผู้สังเกต และผู้สังเกตที่สามอย่างละเท่าๆกันโดยใช้การสุ่ม แต่ละเงื่อนไขต้องจินตนาการและประเมินต่างกัน (ดูภาคผนวก ฉ, ฉ, ฎ, ฏ, ฐ, ฑ) โดยเงื่อนไขต่างๆมีรายละเอียดดังนี้

เหตุการณ์ที่1: สัญญาณเครื่องตรวจโลหะดังที่ห้องสมุด

เงื่อนไขที่1 บทบาทผู้กระทำ ให้ผู้ร่วมการทดลองอ่านเหตุการณ์สมมติเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่น่าอัศจรรย์ แล้วให้ผู้ร่วมการทดลองจินตนาการว่าตนเองเป็นผู้ประสบกับเหตุการณ์ที่น่าอัศจรรย์ โดยในเหตุการณ์นี้ ผู้กระทำถูกสั่งให้จินตนาการว่าอยู่ในห้องสมุดของมหาวิทยาลัย โดยคำสั่งว่า "โปรดจินตนาการว่า เหตุการณ์นี้เกิดขึ้นกับคุณ"

"คุณอยู่ในห้องสมุดบริเวณทางออก ขณะที่กำลังยืนอยู่ คุณได้ยินเสียงสัญญาณดังขึ้นจาก เครื่องตรวจค้นหนังสือที่ทางออกจากห้องสมุด คุณหันไปตามเสียงก็เห็นนิสิตคนหนึ่งเดินผ่านที่จุดนั้น ทันใดนั้นบรรณารักษ์ก็ตะโกนเรียกนิสิตคนนั้นด้วยเสียงอันดังและขอตรวจค้นสิ่งของ ปรากฏว่าพบ หนังสือของห้องสมุดอยู่ในกระเป๋าของนิสิตคนนั้น เจ้าหน้าที่ห้องสมุดอีกสองสามคนหนึ่งก็เดินเข้ามาเพื่อ กันมิให้นิสิตคนนั้นออกจากห้องสมุดไป"

หลังจากนั้นให้ผู้ร่วมการทดลองทำนายความเป็นไปได้ที่ผู้อื่นในบริเวณนั้นจะประเมินตนอย่างไร จากมาตรวัดความประทับใจต่อเหตุการณ์ และมาตรประเมินคุณลักษณะของผู้กระทำ

เงื่อนไขที่2 บทบาทผู้สังเกต ให้ผู้ร่วมการทดลองอ่านเหตุการณ์สมมติเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่น่าอัศจรรย์ แล้ว ให้ผู้ร่วมการทดลองจินตนาการว่าตนเองเป็นผู้หนึ่งที่พบบทเห็นกับเหตุการณ์ที่น่าอัศจรรย์นั้น โดยได้รับคำสั่ง ว่า "โปรดจินตนาการว่าเหตุการณ์นี้เกิดขึ้นกับคุณ"

"คุณอยู่ในห้องสมุดบริเวณทางออก ขณะที่กำลังยืนอยู่ คุณได้ยินเสียงสัญญาณดังขึ้นจาก เครื่องตรวจค้นหนังสือที่ทางออกจากห้องสมุด คุณหันไปตามเสียงก็เห็นนิสิตคนหนึ่งเดินผ่านที่จุดนั้น ทันใดนั้นบรรณารักษ์ก็ตะโกนเรียกนิสิตคนนั้นด้วยเสียงอันดังและขอตรวจค้นสิ่งของ ปรากฏว่าพบ หนังสือของห้องสมุดอยู่ในกระเป๋าของนิสิตคนนั้น เจ้าหน้าที่ห้องสมุดอีกสองสามคนหนึ่งก็เดินเข้ามาเพื่อ กันมิให้นิสิตคนนั้นออกจากห้องสมุดไป"

หลังจากนั้นให้ผู้ร่วมการทดลองประเมินผู้กระทำ จากมาตรวัดความประทับใจต่อเหตุการณ์ และ มาตรประเมินคุณลักษณะของผู้กระทำ

เงื่อนไขที่3 บทบาทผู้สังเกตที่สาม ให้ผู้ร่วมการทดลองอ่านเหตุการณ์สมมติเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่น่าอัศจรรย์ แล้วให้ผู้ร่วมการทดลองจินตนาการว่าตนเองเป็นผู้หนึ่งที่พบเห็นกับเหตุการณ์ที่น่าอัศจรรย์นั้น โดยคำสั่งว่า "โปรดจินตนาการว่าเหตุการณ์นี้เกิดขึ้นกับคุณ"

"คุณอยู่ในห้องสมุดบริเวณทางออก ขณะที่กำลังยืนอยู่ คุณได้ยินเสียงสัญญาณดังขึ้นจากเครื่องตรวจค้นหนังสือที่ทางออกจากห้องสมุด คุณหันไปตามเสียงก็เห็นนิสิตคนหนึ่งเดินผ่านที่จุดนั้น ทันใดนั้นบรรณารักษ์ก็ตะโกนเรียกนิสิตคนนั้นด้วยเสียงอันดังและขอตรวจค้นสิ่งของ ปรากฏว่าพบหนังสือของห้องสมุดอยู่ในกระเป๋าของนิสิตคนนั้น เจ้าหน้าที่ห้องสมุดอีกสองสามคนหนึ่งก็เดินเข้ามาเพื่อกันมิให้นิสิตคนนั้นออกจากห้องสมุดไป"

หลังจากนั้นให้ผู้ร่วมการทดลองทำนายความเป็นไปได้ที่ผู้อื่นในบริเวณนั้นจะประเมินผู้กระทำอย่างไร จากมาตรวัดความประทับใจต่อเหตุการณ์ และมาตรประเมินคุณลักษณะของผู้กระทำ

เหตุการณ์ที่2: มางานเลี้ยงที่บ้านเพื่อนมือเปล่า

เงื่อนไขที่1 บทบาทผู้กระทำ ในเหตุการณ์นี้ ผู้กระทำถูกสั่งให้จินตนาการว่าตนไปร่วมงานเลี้ยงที่บ้านเพื่อนโดยเป็นคนเดียวที่ไม่มีอะไรติดมือมาด้วยเลย โดยคำสั่งว่า "โปรดจินตนาการว่าเหตุการณ์นี้เกิดขึ้นกับคุณ"

"คุณมาในงานสังสรรค์ที่บ้านเพื่อน เมื่อคุณเดินเข้าไปทักทายเจ้าของบ้าน คุณสังเกตเห็นว่าเพื่อนคนอื่นๆได้นำขนมหรืออาหารมาร่วมรับประทานด้วย คุณเป็นเพียงบุคคลเดียวที่ไม่ได้นำอาหารติดมือมาร่วมในการสังสรรค์นี้"

หลังจากนั้นให้ผู้ร่วมการทดลองทำนายความเป็นไปได้ที่เจ้าของบ้านจะประเมินตนอย่างไร จากมาตรวัดความประทับใจต่อเหตุการณ์ และมาตรประเมินคุณลักษณะของผู้กระทำ

เงื่อนไขที่2 บทบาทผู้สังเกต ในเหตุการณ์นี้ ผู้สังเกตถูกสั่งให้จินตนาการว่าตนเองเป็นเจ้าของบ้านที่จัดงานสังสรรค์ระหว่างเพื่อนๆ โดยคำสั่งว่า "โปรดจินตนาการว่าเหตุการณ์นี้เกิดขึ้นกับคุณ"

“ คุณเป็นเจ้าของบ้าน เพื่อนๆมาสังสรรค์กันที่บ้านของคุณ คุณทักทายเพื่อนๆที่ต่างนำขนมหรืออาหารมาร่วมรับประทานกัน คุณสังเกตเห็นว่าในบรรดาผู้ที่มาทั้งหมดนั้น มีเพื่อนคนหนึ่งที่มามือเปล่า ไม่ได้นำสิ่งใดมาร่วมในงานด้วยเลย “

หลังจากนั้นให้ผู้ร่วมการทดลองประเมินเพื่อนที่มามือเปล่าคนนี้ จากมาตรวัดความประทับใจต่อเหตุการณ์ และมาตรประเมินคุณลักษณะของผู้กระทำ

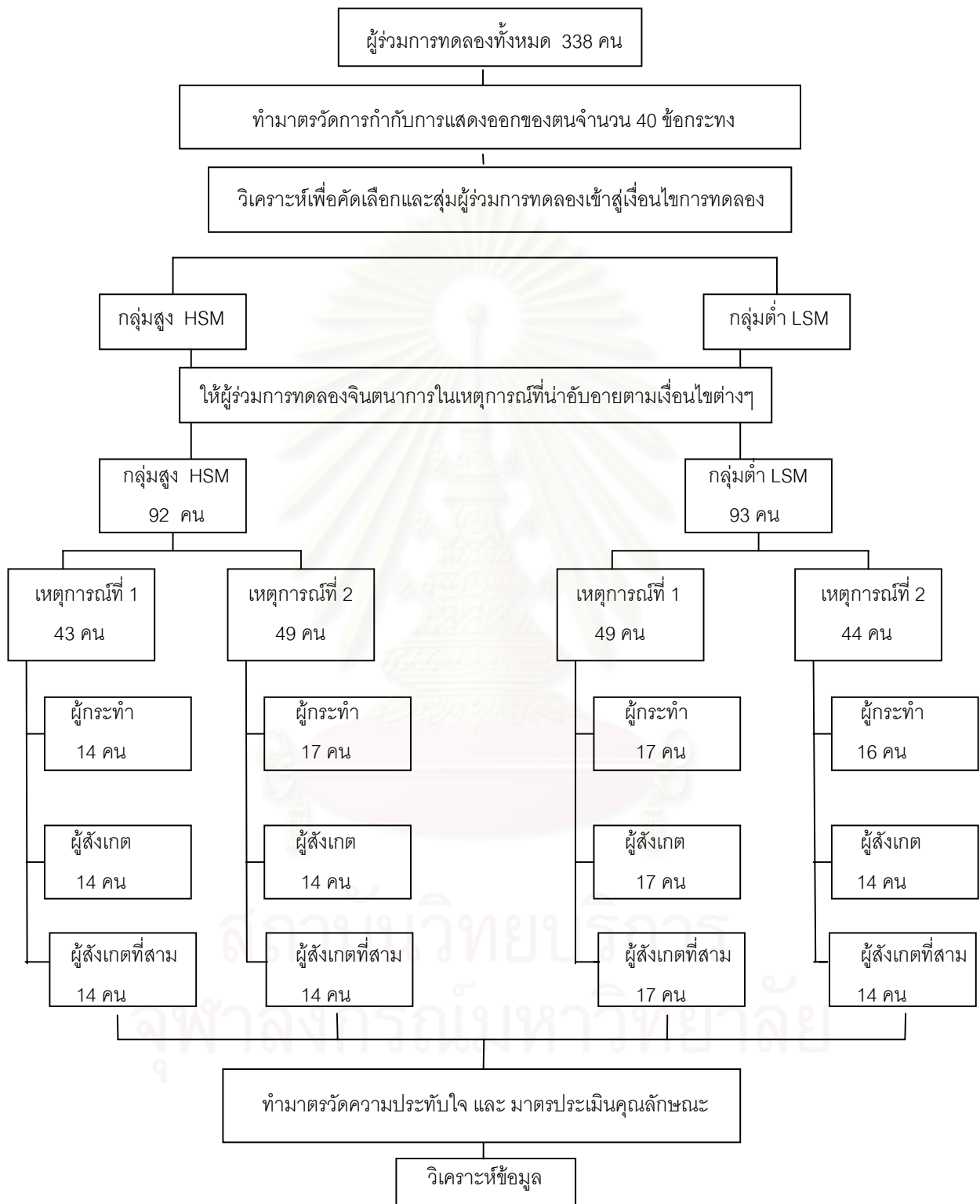
เงื่อนไขที่ 3 บทบาทผู้สังเกตที่สาม ถูกสั่งให้จินตนาการว่าตนเป็นแขกคนหนึ่งที่มาร่วมงานเลี้ยงที่บ้าน โดยคำสั่งว่า " โปรดจินตนาการว่าเหตุการณ์นี้เกิดขึ้นกับคุณ"

“ คุณเป็นคนหนึ่งที่มางานสังสรรค์ที่บ้านเพื่อน วันนี้คุณนำขนมเค้กจากร้านอร่อยติดมือมาด้วย คุณเดินเข้าไปในบ้านและทักทายเพื่อนที่เป็นเจ้าของบ้าน คุณสังเกตเห็นว่าเพื่อนทุกคนนำขนมหรืออาหารมาร่วมรับประทานกัน แต่มีเพื่อนคนหนึ่งซึ่งเป็นคนเดียวที่มามือเปล่า ไม่ได้นำสิ่งใดติดมือมาร่วมงานด้วยเลย “

หลังจากนั้นให้ผู้ร่วมการทดลองทำนายความเป็นไปได้ที่เจ้าของบ้านจะประเมินเพื่อนที่มามือเปล่าอย่างไร จากมาตรวัดความประทับใจต่อเหตุการณ์ และมาตรประเมินคุณลักษณะของผู้กระทำ

ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลแสดงดังแผนภาพที่ 1

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนภาพที่ 1 ขั้นตอนการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ SPSS for Windows ในการวิเคราะห์ค่าสถิติต่างๆ ดังนี้

1. คำนวณหาค่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 27 และ 73 ของคะแนนจากมาตรวัดการกำกับการ
แสดงออกของตนเพื่อคัดกลุ่มตัวอย่างที่มีคะแนนต่ำกว่าตั้งแต่เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 27 ลงมา และ 73 ขึ้นไป
2. คำนวณหาผลรวมของคะแนนจากมาตรวัดการตีความเหตุการณ์ และมาตรวัด
ความรู้สึกลบทางลบของผู้กระทำในเหตุการณ์ที่น่าอัปยศ รวมกันเรียกว่ามาตรวัดความประทับใจ
ต่อเหตุการณ์
3. คำนวณหาค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของคะแนนจากมาตรวัดความ
ประทับใจต่อเหตุการณ์ และมาตรประเมินคุณลักษณะของผู้กระทำ ของเหตุการณ์ทั้งสองเหตุการณ์
4. วิเคราะห์ความแปรปรวนสองทาง (Two-way ANOVA) เพื่อแสดงให้เห็นถึงผลของ
ปฏิสัมพันธ์ระหว่างบทบาทและการกำกับการแสดงออกของตน และวิเคราะห์ความแตกต่างที่กำหนดไว้
ล่วงหน้า (planned contrast) โดยเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนนความประทับใจต่อ
ผู้กระทำในเหตุการณ์ที่น่าอัปยศ ระหว่างผู้ที่จินตนาการว่ามีบทบาทผู้กระทำ ผู้สังเกต และผู้สังเกตที่
สาม ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูงและต่ำ และเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของ
คะแนนจากมาตรวัดความประทับใจต่อเหตุการณ์ และมาตรประเมินคุณลักษณะของผู้กระทำ ใน
เหตุการณ์ที่น่าอัปยศ ระหว่างผู้ที่จินตนาการว่ามีบทบาทผู้กระทำ ผู้สังเกต และผู้สังเกตที่สาม

บทที่ 3

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยขอแนะนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ลักษณะการกำกับการแสดงออกของตนของผู้ร่วมการทดลอง

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การรวมคะแนนจากมาตรวัดการตีความเหตุการณ์และมาตรวัดความรู้สึก

ทางบวกทางลบต่อผู้กระทำ และคะแนนจากมาตรประเมินคุณลักษณะของผู้กระทำ

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ตามสมมติฐานการวิจัย

เพื่อความเข้าใจที่ตรงกันในการอ่านผลการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยขอใช้สัญลักษณ์แทนโดยมีความหมายดังนี้

n	หมายถึง	จำนวนผู้ร่วมการทดลองในแต่ละกลุ่ม
M	หมายถึง	ค่ามัธยฐานเลขคณิต
SD	หมายถึง	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
SS	หมายถึง	ผลบวกยกกำลังสอง(Sum of Square Type III)
MS	หมายถึง	ผลบวกยกกำลังสองหารด้วยชั้นแห่งความเป็นอิสระ (Mean Square)
df	หมายถึง	ชั้นแห่งความเป็นอิสระ (degrees of freedom)
F	หมายถึง	ค่าสถิติเอฟ
t	หมายถึง	ค่าสถิติที
ACT	หมายถึง	ผู้กระทำ
OBS	หมายถึง	ผู้สังเกต
TOBS	หมายถึง	ผู้สังเกตที่สาม
HSM	หมายถึง	ผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูง
LSM	หมายถึง	ผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนต่ำ

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ลักษณะการกำกับการแสดงออกของตนของผู้ร่วมการทดลอง

ในการวิจัยครั้งนี้ ใช้ผู้ร่วมการทดลองในแต่ละเงื่อนไข ทั้งหมดรวม 185 คน โดยแต่ละกลุ่ม ประกอบด้วยผู้ร่วมการทดลองที่มีลักษณะดังนี้

1. ผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูงที่จินตนาการว่าตนเป็นผู้กระทำในเหตุการณ์ที่น่าอับอายเหตุการณ์ที่ 1 (HSM, ACT เหตุการณ์ที่ 1)
2. ผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูงที่จินตนาการว่าตนเป็นผู้กระทำในเหตุการณ์ที่น่าอับอายเหตุการณ์ที่ 2 (HSM, ACT เหตุการณ์ที่ 2)
3. ผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูงที่จินตนาการว่าตนเป็นผู้สังเกตในเหตุการณ์ที่น่าอับอายเหตุการณ์ที่ 1 (HSM, OBS เหตุการณ์ที่ 1)
4. ผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูงที่จินตนาการว่าตนเป็นผู้สังเกตในเหตุการณ์ที่น่าอับอายเหตุการณ์ที่ 2 (HSM, OBS เหตุการณ์ที่ 2)
5. ผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูงที่จินตนาการว่าตนเป็นผู้สังเกตที่สาม ในเหตุการณ์ที่น่าอับอายเหตุการณ์ที่ 1 (HSM, TOBS เหตุการณ์ที่ 1)
6. ผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูงที่จินตนาการว่าตนเป็นผู้สังเกตที่สาม ในเหตุการณ์ที่น่าอับอายเหตุการณ์ที่ 2 (HSM, TOBS เหตุการณ์ที่ 2)
7. ผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนต่ำที่จินตนาการว่าตนเป็นผู้กระทำในเหตุการณ์ที่น่าอับอายเหตุการณ์ที่ 1 (LSM, ACT เหตุการณ์ที่ 1)
8. ผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนต่ำที่จินตนาการว่าตนเป็นผู้กระทำในเหตุการณ์ที่น่าอับอายเหตุการณ์ที่ 2 (LSM, ACT เหตุการณ์ที่ 2)
9. ผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนต่ำที่จินตนาการว่าตนเป็นผู้สังเกต ในเหตุการณ์ที่น่าอับอายเหตุการณ์ที่ 1 (LSM, OBS เหตุการณ์ที่ 1)
10. ผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนต่ำที่จินตนาการว่าตนเป็นผู้สังเกต ในเหตุการณ์ที่น่าอับอายเหตุการณ์ที่ 2 (LSM, OBS เหตุการณ์ที่ 2)
11. ผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนต่ำที่จินตนาการว่าตนเป็นผู้สังเกตที่สาม ในเหตุการณ์ที่น่าอับอายเหตุการณ์ที่ 1 (LSM, TOBS เหตุการณ์ที่ 1)

12. ผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนต่ำที่จินตนาการว่าตนเป็นผู้สังเกตที่สาม ในเหตุการณ์ที่นำอับอายเหตุการณ์ที่ 2 (LSM, TOBS เหตุการณ์ที่ 2)

ผู้วิจัยนำผลการวิเคราะห์คะแนนการกำกับการแสดงออกของตนของผู้ร่วมการทดลองในแต่ละเงื่อนไขมาแสดงดังตารางที่ 13

ตารางที่ 13

คะแนนต่ำสุด คะแนนสูงสุด ค่ามัชฌิมเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของ คะแนนการกำกับการแสดงออกของตนของผู้ร่วมการทดลองในแต่ละเงื่อนไข (N= 185)

เงื่อนไข	n	M	SD	t
เหตุการณ์ที่ 1 สัญญาณเครื่องตรวจโลหะตั้งที่ห้องสมุด				
ACT, HSM	14	28.36	8.78	11.99***
ACT, LSM	17	-12.18	9.81	
OBS, HSM	14	25.79	8.27	9.33***
OBS, LSM	17	-11.00	12.68	
TOBS, HSM	15	25.40	8.32	12.59***
TOBS, LSM	15	-10.00	7.03	
เหตุการณ์ที่ 2 มงานเลี้ยงบ้านเพื่อนมือเปล่า				
ACT, HSM	17	23.71	8.75	12.21***
ACT, LSM	16	-7.19	5.23	
OBS, HSM	14	29.21	10.17	11.71***
OBS, LSM	14	-10.86	7.78	
TOBS, HSM	18	26.06	8.26	13.47***
TOBS, LSM	14	-10.43	6.64	

*** $p < .001$.

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การรวมคะแนนจากมาตรวัดการตีความเหตุการณ์ และมาตรวัดความรู้สึกทางบวกทางลบต่อผู้กระทำ

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยต้องการวัดตัวแปรตาม คือ คะแนนความประทับใจต่อเหตุการณ์ ซึ่งได้มาจากผลรวมของคะแนนจากมาตรวัดการตีความเหตุการณ์ กับมาตรวัดความรู้สึกทางบวกทางลบต่อผู้กระทำ ดังนั้นในตอนี่ 2 นี้จึงขอเสนอผลการรวมคะแนนจากมาตรวัดการตีความเหตุการณ์ กับมาตรวัดความรู้สึกทางบวกทางลบต่อผู้กระทำ และผลคะแนนจากมาตรประเมินคุณลักษณะของผู้กระทำ ได้ผลการวิเคราะห์การรวมคะแนน ดังตารางที่ 14 นี้

ตารางที่ 14

ผลการรวมคะแนนจากมาตรวัดการตีความเหตุการณ์ กับมาตรวัดความรู้สึกทางบวกทางลบต่อผู้กระทำ และคะแนนจากมาตรประเมินคุณลักษณะของผู้กระทำ

มาตรวัด	<i>n</i>	MIN	MAX	M	SD
เหตุการณ์ที่ 1					
บทบาทผู้กระทำ					
มาตรวัดการตีความเหตุการณ์	31	0.50	7.50	3.81	1.80
มาตรวัดความรู้สึกทางบวกทางลบต่อผู้กระทำ	31	1.00	7.50	4.37	1.78
(รวม) มาตรวัดความประทับใจต่อเหตุการณ์	31	1.33	7.50	3.99	1.57
มาตรประเมินคุณลักษณะของผู้กระทำ	31	-3.46	0.77	-1.09	1.08
บทบาทผู้สังเกต					
มาตรวัดการตีความเหตุการณ์	31	2.50	8.00	5.31	1.65
มาตรวัดความรู้สึกทางบวกทางลบต่อผู้กระทำ	31	2.50	9.00	5.71	1.84
(รวม) มาตรวัดความประทับใจต่อเหตุการณ์	31	2.83	8.33	5.44	1.56
มาตรประเมินคุณลักษณะของผู้กระทำ	31	-2.69	2.08	-0.47	0.87
บทบาทผู้สังเกตที่สาม					
มาตรวัดการตีความเหตุการณ์	30	0.50	8.00	3.60	2.18
มาตรวัดความรู้สึกทางบวกทางลบต่อผู้กระทำ	30	1.00	8.50	3.37	2.16
(รวม) มาตรวัดความประทับใจต่อเหตุการณ์	30	0.67	8.17	3.52	2.05
มาตรประเมินคุณลักษณะของผู้กระทำ	30	-4.08	1.54	-1.60	1.38

ตารางที่ 14 (ต่อ)

ผลการรวมคะแนนจากมาตรวัดการตีความเหตุการณ์ กับมาตรวัดความรู้สึกทางบวกทางลบต่อผู้กระทำ และคะแนนจากมาตรประเมินคุณลักษณะของผู้กระทำ

มาตรวัด	<i>n</i>	MIN	MAX	M	SD
เหตุการณ์ที่ 2					
บทบาทผู้กระทำ					
มาตรวัดการตีความเหตุการณ์	33	1.00	10.00	5.58	2.46
มาตรวัดความรู้สึกทางบวกทางลบต่อผู้กระทำ	33	2.00	9.50	5.74	2.25
(รวม) มาตรวัดความประทับใจต่อเหตุการณ์	33	1.75	9.75	5.66	2.33
มาตรประเมินคุณลักษณะของผู้กระทำ	32	-2.43	1.07	-0.42	0.81
บทบาทผู้สังเกต					
มาตรวัดการตีความเหตุการณ์	28	3.00	10.00	7.82	1.63
มาตรวัดความรู้สึกทางบวกทางลบต่อผู้กระทำ	28	3.00	10.00	7.98	1.94
(รวม) มาตรวัดความประทับใจต่อเหตุการณ์	28	3.00	10.00	7.90	1.68
มาตรประเมินคุณลักษณะของผู้กระทำ	28	-2.21	0.93	-0.55	0.72
บทบาทผู้สังเกตที่สาม					
มาตรวัดการตีความเหตุการณ์	32	1.00	10.00	6.41	2.45
มาตรวัดความรู้สึกทางบวกทางลบต่อผู้กระทำ	32	1.00	10.00	6.63	2.51
(รวม) มาตรวัดความประทับใจต่อเหตุการณ์	32	1.00	10.00	6.52	2.39
มาตรประเมินคุณลักษณะของผู้กระทำ	32	-1.64	2.36	-0.18	0.88

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ตามสมมติฐานการวิจัย

ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานในแต่ละข้อ ตามลำดับของเหตุการณ์ โดยสมมติฐานแต่ละข้อมีดังต่อไปนี้

เหตุการณ์ที่ 1 สัญญาณเครื่องตรวจโลหะดังที่ห้องสมุด

สมมติฐานข้อที่1 คนที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูงที่จินตนาการว่าเป็นผู้กระทำ มีคะแนนความประทับใจต่อเหตุการณ์ และคะแนนการประเมินคุณลักษณะของผู้กระทำ น้อยกว่าคนที่มีการกำกับการแสดงออกของตนต่ำที่จินตนาการว่าเป็นผู้กระทำ (HSM, ACT < LSM, ACT)

สมมติฐานข้อที่2 คนที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูงที่จินตนาการว่าเป็นผู้สังเกต มีคะแนนความประทับใจต่อเหตุการณ์ และคะแนนการประเมินคุณลักษณะของผู้กระทำ น้อยกว่าคนที่มีการกำกับการแสดงออกของตนต่ำที่จินตนาการว่าเป็นผู้สังเกต (HSM, OBS < LSM, OBS)

สมมติฐานข้อที่3 คนที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูงที่จินตนาการว่าเป็นผู้สังเกตที่สาม มีคะแนนความประทับใจต่อเหตุการณ์ และคะแนนการประเมินคุณลักษณะของผู้กระทำ น้อยกว่าคนที่มีการกำกับการแสดงออกของตนต่ำที่จินตนาการว่าเป็นผู้สังเกตที่สาม (HSM, TOBS < LSM, TOBS)

1. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทาง (Two-Way Anova) ของคะแนนความประทับใจต่อเหตุการณ์ที่ 1 แสดงในตารางที่15 พบว่า ผลหลักของบทบาทมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยค่า $F(2, 86) = 9.76, p < .001$ และลักษณะการกำกับการแสดงออกของตน ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาปฏิสัมพันธ์ระหว่างการกำกับการแสดงออกของตนกับบทบาทพบว่าไม่มี ปฏิสัมพันธ์ร่วมกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 15

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของคะแนนความประทับใจต่อเหตุการณ์ที่ 1 ($n = 92$)

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F
บทบาท (A)	57.50	2	28.75	9.76***
การกำกับการแสดงออกของตน (B)	10.24	1	10.24	3.48
A x B	4.54	2	2.23	0.76
ความคลาดเคลื่อน	253.45	86	2.95	

*** $p < .001$.

ในขั้นต่อมา ผู้วิจัยทำการทดสอบค่าเปรียบเทียบต่าง (contrast) เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1 - 3 คือ เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูงและต่ำในแต่ละบทบาท ได้ผลดังแสดงในตารางที่ 16 - 18

ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนความประทับใจต่อเหตุการณ์ที่ 1 ระหว่างผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูงและต่ำที่จินตนาการว่าเป็นผู้กระทำ ได้ผลดังตารางที่ 16 โดยผลที่ได้ไม่สนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 1 คือ ค่ามัชฌิมเลขคณิตของบทบาทผู้กระทำ ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูง ($M = 3.96$) ไม่แตกต่างกับผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนต่ำ ($M = 4.02$)

ตารางที่ 16

ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คะแนนต่ำสุด คะแนนสูงสุด และค่าสถิติเอฟ ของคะแนนความประทับใจต่อเหตุการณ์ที่ 1 ของผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูงและต่ำในบทบาทผู้กระทำ

บทบาท	n	MIN	MAX	M	SD	F
HSM, ACT	14	1.50	5.33	3.96	1.07	.01
LSM, ACT	17	1.33	7.50	4.02	1.92	

ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนความประทับใจต่อเหตุการณ์ที่ 1 ระหว่างผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตบสูงและต่ำที่จินตนาการว่าเป็นผู้สังเกต แสดงดังตารางที่ 17 ผลที่ได้พบว่าไม่สนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 2 โดย ค่ามัชฌิมเลขคณิตของบทบาทผู้สังเกต ที่มีการกำกับการแสดงออกของตบสูง ($M = 4.86$) ไม่แตกต่างกับผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตบต่ำ ($M = 5.92$)

ตารางที่ 17

ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คะแนนต่ำสุด คะแนนสูงสุด และค่าสถิติเอฟ ของคะแนนความประทับใจต่อเหตุการณ์ที่ 1 ของผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตบสูงและต่ำในบทบาทผู้สังเกต

บทบาท	n	MIN	MAX	M	SD	F
HSM, OBS	13	2.83	8.00	4.86	1.48	2.95
LSM, OBS	17	3.00	8.33	5.92	1.49	

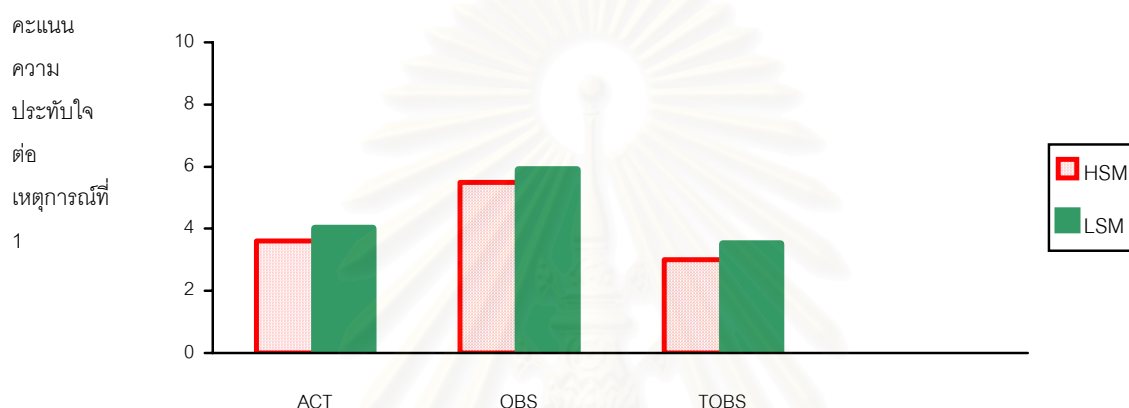
ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนความประทับใจต่อเหตุการณ์ที่ 1 ระหว่างผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตบสูงและต่ำที่จินตนาการว่าเป็นผู้สังเกตที่สาม แสดงดังตารางที่ 18 ผลที่ได้พบว่า ไม่สนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 3 โดยค่ามัชฌิมเลขคณิตของบทบาทผู้สังเกตที่สาม ที่มีการกำกับการแสดงออกของตบสูง ($M = 3.08$) ไม่แตกต่างกับผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตบต่ำ ($M = 3.97$)

ตารางที่ 18

ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คะแนนต่ำสุด คะแนนสูงสุด และค่าสถิติเอฟ ของคะแนนความประทับใจต่อเหตุการณ์ที่ 1 ของผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตบสูงและต่ำ ในบทบาทผู้สังเกตที่สาม

บทบาท	n	MIN	MAX	M	SD	F
HSM, TOBS	15	0.69	7.33	3.08	1.70	2.01
LSM, TOBS	15	1.00	8.17	3.97	2.32	

ผลการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1 - 3 จากคะแนนความประทับใจต่อเหตุการณ์ที่ 1 แสดงดังภาพ
ที่ 3

ภาพที่ 3 ค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนความประทับใจต่อเหตุการณ์ที่ 1 ของคนที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูงและต่ำที่จินตนาการบทบาทผู้กระทำ ผู้สังเกต และผู้สังเกตที่สาม

สมมติฐานข้อที่ 4 คนที่จินตนาการว่าเป็นผู้กระทำ มีคะแนนความประทับใจต่อเหตุการณ์ และคะแนนการประเมินคุณลักษณะของผู้กระทำ น้อยกว่าคนที่จินตนาการว่าเป็นผู้สังเกต (ACT < OBS)

สมมติฐานข้อที่ 5 คนที่จินตนาการว่าเป็นผู้กระทำ มีคะแนนความประทับใจต่อเหตุการณ์ และคะแนนการประเมินคุณลักษณะของผู้กระทำ น้อยกว่าคนที่จินตนาการว่าเป็นผู้สังเกตที่สาม (ACT < TOBS)

สมมติฐานข้อที่ 6 คนที่จินตนาการว่าเป็นผู้สังเกต มีคะแนนความประทับใจต่อเหตุการณ์ และคะแนนการประเมินคุณลักษณะของผู้กระทำ ไม่แตกต่างจากคนที่จินตนาการว่าเป็นผู้สังเกตที่สาม (OBS \approx TOBS)

2. ทดสอบสมมติฐานข้อที่ 4 - 6 โดยทดสอบความแตกต่างของค่ามัชฌิมเลขคณิตของแต่ละบทบาทเป็นทีละคู่ ผู้วิจัยทดสอบการเปรียบเทียบ (contrast) เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนของบทบาททีละคู่ตามสมมติฐาน ได้ผลดังตารางที่ 19 – 21 ดังนี้

ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนความประทับใจต่อเหตุการณ์ที่ 1 ระหว่างผู้ที่จินตนาการว่าเป็นผู้กระทำ กับผู้สังเกต ได้ผลดังตารางที่ 19 โดย ค่ามัชฌิมเลขคณิตของบทบาทผู้กระทำ ($M = 3.99$) น้อยกว่าของผู้สังเกต ($M = 5.44$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดย $F(86) = 10.17, p < .01$ ซึ่งสนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 4

ตารางที่ 19

ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คะแนนต่ำสุด คะแนนสูงสุด และค่าสถิติเอฟ ของคะแนนความประทับใจต่อเหตุการณ์ที่ 1 ของบทบาทผู้กระทำกับผู้สังเกต

บทบาท	n	MIN	MAX	M	SD	F
ผู้กระทำ	31	1.33	7.50	3.99	1.57	10.17**
ผู้สังเกต	31	2.83	8.33	5.44	1.56	

** $p < .01$.

ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนความประทับใจต่อเหตุการณ์ที่ 1 ระหว่างผู้ที่จินตนาการว่าเป็นผู้กระทำ กับผู้สังเกตที่สาม ได้ผลดังตารางที่ 20 ผลที่ได้พบว่าค่ามัชฌิมเลขคณิตของบทบาทผู้กระทำ ($M = 3.99$) ไม่แตกต่างกับผู้สังเกตที่สาม ($M = 3.52$) ซึ่งไม่สนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 5 ที่เสนอว่าบทบาทผู้กระทำที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูงมีคะแนนความประทับใจต่อเหตุการณ์น้อยกว่าผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนต่ำ

ตารางที่ 20

ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คะแนนต่ำสุด คะแนนสูงสุด และค่าสถิติเอฟ ของคะแนนความประทับใจต่อเหตุการณ์ที่ 1 ของบทบาทผู้กระทำกับผู้สังเกตที่สาม

บทบาท	<i>n</i>	MIN	MAX	<i>M</i>	SD	<i>F</i>
ผู้กระทำ	31	1.33	7.50	3.99	1.57	1.14
ผู้สังเกตที่สาม	31	0.67	8.17	3.52	2.05	

ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนความประทับใจต่อเหตุการณ์ที่ 1 ระหว่างผู้ที่จินตนาการว่าเป็นผู้สังเกต กับผู้สังเกตที่สาม ได้ผลดังตารางที่ 21 คือ ผู้สังเกตมีคะแนนความประทับใจต่อเหตุการณ์แตกต่างกับผู้สังเกตที่สามซึ่งไม่สนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 6 โดยค่ามัชฌิมเลขคณิตของบทบาทผู้สังเกต ($M = 5.44$) มากกว่าของผู้สังเกตที่สาม ($M = 3.52$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดย $F(86) = 17.95$, $p < .001$

ตารางที่ 21

ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คะแนนต่ำสุด คะแนนสูงสุด และค่าสถิติเอฟ ของคะแนนความประทับใจต่อเหตุการณ์ที่ 1 ของบทบาทผู้สังเกตกับผู้สังเกตที่สาม

บทบาท	<i>n</i>	MIN	MAX	<i>M</i>	SD	<i>F</i>
ผู้สังเกต	31	2.83	8.33	5.44	1.56	17.95***
ผู้สังเกตที่สาม	31	0.67	8.17	3.52	2.05	

*** $p < .001$.

3. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของคะแนนการประเมินคุณลักษณะของผู้กระทำในเหตุการณ์ที่ 1 แสดงในตารางที่ 22 พบว่า ผลหลักของบทบาท มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยค่า $F(2, 86) = 7.38$, $p < .01$ และลักษณะการกำกับการแสดงออกของตน ไม่มีนัยสำคัญทาง

สถิติ เมื่อพิจารณาปฏิสัมพันธ์ระหว่างการกำกับการแสดงออกของตนกับบทบาทพบว่าไม่มีปฏิสัมพันธ์ร่วมกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 22

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของคะแนนการประเมินคุณลักษณะของผู้กระทำในเหตุการณ์ที่ 1 ($n = 92$)

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F
บทบาท (A)	18.65	2	9.33	7.39**
การกำกับการแสดงออกของตน (B)	2.06	1	2.06	1.63
A x B	1.92	2	0.96	0.76
ความคลาดเคลื่อน	108.55	86	1.26	

** $p < .01$.

ในขั้นต่อมา ผู้วิจัยทำการทดสอบค่าเปรียบเทียบต่าง (contrast) เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1 - 3 คือ เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนการประเมินคุณลักษณะระหว่างผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูงและต่ำในแต่ละบทบาท ได้ผลดังแสดงในตารางที่ 23- 25

ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนการประเมินคุณลักษณะของผู้กระทำในเหตุการณ์ที่ 1 ระหว่างผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูงและต่ำที่จินตนาการว่าเป็นผู้กระทำ จากตารางที่ 23 ผลที่ได้พบว่าไม่สนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 2 โดยค่ามัชฌิมเลขคณิตของบทบาทผู้สังเกต ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูง ($M = -1.04$) ไม่แตกต่างกับผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนต่ำ ($M = -1.14$)

ตารางที่ 23

ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คะแนนต่ำสุด คะแนนสูงสุด และค่าสถิติเอฟ ของคะแนน การประเมินคุณลักษณะของผู้กระทำในเหตุการณ์ที่ 1 ของผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูงและต่ำ ในบทบาทผู้กระทำ

บทบาท	<i>n</i>	MIN	MAX	<i>M</i>	SD	<i>F</i>
HSM, ACT	14	-2.54	0.08	-1.04	0.89	0.05
LSM, ACT	17	-3.46	0.79	-1.14	1.24	

ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนการประเมินคุณลักษณะของผู้กระทำในเหตุการณ์ที่ 1 ระหว่างผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูงและต่ำที่จินตนาการว่าเป็นผู้สังเกต จากตารางที่ 24 ผลที่ได้พบว่าไม่สนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 2 โดยค่ามัชฌิมเลขคณิตของบทบาทผู้สังเกต ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูง ($M = -0.69$) ไม่แตกต่างกับผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนต่ำ ($M = -0.29$)

ตารางที่ 24

ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คะแนนต่ำสุด คะแนนสูงสุด และค่าสถิติเอฟ ของคะแนน การประเมินคุณลักษณะของผู้กระทำในเหตุการณ์ที่ 1 ของผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูงและต่ำในบทบาทผู้สังเกต

บทบาท	<i>n</i>	MIN	MAX	<i>M</i>	SD	<i>F</i>
HSM, OBS	14	-2.69	0.15	-0.69	0.78	0.99
LSM, OBS	17	-1.92	2.08	-0.29	0.92	

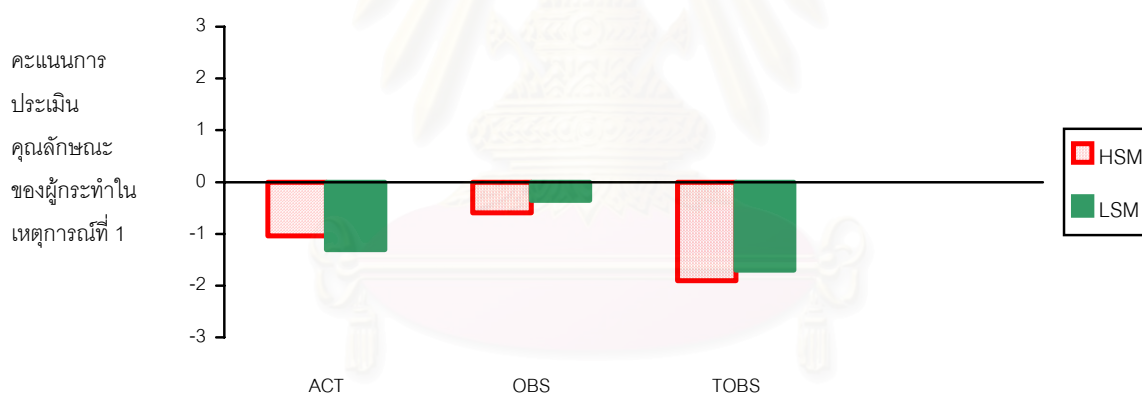
ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนการประเมินคุณลักษณะของผู้กระทำในเหตุการณ์ที่ 1 ระหว่างผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูงและต่ำที่จินตนาการว่าเป็นผู้สังเกตที่สาม จากตารางที่ 25 ผลที่ได้พบว่าไม่สนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 3 โดย ค่ามัชฌิมเลขคณิตของบทบาทผู้สังเกตที่สาม ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูง ($M = -1.90$) ไม่แตกต่างกับผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนต่ำ ($M = -1.30$)

ตารางที่ 25

ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คะแนนต่ำสุด คะแนนสูงสุด และค่าสถิติเอฟ ของคะแนนการประเมินคุณลักษณะของผู้กระทำในเหตุการณ์ที่ 1 ของผู้ที่มีการกำกับดูแลตนเองสูงและต่ำ ในบทบาทผู้สังเกตที่สาม

บทบาท	<i>n</i>	MIN	MAX	<i>M</i>	SD	<i>F</i>
HSM, TOBS	15	-4.08	1.54	-1.90	1.50	2.14
LSM, TOBS	15	-3.62	0.54	-1.30	1.22	

ผลการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1-3 จากคะแนนการประเมินคุณลักษณะของผู้กระทำในเหตุการณ์ที่ 1 ได้ผลดังแสดงในภาพที่ 3

ภาพที่ 3 ค่ามัชฌิมเลขคณิตจากการประเมินคุณลักษณะของผู้กระทำในเหตุการณ์ที่ 1 ของคนที่มีการกำกับดูแลตนเองสูงและต่ำที่จินตนาการบทบาทผู้กระทำ ผู้สังเกต และผู้สังเกตที่สาม

4. ทดสอบสมมติฐานข้อที่ 4 - 6 โดยทดสอบความแตกต่างของค่ามัชฌิมเลขคณิตของแต่ละบทบาทเป็นที่ละคู่ ผู้วิจัยทดสอบโดยการเปรียบเทียบต่าง (contrast) เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนของบทบาทที่ละคู่ตามสมมติฐาน ได้ผลดังตารางที่ 26 - 87 ดังนี้

ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนการประเมินคุณลักษณะของผู้กระทำ ระหว่างผู้ที่จินตนาการว่าเป็นผู้กระทำ กับ ผู้สังเกต จากตารางที่ 26 ผลที่ได้คือ ค่ามัชฌิมเลขคณิตของบทบาทผู้กระทำ ($M = -1.09$) น้อยกว่าของผู้สังเกต ($M = -0.47$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดย $F(86) = 4.37, p < .05$ ซึ่งสนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 4 ที่เสนอว่าผู้กระทำมีคะแนนจากมาตรวัดน้อยกว่าผู้สังเกต

ตารางที่ 26

ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คะแนนต่ำสุด คะแนนสูงสุด และค่าสถิติเอฟ ของคะแนนการประเมินคุณลักษณะของผู้กระทำในเหตุการณ์ที่ 1 ของบทบาทผู้กระทำกับผู้สังเกต

บทบาท	<i>n</i>	MIN	MAX	<i>M</i>	SD	<i>F</i>
ผู้กระทำ	31	-3.46	0.77	-1.09	1.08	4.37*
ผู้สังเกต	31	-2.69	2.08	-0.47	0.87	

* $p < .05$.

ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนการประเมินคุณลักษณะของผู้กระทำ ระหว่างผู้ที่จินตนาการว่าเป็นผู้กระทำ กับ ผู้สังเกตที่สาม จากตารางที่ 27 ผลที่พบอธิบายได้ว่า ไม่สนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 5 โดยค่ามัชฌิมเลขคณิตของบทบาทผู้กระทำ ($M = -1.09$) ไม่แตกต่างกับ ผู้สังเกตที่สาม ($M = -1.60$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดย $F(86) = 3.10$

ตารางที่ 27

ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คะแนนต่ำสุด คะแนนสูงสุด และค่าสถิติเอฟ ของคะแนนการประเมินคุณลักษณะของผู้กระทำในเหตุการณ์ที่ 1 ของบทบาทผู้กระทำกับผู้สังเกตที่สาม

บทบาท	<i>n</i>	MIN	MAX	<i>M</i>	SD	<i>F</i>
ผู้กระทำ	31	-3.46	0.77	-1.09	1.08	3.10
ผู้สังเกตที่สาม	30	-4.08	1.54	-1.60	1.38	

ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนการประเมินคุณลักษณะของผู้กระทำ ระหว่างผู้สังเกต กับ ผู้สังเกตที่สาม จากตารางที่ 28 พบว่าผู้สังเกตมีคะแนนการประเมินคุณลักษณะของผู้กระทำแตกต่างกับผู้สังเกตที่สามซึ่งไม่สนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 6 โดยค่ามัชฌิมเลขคณิตของบทบาทผู้สังเกต ($M = -0.47$) มากกว่าของผู้สังเกตที่สาม ($M = -1.60$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดย $F(86) = 14.73$, $p < .001$

ตารางที่ 28

ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คะแนนต่ำสุด คะแนนสูงสุด และค่าสถิติเอฟ ของคะแนนการประเมินคุณลักษณะของผู้กระทำในเหตุการณ์ที่ 1 ของบทบาทผู้สังเกตกับผู้สังเกตที่สาม

บทบาท	<i>n</i>	MIN	MAX	<i>M</i>	SD	<i>F</i>
ผู้สังเกต	31	-2.69	2.08	-0.47	0.87	14.73***
ผู้สังเกตที่สาม	30	-4.08	1.54	-1.60	1.38	

*** $p < .001$.

เหตุการณ์ที่ 2 มาร่วมงานเลี้ยงบ้านเพื่อนมือเปล่า

สมมติฐานข้อที่ 1 คนที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูงที่จินตนาการว่าเป็นผู้กระทำ มีคะแนนความประทับใจต่อเหตุการณ์ และคะแนนการประเมินคุณลักษณะของผู้กระทำ น้อยกว่าคนที่มีการกำกับการแสดงออกของตนต่ำที่จินตนาการว่าเป็นผู้กระทำ ($HSM, ACT < LSM, ACT$)

สมมติฐานข้อที่ 2 คนที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูงที่จินตนาการว่าเป็นผู้สังเกต มีคะแนนความประทับใจต่อเหตุการณ์ และคะแนนการประเมินคุณลักษณะของผู้กระทำ น้อยกว่าคนที่มีการกำกับการแสดงออกของตนต่ำที่จินตนาการว่าเป็นผู้สังเกต ($HSM, OBS < LSM, OBS$)

สมมติฐานข้อที่3 คนที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูงที่จินตนาการว่าเป็นผู้สังเกตที่สาม มีคะแนนความประทับใจต่อเหตุการณ์ และคะแนนการประเมินคุณลักษณะของผู้กระทำน้อยกว่าคนที่มีการกำกับการแสดงออกของตนต่ำที่จินตนาการว่าเป็นผู้สังเกตที่สาม (HSM, $TOBS < LSM, TOBS$)

1. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของคะแนนความประทับใจต่อเหตุการณ์ที่ 2 แสดงในตารางที่ 29 พบว่า ผลหลักของบทบาท มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยค่า $F(2, 87) = 8.43, p < .001$ และลักษณะการกำกับการแสดงออกของตน ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาปฏิสัมพันธ์ระหว่างการกำกับการแสดงออกของตนกับบทบาทพบว่ามีปฏิสัมพันธ์ร่วมกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 โดยค่า $F(2, 87) = 4.11, p < .05$

ตารางที่ 29

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของคะแนนความประทับใจต่อเหตุการณ์ที่ 2 ($n = 93$)

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F
บทบาท (A)	75.14	2	37.57	8.43***
การกำกับการแสดงออกของตน (B)	1.10	1	1.10	0.25
A x B	36.66	2	18.33	4.11*
ความคลาดเคลื่อน	387.72	87	4.46	

* $p < .05$. *** $p < .001$.

ผลจากตารางที่ 29 พบว่ามีปฏิสัมพันธ์ร่วมกันระหว่างการกำกับการแสดงออกของตนสูงและต่ำในบทบาทแต่ละบทบาท ดังนั้นจึงทำการทดสอบการเปรียบเทียบต่าง (contrast) เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1 - 3 ได้ผลดังตารางที่ 30 - 32 นี้

ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนความประทับใจต่อเหตุการณ์ที่ 2 ระหว่างผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูงและต่ำที่จินตนาการว่ามีบทบาทผู้กระทำ จากตารางที่ 30 แสดงให้เห็นว่าค่ามัชฌิมเลขคณิตของบทบาทผู้กระทำ ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูง ($M = 4.71$) น้อยกว่าของ

ผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนต่ำ ($M = 6.67$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดย $F(87) = 7.15$, $p < .01$. ซึ่งสนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 1

ตารางที่ 30

ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คะแนนต่ำสุด คะแนนสูงสุด และค่าสถิติเอฟ ของคะแนนความประทับใจต่อเหตุการณ์ที่ 2 ของผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูงและต่ำในบทบาทผู้กระทำ

บทบาท	n	MIN	MAX	M	SD	F
HSM, ACT	17	1.75	8.00	4.71	2.11	7.15**
LSM, ACT	16	2.00	9.75	6.67	2.17	

** $p < .01$.

ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนความประทับใจต่อเหตุการณ์ที่ 2 ระหว่างผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูงและต่ำที่จินตนาการว่ามีบทบาทผู้สังเกต จากตารางที่ 31 ค่ามัชฌิมเลขคณิตของบทบาทผู้สังเกต ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูง ($M = 8.32$) ไม่แตกต่างกับผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนต่ำ ($M = 7.48$) ซึ่งไม่สนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 2

ตารางที่ 31

ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คะแนนต่ำสุด คะแนนสูงสุด และค่าสถิติเอฟ ของคะแนนความประทับใจต่อเหตุการณ์ที่ 2 ของผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูงและต่ำในบทบาทผู้สังเกต

บทบาท	n	MIN	MAX	M	SD	F
HSM, OBS	14	5.75	10.00	8.32	1.56	1.11
LSM, OBS	14	3.00	9.50	7.48	1.74	

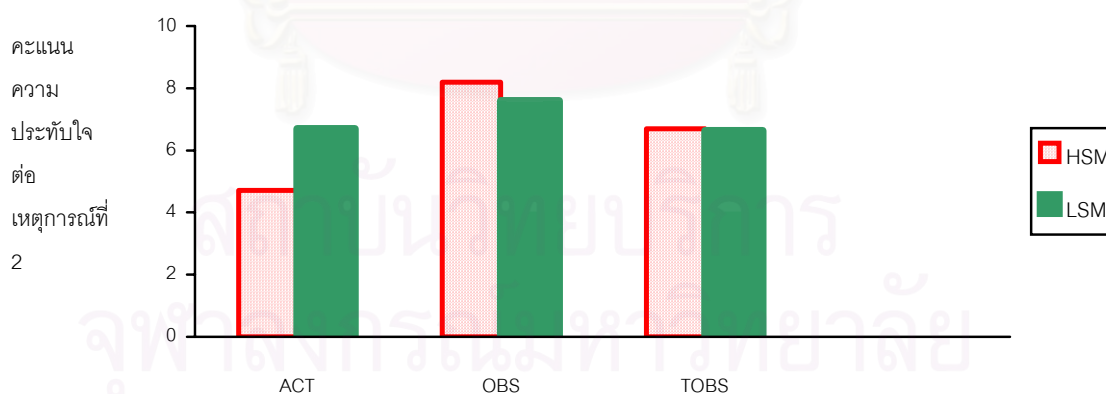
ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนความประทับใจต่อเหตุการณ์ที่ 2 ระหว่างผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูงและต่ำ ที่จินตนาการว่าเป็นผู้สังเกตที่สาม จากตารางที่ 32 ค่ามัชฌิมเลขคณิตของบทบาทผู้สังเกตที่สาม ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูง ($M = 6.72$) ไม่แตกต่างกับผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนต่ำ ($M = 6.25$) ซึ่งไม่สนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 3

ตารางที่ 32

ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คะแนนต่ำสุด คะแนนสูงสุด และค่าสถิติเอฟ ของคะแนนความประทับใจต่อเหตุการณ์ที่ 2 ของผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูงและต่ำในบทบาทผู้สังเกตที่สาม

บทบาท	n	MIN	MAX	M	SD	F
HSM, TOBS	18	2.00	10.00	6.72	2.41	0.39
LSM, TOBS	14	1.00	9.50	6.25	2.42	

ผลการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1 - 3 แสดงในภาพที่ 5

ภาพที่ 5 ค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนความประทับใจต่อเหตุการณ์ที่ 2 ของคนที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูงและต่ำที่จินตนาการบทบาทผู้กระทำ ผู้สังเกต และผู้สังเกตที่สาม

สมมติฐานข้อที่ 4 คนที่จินตนาการว่าเป็นผู้กระทำ มีคะแนนความประทับใจต่อเหตุการณ์ และคะแนนการประเมินคุณลักษณะของผู้กระทำ น้อยกว่าคนที่จินตนาการว่าเป็นผู้สังเกต (ACT < OBS)

สมมติฐานข้อที่ 5 คนที่จินตนาการว่าเป็นผู้กระทำ มีคะแนนความประทับใจต่อเหตุการณ์ และคะแนนการประเมินคุณลักษณะของผู้กระทำ น้อยกว่าคนที่จินตนาการว่าเป็นผู้สังเกตที่สาม (ACT < TOBS)

สมมติฐานข้อที่ 6 คนที่จินตนาการว่าเป็นผู้สังเกต มีคะแนนความประทับใจต่อเหตุการณ์ และคะแนนการประเมินคุณลักษณะของผู้กระทำ ไม่แตกต่างจากคนที่จินตนาการว่าเป็นผู้สังเกตที่สาม (OBS \approx TOBS)

4. ทดสอบสมมติฐานข้อที่ 4 - 6 โดยทดสอบความแตกต่างของค่ามัชฌิมเลขคณิตของแต่ละบทบาทเป็นที่ละคู่ ผู้วิจัยทดสอบการเปรียบเทียบต่าง (contrast) เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนของบทบาทที่ละคู่ตามสมมติฐาน ได้ผลดังตารางที่ 33 - 35 ดังนี้

ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนความประทับใจต่อเหตุการณ์ที่ 2 ระหว่างบทบาทผู้กระทำกับผู้สังเกต จากตารางที่ 33 ค่ามัชฌิมเลขคณิตของบทบาทผู้กระทำ ($M = 5.66$) น้อยกว่าของผู้สังเกต ($M = 7.90$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดย $F(87) = 16.64, p < .001$ ซึ่งสนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 4

ตารางที่ 33

ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คะแนนต่ำสุด คะแนนสูงสุด และค่าสถิติเอฟ ของคะแนนความประทับใจต่อเหตุการณ์ที่ 2 ของบทบาทผู้กระทำกับผู้สังเกต

บทบาท	n	MIN	MAX	M	SD	F
ผู้กระทำ	33	1.75	9.75	5.66	2.33	16.64***
ผู้สังเกต	28	3.00	10.00	7.90	1.68	

*** $p < .001$.

ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนความประทับใจต่อเหตุการณ์ที่ 2 ระหว่างบทบาทผู้กระทำ กับผู้สังเกตที่สาม จากตารางที่ 34 ค่ามัชฌิมเลขคณิตของบทบาทผู้กระทำ ($M = 5.66$) ไม่แตกต่างกับ ผู้สังเกตที่สาม ($M = 6.52$) ซึ่งไม่สนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 5

ตารางที่ 34

ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คะแนนต่ำสุด คะแนนสูงสุด และค่าสถิติเอฟ ของคะแนนความประทับใจต่อเหตุการณ์ที่ 2 ของบทบาทผู้กระทำกับผู้สังเกตที่สาม

บทบาท	n	MIN	MAX	M	SD	F
ผู้กระทำ	33	1.75	9.75	5.66	2.33	2.30
ผู้สังเกตที่สาม	32	1.00	10.00	6.52	2.39	

ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนความประทับใจต่อเหตุการณ์ที่ 2 ระหว่างบทบาทผู้สังเกต กับ ผู้สังเกตที่สาม จากตารางที่ 35 ค่ามัชฌิมเลขคณิตของผู้สังเกตและผู้สังเกตที่สามมีความแตกต่างกัน ซึ่งผลที่ได้ไม่สนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 6 โดยค่ามัชฌิมเลขคณิตของบทบาทผู้สังเกต ($M = 7.90$) มากกว่าของผู้สังเกตที่สาม ($M = 6.52$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดย $F(87) = 6.67, p < .05$

ตารางที่ 35

ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คะแนนต่ำสุด คะแนนสูงสุด และค่าสถิติเอฟ ของคะแนนความประทับใจต่อเหตุการณ์ที่ 2 ของบทบาทผู้สังเกตกับผู้สังเกตที่สาม

บทบาท	n	MIN	MAX	M	SD	F
ผู้สังเกต	28	3.00	10.00	7.90	1.68	6.67*
ผู้สังเกตที่สาม	32	1.00	10.00	6.52	2.39	

* $p < .05$.

3 . ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของคะแนนการประเมินคุณลักษณะของผู้กระทำในเหตุการณ์ที่ 2 แสดงในตารางที่ 36 พบว่า ผลหลักของบทบาท และลักษณะการกำกับการแสดงออกของตน ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาปฏิสัมพันธ์ระหว่างการกำกับการแสดงออกของตนกับบทบาทพบว่าไม่มีปฏิสัมพันธ์ร่วมกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 36

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของคะแนนการประเมินคุณลักษณะของผู้กระทำในเหตุการณ์ที่ 2 (n= 92)

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F
บทบาท (A)	1.93	2	0.96	1.45
การกำกับการแสดงออกของตน (B)	0.29	1	0.29	0.44
A x B	1.22	2	0.61	0.92
ความคลาดเคลื่อน	57.05	86	0.66	

จากตารางที่ 36 แสดงให้เห็นว่าบทบาท และ การกำกับการแสดงออกของตน ไม่มีอิทธิพลต่อคะแนนการประเมินคุณลักษณะของผู้กระทำในเหตุการณ์ที่ 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และ บทบาทกับการกำกับการแสดงออกของตนไม่มีปฏิสัมพันธ์กัน แต่อย่างไรก็ตาม เพื่อแสดงให้เห็นถึงการทดสอบสมมติฐานแต่ละข้ออย่างชัดเจนผู้วิจัยจึงทำการทดสอบการเปรียบเทียบต่าง (contrast) ได้ผลดังนี้

ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนการประเมินคุณลักษณะของผู้กระทำในเหตุการณ์ที่ 2 ระหว่างผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูงและต่ำที่จินตนาการว่าเป็นผู้กระทำ จากตารางที่ 37 แสดงให้เห็นว่า ค่ามัชฌิมเลขคณิตของบทบาทผู้กระทำ ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูง ($M = -0.51$) ไม่แตกต่างกับผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนต่ำ ($M = -0.33$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 1

ตารางที่ 37

ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คะแนนต่ำสุด คะแนนสูงสุด และค่าสถิติเอฟ ของคะแนน การประเมินคุณลักษณะของผู้กระทำในเหตุการณ์ที่ 2 ของผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูงและ ต่ำในบทบาทผู้กระทำ

บทบาท	<i>n</i>	<i>MIN</i>	<i>MAX</i>	<i>M</i>	<i>SD</i>	<i>F</i>
HSM, ACT	16	-2.43	1.07	-0.51	1.02	0.42
LSM, ACT	16	-1.21	0.71	-0.33	0.56	

ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนการประเมินคุณลักษณะของผู้กระทำในเหตุการณ์ที่ 2 ระหว่างผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูงและต่ำที่จินตนาการว่าเป็นผู้สังเกต จากตารางที่ 38 ค่ามัชฌิมเลขคณิตของบทบาทผู้สังเกต ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูง ($M = -0.47$) ไม่แตกต่าง กับผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนต่ำ ($M = -0.64$) ซึ่งไม่สนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 2

ตารางที่ 38

ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คะแนนต่ำสุด คะแนนสูงสุด และค่าสถิติเอฟ ของคะแนน การประเมินคุณลักษณะของผู้กระทำในเหตุการณ์ที่ 2 ของผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูงและ ต่ำในบทบาทผู้สังเกต

บทบาท	<i>n</i>	<i>MIN</i>	<i>MAX</i>	<i>M</i>	<i>SD</i>	<i>F</i>
HSM, OBS	14	-2.00	0.93	-0.47	0.76	0.30
LSM, OBS	14	-2.21	0.29	-0.64	0.70	

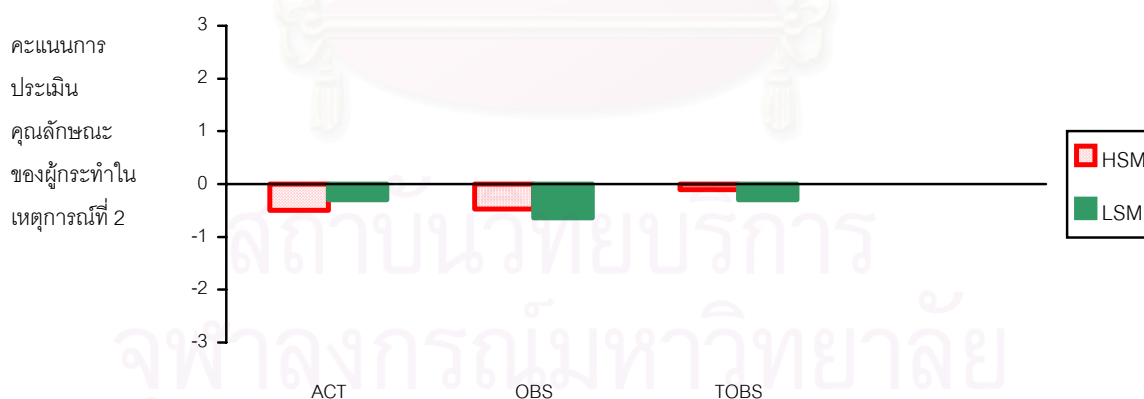
ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนการประเมินคุณลักษณะของผู้กระทำในเหตุการณ์ที่ 2 ระหว่างผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูงและต่ำที่จินตนาการว่าเป็นผู้สังเกตที่สาม จากตารางที่ 39 ค่ามัชฌิมเลขคณิตของบทบาทผู้สังเกตที่สาม ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูง ($M = -0.02$) ไม่แตกต่างกับผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนต่ำ ($M = -0.38$) ซึ่งไม่สนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 3

ตารางที่ 39

ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คะแนนต่ำสุด คะแนนสูงสุด และค่าสถิติเอฟ ของคะแนนการประเมินคุณลักษณะของผู้กระทำในเหตุการณ์ที่ 2 ของผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูงและต่ำในบทบาทผู้สังเกตที่สาม

บทบาท	<i>n</i>	<i>MIN</i>	<i>MAX</i>	<i>M</i>	<i>SD</i>	<i>F</i>
HSM, TOBS	18	-1.64	2.36	-0.02	0.91	1.52
LSM, TOBS	14	-1.64	1.36	-0.38	0.83	

ผลการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1 - 3 จากคะแนนการประเมินคุณลักษณะในเหตุการณ์ที่ 2 แสดงดังภาพที่ 6

ภาพที่ 6 ค่ามัชฌิมเลขคณิตจากคะแนนการประเมินคุณลักษณะในเหตุการณ์ที่ 2 ของคนที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูงและต่ำที่จินตนาการบทบาทผู้กระทำ ผู้สังเกต และผู้สังเกตที่สาม

4. ทดสอบสมมติฐานข้อที่ 4 - 6 โดยทดสอบความแตกต่างของค่ามัชฌิมเลขคณิตของแต่ละบทบาทเป็นทีละคู่ ผู้วิจัยทดสอบการเปรียบเทียบ (contrast) เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนของบทบาททีละคู่ตามสมมติฐาน ได้ผลดังตารางที่ 40 - 42 ดังนี้

ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนการประเมินคุณลักษณะของผู้กระทำในเหตุการณ์ที่ 2 ระหว่างบทบาทผู้กระทำ กับ ผู้สังเกต จากตารางที่ 40 ค่ามัชฌิมเลขคณิตของบทบาทผู้กระทำ $M = (-0.42)$ ไม่แตกต่างจากผู้สังเกต ($M = -0.55$) ซึ่งไม่สนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 4

ตารางที่ 40

ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คะแนนต่ำสุด คะแนนสูงสุด และค่าสถิติเอฟ ของคะแนนการประเมินคุณลักษณะของผู้กระทำในเหตุการณ์ที่ 2 ของบทบาทผู้กระทำกับผู้สังเกต

บทบาท	n	MIN	MAX	M	SD	F
ผู้กระทำ	32	-2.43	1.07	-0.42	0.81	0.42
ผู้สังเกต	28	-2.21	0.93	-0.55	0.72	

ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนการประเมินคุณลักษณะของผู้กระทำในเหตุการณ์ที่ 2 ระหว่างบทบาทผู้กระทำ กับ ผู้สังเกตที่สาม จากตารางที่ 41 ค่ามัชฌิมเลขคณิตของบทบาทผู้กระทำ ($M = -0.42$) ไม่แตกต่างกับ ผู้สังเกตที่สาม ($M = -0.18$) ซึ่งไม่สนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 5

ตารางที่ 41

ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คะแนนต่ำสุด คะแนนสูงสุด และค่าสถิติเอฟ ของคะแนนการประเมินคุณลักษณะของผู้กระทำในเหตุการณ์ที่ 2 ของบทบาทผู้กระทำ กับ ผู้สังเกตที่สาม

บทบาท	n	MIN	MAX	M	SD	F
ผู้กระทำ	32	-2.43	1.07	-0.42	0.81	1.17
ผู้สังเกตที่สาม	32	-1.64	2.36	-0.18	0.88	

ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนการประเมินคุณลักษณะของผู้กระทำในเหตุการณ์ที่ 2 ระหว่างบทบาทผู้สังเกต กับ ผู้สังเกตที่สาม จากตารางที่ 42 ค่ามัชฌิมเลขคณิตของผู้สังเกตและผู้สังเกตที่สามไม่มีความแตกต่างกัน ซึ่งสนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 6 โดยค่ามัชฌิมเลขคณิตของบทบาทผู้สังเกต ($M = -0.55$) และผู้สังเกตที่สาม ($M = -0.18$)

ตารางที่ 42

ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คะแนนต่ำสุด คะแนนสูงสุด และค่าสถิติเอฟ ของคะแนนการประเมินคุณลักษณะของผู้กระทำในเหตุการณ์ที่ 2 ของบทบาทผู้สังเกตกับผู้สังเกตที่สาม

บทบาท	n	MIN	MAX	M	SD	F
ผู้สังเกต	28	-2.21	0.93	-0.55	0.72	2.81
ผู้สังเกตที่สาม	32	-1.64	2.36	-0.18	0.88	

สรุปผลการวิจัยของแต่ละสมมติฐาน แสดงดังตารางที่ 43

ตารางที่ 43

สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน แยกตามเหตุการณ์ และคะแนนจากมาตรวัดความประทับใจต่อ
เหตุการณ์ และมาตรประเมินคุณลักษณะของผู้กระทำ

สมมติฐาน	เหตุการณ์ ที่1 สัญญาณเครื่องตรวจโลหะ ดิ่งที่ห้องสมุด	เหตุการณ์ที่2 มางานเลี้ยงที่บ้านเพื่อน มือเปล่า
1. HSM, ACT < LSM, ACT		
1.1 คะแนนความประทับใจ	ไม่สนับสนุน (HSM, ACT \approx LSM, ACT)	สนับสนุน
1.2 คะแนนการประเมินคุณลักษณะ	ไม่สนับสนุน (HSM, ACT \approx LSM, ACT)	ไม่สนับสนุน (HSM, ACT \approx LSM, ACT)
2. HSM, OBS < LSM, OBS		
2.1 คะแนนความประทับใจ	ไม่สนับสนุน (HSM, OBS \approx LSM, OBS)	ไม่สนับสนุน (HSM, OBS \approx LSM, OBS)
2.2 คะแนนการประเมินคุณลักษณะ	ไม่สนับสนุน (HSM, OBS \approx LSM, OBS)	ไม่สนับสนุน (HSM, OBS \approx LSM, OBS)
3. HSM, TOBS < LSM, TOBS		
3.1 คะแนนความประทับใจ	ไม่สนับสนุน (HSM, TOBS \approx LSM, TOBS)	ไม่สนับสนุน (HSM, TOBS \approx LSM, TOBS)
3.2 คะแนนการประเมินคุณลักษณะ	ไม่สนับสนุน (HSM, TOBS \approx LSM, TOBS)	ไม่สนับสนุน (HSM, TOBS \approx LSM, TOBS)
4. ACT < OBS		
4.1 คะแนนความประทับใจ	สนับสนุน	สนับสนุน
4.2 คะแนนการประเมินคุณลักษณะ	สนับสนุน	ไม่สนับสนุน (ACT \approx OBS)
5. ACT < TOBS		
5.1 คะแนนความประทับใจ	ไม่สนับสนุน (ACT \approx TOBS)	ไม่สนับสนุน (ACT \approx TOBS)
5.2 คะแนนการประเมินคุณลักษณะ	ไม่สนับสนุน (ACT \approx TOBS)	ไม่สนับสนุน (ACT \approx TOBS)
6. OBS \approx TOBS		
6.1 คะแนนความประทับใจ	ไม่สนับสนุน (OBS > TOBS)	ไม่สนับสนุน (OBS > TOBS)
6.2 คะแนนการประเมินคุณลักษณะ	ไม่สนับสนุน (OBS > TOBS)	สนับสนุน

บทที่ 4

การอภิปรายผลการวิจัย

ผู้วิจัยขออภิปรายผลการวิจัยตามลำดับสมมติฐานดังต่อไปนี้

สมมติฐานข้อที่ 1 คนที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูงที่จินตนาการว่าเป็นผู้กระทำ มีคะแนนความประทับใจต่อเหตุการณ์ และ คะแนนการประเมินคุณลักษณะของผู้กระทำ น้อยกว่าคนที่มีการกำกับการแสดงออกของตนต่ำที่จินตนาการว่าเป็นผู้กระทำ (HSM, ACT < LSM, ACT)

ผลการวิจัยไม่สนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 1 โดยพบว่าผู้ที่จินตนาการว่าตนมีบทบาทผู้กระทำในเหตุการณ์ที่น่าอับอาย ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูงและต่ำ ไม่มีความแตกต่างกันในคะแนนความประทับใจต่อเหตุการณ์ ในเหตุการณ์ สัญญาณเครื่องตรวจโลหะดังที่ห้องสมุด และ คะแนนการประเมินคุณลักษณะ ของผู้กระทำในทั้งสองเหตุการณ์ เมื่อพิจารณาที่เหตุการณ์ที่เลือกนำมาใช้ เหตุการณ์แรกเป็นเหตุการณ์ สัญญาณเครื่องตรวจโลหะดังในห้องสมุด ซึ่งถือเป็นเหตุการณ์ที่น่าอับอายที่เกิดขึ้นทั่วไป ผลการวัดทั้งการวัดความประทับใจ และการประเมินคุณลักษณะ พบว่า ลักษณะการกำกับการแสดงออกของตนไม่มีผลต่อความแม่นยำในการรับรู้ความคิดของคนอื่นต่อตนเอง นั่นคือผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูงและต่ำในบทบาทจินตนาการว่าเป็นผู้ทำให้เกิดเสียงสัญญาณจากเครื่องตรวจโลหะดังในห้องสมุด ล้วนประเมินว่าผู้อื่นในเหตุการณ์ รับรู้ตนในทางลบอย่างมาก เช่นเดียวกัน โดยมีค่าเฉลี่ยจากมาตรวัดความประทับใจต่อเหตุการณ์ต่ำกว่าครึ่งของสเกลทั้งผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูง ($M = 3.96$) และต่ำ ($M = 4.02$) และมีค่าเฉลี่ยจากมาตรประเมินคุณลักษณะของผู้กระทำติดลบทั้งผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูง ($M = -1.04$) และต่ำ ($M = -1.14$) ซึ่งอาจเนื่องมาจากว่าเหตุการณ์นี้ เกี่ยวข้องกับความรู้สึกผิดถูกในสังคม ซึ่งทำให้เกิดความรู้สึกเสียหน้าเป็นอย่างมาก และเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นท่ามกลางคนจำนวนมากซึ่งล้วนแต่เป็นคนแปลกหน้า มิได้มีความคุ้นเคยกันมาก่อน ดังนั้น เมื่อจินตนาการว่าตนประสบเหตุการณ์นี้จึงคิดไปว่าคนอื่นจะบุนาเหตุไปที่สาเหตุภายใน ทางลบ มากกว่าที่จะมาจากภายนอก และทำให้ผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูงและต่ำคิดว่าคนอื่นประเมินตนในทางลบไม่แตกต่างกัน

นอกจากนี้ ผลจากเหตุการณ์มาร่วมงานเลี้ยงบ้านเพื่อนมือเปล่า ก็เป็นไปในทิศทางเดียวกัน คือ ผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูงและต่ำในบทบาทผู้กระทำ มีคะแนนการประเมินคุณลักษณะผู้กระทำไม่แตกต่างกัน แต่ในเหตุการณ์นี้คะแนนการประเมินคุณลักษณะเป็นไปในทางลบเพียงเล็กน้อยเท่านั้น ทั้งผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูง ($M = -0.51$) และ ต่ำ ($M = -0.33$) ซึ่งผลที่ได้อาจมีสาเหตุมาจากเหตุการณ์นี้เป็นเหตุการณ์ที่บุคคลอื่นเป็นบุคคลที่มีความคุ้นเคยสนิทสนมกัน เมื่อผู้กระทำเกิดความผิดพลาดขึ้น ก็คิดว่าคนอื่นๆ น่าจะประเมินลักษณะภายในของตนไม่เลวร้ายนักทั้งในผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูงและต่ำ

แต่อย่างไรก็ตาม ในเหตุการณ์มาร่วมงานเลี้ยงมือเปล่าเพียงคนเดียว ผลการวิเคราะห์คะแนนความประทับใจต่อเหตุการณ์พบว่า ผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูง ($M = 4.71$) มีคะแนนน้อยกว่าผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนต่ำ ($M = 6.67$) อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 นั่นคือ ผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูงมองว่าเหตุการณ์เช่นนี้น่าอับอายและทำให้รู้สึกเสียหน้ามากกว่าผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนต่ำรู้สึก ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ พิจารณาดูแล้วอาจเนื่องมาจาก เหตุการณ์นี้เป็นเหตุการณ์ที่แสดงถึง หน้าตาในสังคม เป็นเรื่องของการรักษาสถานภาพในสังคม เมื่อประสบกับความน่าอับอาย ผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูงจึงมีคะแนนความประทับใจต่อเหตุการณ์ ต่ำกว่าการกำกับการแสดงออกของตนต่ำ ซึ่งจากงานวิจัยที่ผ่านมา พบว่า ผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนต่ำ ไม่ได้ให้ความสำคัญกับบรรยากาศรอบกายในการแสดงออกนัก ไม่ให้ความสำคัญว่าคนอื่นจะประทับใจในการแสดงออกของตนเองอย่างไร เท่ากับคนที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูง สอดคล้องกับผลจากงานวิจัยในครั้งนี้ก็พบว่า ในเหตุการณ์ไปร่วมงานเลี้ยงโดยไม่ได้ทำอะไรติดมือมาด้วยเลย ผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูงคิดว่าคนอื่นประเมินตนในทางลบ มากกว่าผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนต่ำ

สมมติฐานข้อที่ 2 คนที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูงที่จินตนาการว่าเป็นผู้สังเกต มีคะแนนความประทับใจต่อเหตุการณ์ และ คะแนนการประเมินคุณลักษณะของผู้กระทำ น้อยกว่าคนที่มีการกำกับการแสดงออกของตนต่ำที่จินตนาการว่าเป็นผู้สังเกต (HSM, OBS < LSM, OBS)

ผลการวิจัยไม่สนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 2 โดยพบว่าผู้ที่จินตนาการว่าตนมีบทบาทผู้สังเกตในเหตุการณ์ที่น่าอับอาย ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูงและต่ำ ไม่มีความแตกต่างกันในคะแนนความประทับใจต่อเหตุการณ์ และคะแนนการประเมินคุณลักษณะ ทั้งในเหตุการณ์ที่ 1 และ 2 ผลที่พบนี้เมื่อพิจารณาแล้วอาจเป็นเพราะว่า เมื่อคนเราอยู่ในบทบาทผู้สังเกต ความรู้สึกว่าต้องควบคุมหรือกำกับการแสดงออกของตนให้เป็นที่ไปตามบรรทัดฐานของสังคมอย่างเหมาะสมอาจไม่เกิดขึ้นมากนัก เนื่องจากลักษณะการกำกับการแสดงออกของตนเป็นลักษณะที่คนเรามีความแตกต่างกันในการสังเกต การจัดการ และการควบคุมตน ในการปรากฏกายต่อหน้าที่สาธารณะชนและในการปฏิสัมพันธ์กับคนรอบข้าง ซึ่งมีอิทธิพลต่อการมองโลก การปฏิสัมพันธ์ และกระบวนการในการสร้างความสัมพันธ์ของบุคคลด้วย นั่นคือ ส่งผลต่อพฤติกรรมของบุคคลในการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ดังนั้นเมื่ออยู่ในฐานะผู้สังเกตที่ต้องประเมินการกระทำที่น่าอับอายของผู้อื่นซึ่งเป็นเหตุการณ์ที่ไม่เกี่ยวข้องกับภาพพจน์ของตนเอง บุคคลที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูงและต่ำจึงประเมินไม่แตกต่างกัน ทั้งในเหตุการณ์ที่น่าอับอายต่อหน้าคนทั่วไปในห้องสมุด และเหตุการณ์ในงานเลี้ยงบ้านเพื่อน เพราะตนไม่ได้อยู่ในสถานะผู้กระทำจึงไม่รู้สึกรับอับอายหรือเสียหน้าเมื่อผู้กระทำได้กระทำการสิ่งผิดพลาดไปด้วยนั่นเอง

สมมติฐานข้อที่ 3 คนที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูงที่จินตนาการว่าเป็นผู้สังเกตที่สาม มีคะแนนความประทับใจต่อเหตุการณ์ และ คะแนนการประเมินคุณลักษณะของผู้กระทำ น้อยกว่าคนที่มีการกำกับการแสดงออกของตนต่ำที่จินตนาการว่าเป็นผู้สังเกตที่สาม (HSM, TOBS < LSM, TOBS)

ผลการวิจัยไม่สนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 3 โดยพบว่าผู้ที่จินตนาการว่าตนมีบทบาทผู้สังเกตที่สามในเหตุการณ์ที่น่าอับอาย ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูงและต่ำ ไม่มีความแตกต่างกันในคะแนนความประทับใจต่อเหตุการณ์ และคะแนนการประเมินคุณลักษณะของผู้กระทำ สำหรับเหตุผลที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นไปได้ในลักษณะเดียวกับในสมมติฐานข้อที่ 2 คือคนเรา เมื่ออยู่ในบทบาทอื่นที่ไม่ใช่

ผู้กระทำแล้ว ลักษณะการกำกับการแสดงออกของตนไม่ส่งผลต่อการรับรู้เหตุการณ์ที่น่าอัศจรรย์ใดๆ เพราะผลจากความอัศจรรย์นั้นไม่ได้ส่งผลกระทบต่อตัวผู้ประเมิน

สมมติฐานข้อที่ 4 คนที่จินตนาการว่าเป็นผู้กระทำ มีคะแนนความประทับใจต่อเหตุการณ์ และ คะแนนการประเมินคุณลักษณะของผู้กระทำ น้อยกว่าคนที่จินตนาการว่าเป็นผู้สังเกต (ACT < OBS)

ผลการวิจัยสนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 4 คือพบว่าคนที่จินตนาการว่าเป็นผู้กระทำมีคะแนนความประทับใจต่อเหตุการณ์ และคะแนนการประเมินคุณลักษณะต่อผู้กระทำ น้อยกว่าผู้ที่จินตนาการว่าเป็นผู้สังเกต ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ Savitsky และคณะ (2001) โดยผู้ที่จินตนาการว่ามีบทบาทผู้กระทำมีค่ามัธยฐานคณิตจากมาตรวัดการรับรู้เหตุการณ์ที่ 1 ($M = 11.98$) น้อยกว่าบทบาทผู้สังเกต ($M = 16.35$) อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 ผู้ที่จินตนาการว่ามีบทบาทผู้กระทำมีค่ามัธยฐานคณิตจากมาตรวัดคุณลักษณะในเหตุการณ์ที่ 1 ($M = -14.23$) น้อยกว่าบทบาทผู้สังเกต ($M = -6.13$) อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ผู้ที่จินตนาการว่ามีบทบาทผู้กระทำมีค่ามัธยฐานคณิตจากมาตรวัดการรับรู้เหตุการณ์ที่ 2 ($M = 11.32$) น้อยกว่าบทบาทผู้สังเกต ($M = 15.80$) อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .001 แสดงให้เห็นว่า บทบาทการเป็นผู้กระทำ และการเป็นผู้สังเกตที่แตกต่างกันในการรับรู้บุคคลในเหตุการณ์ที่น่าอัศจรรย์ มีผลต่อการรับรู้ที่แตกต่างกันด้วย

จากงานวิจัยนี้ แสดงให้เห็นว่าเมื่อบุคคลประสบกับเหตุการณ์ที่น่าอัศจรรย์แบบที่มีเจตนา ก้ำกวม ดังเช่นในงานวิจัยครั้งนี้คือเจตนาขโมยหรือเผลอหยิบหนังสือห้องสมุดติดมาด้วยในเหตุการณ์ที่ 1 และ ตั้งใจหรือไม่ตั้งใจมาร่วมงานเลี้ยงมือเปล่าในเหตุการณ์ที่ 2 บุคคลคิดว่าตนเองถูกผู้อื่นประเมินไปในทางที่เลวร้ายมากกว่าที่คนอื่นๆ ประเมินจริง โดยเฉพาะในเหตุการณ์ร่วมงานเลี้ยงที่บ้านเพื่อน เมื่อผู้อื่นในที่นี้หมายถึงคู่อริหรือเจ้าของบ้าน บุคคลยิ่งคิดไปว่าคู่อริจะมองตนในทางที่แยกว่าในความเป็นจริงมาก

ทั้งนี้เนื่องมาจากว่าเมื่อเราประสบกับเหตุการณ์ที่น่าอัศจรรย์ ก็มักคิดไปว่าคนอื่นสังเกตเห็นเราอย่างเด่นชัด คิดว่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นนี้เป็นเป้าสายตาของทุกคนในบริเวณนั้น ทั้งที่ในความเป็นจริง

แล้ว คนอื่นอาจจะไม่สังเกตเห็นความน่าอัศจรรย์นั้นเท่าใดนัก และแม้ว่าจะสังเกตเห็น คนเราก็ไม่ได้ ตัดสินคนที่ประสบกับเหตุการณ์น่าอัศจรรย์นั้นอย่างเลวร้ายเท่าใด

แต่อย่างไรก็ตาม ผลการเปรียบเทียบคะแนนการประเมินคุณลักษณะต่อผู้กระทำใน เหตุการณ์ฆาตกรรมที่บ้านเพื่อนมือเปล่า ไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน คือ ผู้สังเกตไม่ได้ประเมิน คุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้กระทำไปในทางที่แตกต่างไปจากการประเมินของผู้กระทำเอง ทั้งนี้ อาจ เป็นเพราะว่าเมื่อเป็นเหตุการณ์ที่ผู้ที่เกี่ยวข้องมีความคุ้นเคยกัน คือ เป็นเพื่อนที่สนิทสนมถึงขั้นมางาน เลี้ยงร่วมกันที่บ้าน ดังนั้นในการประเมินผู้สังเกตจึงระบุสาเหตุของผู้กระทำไปที่สถานการณ์มากกว่าที่ จะระบุสาเหตุไปที่ลักษณะภายในของผู้กระทำ เช่นผู้กระทำคงงานยุ่งจนไม่มีเวลาหาซื้อหรือทำอาหาร ตีมือมาด้วย นอกจากนี้อาจเป็นไปได้ว่าเหตุการณ์งานเลี้ยงบ้านเพื่อนนี้อาจจะไม่เข้ากับลักษณะ วัฒนธรรมของไทยที่จะนำมาใช้วัดได้ เนื่องจากในวัฒนธรรมไทยไม่ได้ถือสาคนที่มาร่วมงานเลี้ยงโดย ไม่มีอะไรติดมาด้วยเลยก็เป็นได้

สมมติฐานข้อที่ 5 คนที่จินตนาการว่าเป็นผู้กระทำ มีคะแนนความประทับใจต่อ เหตุการณ์ และ คะแนนการประเมินคุณลักษณะของผู้กระทำ น้อยกว่าคนที่จินตนาการว่า เป็นผู้สังเกตที่สาม (ACT < TOBS)

ผลการวิจัยไม่สนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 5 โดยพบว่าคนที่จินตนาการว่าเป็นผู้กระทำ มีคะแนน ความประทับใจต่อเหตุการณ์และคะแนนการประเมินคุณลักษณะต่อผู้กระทำ ไม่แตกต่างจากคนที่ จินตนาการว่าเป็นผู้สังเกตที่สาม ผลการวิจัยนี้ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน และไม่สอดคล้องกับ ผลการวิจัยของ Savitsky และคณะ (2001) ซึ่งกล่าวไว้ว่า ผู้สังเกตที่สามน่าจะทำนายว่าผู้สังเกต ประเมินผู้กระทำได้ใกล้เคียงกับที่ผู้สังเกตประเมินจริงมากกว่าที่ผู้กระทำทำนาย เมื่อพิจารณาผลจาก มาตรการทั้งสองแบบและทั้งสองเหตุการณ์แล้วพบว่าผลที่ได้มีความสอดคล้องกันทุกมาตรการ คือ ผู้กระทำและผู้สังเกตที่สามมีคะแนนจากมาตรการรับรู้เหตุการณ์ไม่แตกต่างกัน การที่ผลเป็นเช่นนี้ อาจเนื่องมาจากปัจจัยทางด้านความแตกต่างทางวัฒนธรรม อาจเป็นไปได้ว่าสังคมไทยมักคิดว่าคน ทั่วไปมีการระบุสาเหตุพฤติกรรมที่ไม่พึงปรารถนาของผู้อื่นไปยังสาเหตุภายในและทิศทางลบ ดังนั้น เมื่อผู้สังเกตที่สามทำนายการประเมินของผู้สังเกต จึงทำนายไม่แตกต่างจากที่ผู้กระทำทำนาย คือ เป็นไปในทิศทางลบ

สมมติฐานข้อที่ 6 คนที่จินตนาการว่าเป็นผู้สังเกต มีคะแนนความประทับใจต่อเหตุการณ์ และ คะแนนการประเมินคุณลักษณะของผู้กระทำ ไม่แตกต่างกับ คนที่จินตนาการว่าเป็นผู้สังเกตที่สาม (OBS \approx TOBS)

ผลการวิจัยไม่สนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 6 โดยพบว่าคนที่จินตนาการว่าเป็นผู้สังเกต มีคะแนนความประทับใจต่อเหตุการณ์และคะแนนการประเมินคุณลักษณะ แตกต่างจากคนที่จินตนาการว่าเป็นผู้สังเกตที่สาม โดยผู้สังเกตมีคะแนนมากกว่าผู้สังเกตที่สามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผลที่พบจากคะแนนความประทับใจต่อเหตุการณ์สอดคล้องกันในทั้งสองเหตุการณ์และสอดคล้องกับคะแนนการประเมินคุณลักษณะ ในเหตุการณ์สัญญาณดังในห้องสมุด ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ผู้วิจัยตั้งไว้ โดยสามารถอธิบายได้ทำนองเดียวกันสมมติฐานข้อที่ 5 กล่าวคือ ผู้ร่วมการทดลองที่เป็นนิสิตอาจคิดว่าคนในสังคมไทยมักระบุสาเหตุพฤติกรรมเลวร้ายของผู้อื่นไปที่สาเหตุภายในทางลบ ดังนั้นผู้สังเกตที่สามจึงคาดว่าคนอื่นๆ ที่เห็นเหตุการณ์น่าอับอายคงจะมองผู้กระทำในทางลบมาก

แต่อย่างไรก็ตาม ในการเปรียบเทียบคะแนนการประเมินคุณลักษณะในเหตุการณ์ที่ 2 ได้ผลสนับสนุนสมมติฐาน คือ ผู้ที่จินตนาการว่ามีบทบาทผู้สังเกต มีคะแนนไม่แตกต่างกับผู้สังเกตที่สามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ การที่ผลเป็นเช่นนี้ เป็นไปได้ว่า ในเหตุการณ์งานเลี้ยงที่บ้านเพื่อน บทบาทสมมติในเหตุการณ์ทุกบทบาทมีความสัมพันธ์กัน คือเป็นเพื่อนกัน ดังนั้น เมื่อเป็นการประเมินคุณลักษณะภายใน ผู้สังเกตและผู้สังเกตที่สามจึงไม่ประเมินผู้กระทำไปในทางเลวร้ายนัก

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับการแสดงออกของตนกับการรับรู้การประเมินของผู้อื่นต่อตนเองในเหตุการณ์ที่น่าอับอาย
2. เพื่อศึกษาอิทธิพลของบทบาทการเป็นผู้กระทำ ผู้สังเกต และผู้สังเกตที่สาม ต่อความแม่นยำในการรับรู้การประเมินของผู้อื่นต่อตนเองในเหตุการณ์ที่น่าอับอาย

สมมติฐาน

สมมติฐานข้อที่ 1 คนที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูงที่จินตนาการว่าเป็นผู้กระทำ มีคะแนนความประทับใจต่อเหตุการณ์ และ คะแนนการประเมินคุณลักษณะของผู้กระทำ น้อยกว่าคนที่มีการกำกับการแสดงออกของตนต่ำที่จินตนาการว่าเป็นผู้กระทำ (HSM, ACT < LSM, ACT)

สมมติฐานข้อที่ 2 คนที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูงที่จินตนาการว่าเป็นผู้สังเกต มีคะแนนความประทับใจต่อเหตุการณ์ และ คะแนนการประเมินคุณลักษณะของผู้กระทำ น้อยกว่าคนที่มีการกำกับการแสดงออกของตนต่ำที่จินตนาการว่าเป็นผู้สังเกต (HSM, OBS < LSM, OBS)

สมมติฐานข้อที่ 3 คนที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูงที่จินตนาการว่าเป็นผู้สังเกตที่สาม มีคะแนนความประทับใจต่อเหตุการณ์ และ คะแนนการประเมินคุณลักษณะของผู้กระทำ น้อยกว่าคนที่มีการกำกับการแสดงออกของตนต่ำที่จินตนาการว่าเป็นผู้สังเกตที่สาม (HSM, TOBS < LSM, TOBS)

สมมติฐานข้อที่ 4 คนที่จินตนาการว่าเป็นผู้กระทำ มีคะแนนความประทับใจต่อเหตุการณ์ และ คะแนนการประเมินคุณลักษณะของผู้กระทำ น้อยกว่าคนที่จินตนาการว่าเป็นผู้สังเกต (ACT < OBS)

สมมติฐานข้อที่ 5 คนที่จินตนาการว่าเป็นผู้กระทำ มีคะแนนความประทับใจต่อเหตุการณ์ และ คะแนนการประเมินคุณลักษณะของผู้กระทำ น้อยกว่าคนที่จินตนาการว่าเป็นผู้สังเกตที่สาม (ACT < TOBS)

สมมติฐานข้อที่ 6 คนที่จินตนาการว่าเป็นผู้สังเกต มีคะแนนความประทับใจต่อเหตุการณ์ และคะแนนการประเมินคุณลักษณะของผู้กระทำ ไม่แตกต่างกับคนที่จินตนาการว่าเป็นผู้สังเกตที่สาม (OBS \approx TOBS)

กลุ่มตัวอย่าง

เป็นนิสิตระดับปริญญาตรี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 185 คน แบ่งเป็นสองเหตุการณ์ เหตุการณ์ที่ 1 มี 92 คน เหตุการณ์ที่ 2 มี 93 คน

รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นแบบ 3 x 2 คือ บทบาท (ผู้กระทำ ผู้สังเกต และ ผู้สังเกตที่สาม) x ลักษณะการกำกับการแสดงออกของตน (การกำกับการแสดงออกของตนสูง และ การกำกับการแสดงออกของตนต่ำ)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. มาตรวัดการกำกับการแสดงออกของตน (Self-monitoring Scale หรือ SMS)

2. เหตุการณ์ที่น่าอับอาย

เหตุการณ์ที่ 1 เครื่องตรวจโลหะดังที่ห้องสมุดห้องสมุด และ เหตุการณ์ที่ 2 มางานเลี้ยงบ้านเพื่อนมือเปล่า แบ่งเป็น 6 ชุด

1ก , 2ก สำหรับผู้กระทำ

1ข , 2ข สำหรับผู้สังเกต

1ค , 2ค สำหรับผู้สังเกตที่สาม

3. มาตรวัดความประทับใจต่อเหตุการณ์ แบ่งเป็น 2 มาตรการย่อย คือ

- มาตรวัดการตีความเหตุการณ์

เป็น มาตรการแบบลิเคิร์ต มีช่วงคะแนนจาก 0 ถึง 10 จำนวน 2 ข้อในเหตุการณ์ที่และ 1

ข้อในเหตุการณ์ที่ 2 แต่ละเหตุการณ์แบ่งเป็นสำหรับ 3 บทบาท

- มาตรวัดความรู้สึกทางบวกทางลบต่อผู้กระทำ

มีช่วงคะแนนจาก 0 ถึง 100 จำนวน 1 ข้อ แต่ละเหตุการณ์แบ่งเป็นสำหรับ 3

บทบาท

4. มาตรฐานประเมินคุณลักษณะของผู้กระทำ

เป็นมาตรฐานจำแนกความหมาย มี 13 ข้อในเหตุการณ์ที่ 1 และ 14 ข้อในเหตุการณ์ที่ 2

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ให้นิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยระดับปริญญาตรี ทั้งหมด 338 คน ทำมาตรวัดการกำกับการแสดงออกของตนเอง

2. แบ่งผู้ร่วมการทดลองออกเป็นกลุ่มที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูง กลาง ต่ำ โดยผู้ที่ได้คะแนนจากมาตรวัดการกำกับการแสดงออกของตนมากที่สุดตั้งแต่ร้อยละ 73 ขึ้นไปให้เป็นกลุ่มสูง และกลุ่มที่ได้คะแนนจากมาตรวัดการกำกับการแสดงออกของตนตั้งแต่ร้อยละ 27 ลงมาให้เป็นกลุ่มต่ำ ได้ผู้ร่วมการทดลองทั้งหมด 185 คน เป็นกลุ่มสูง 92 คน กลุ่มต่ำ 93 คน

3. แบ่งผู้ร่วมการทดลองที่อยู่ในกลุ่มที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูง และต่ำอย่างละครึ่ง เข้าสู่เหตุการณ์ที่ 1 และ 2 โดยในแต่ละเหตุการณ์แบ่งผู้ร่วมการทดลองเข้าสู่เงื่อนไขจินตนาการว่ามีบทบาท ผู้กระทำ ผู้สังเกต และผู้สังเกตที่สามอย่างละเท่าๆกัน แต่ละเงื่อนไขต้องจินตนาการและประเมินในเรื่องเดียวกันแต่มีบริบทต่างกัน โดยผู้กระทำและผู้สังเกตที่สามทำนายว่าผู้สังเกตประเมินผู้กระทำอย่างไร และผู้สังเกตให้ประเมินผู้กระทำเหตุการณ์ที่น่าอับอาย

การวิเคราะห์ข้อมูล

1 วิเคราะห์ค่ามัชฌิมคณิต (M) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของคะแนนความประทับใจต่อผู้กระทำในเหตุการณ์ที่น่าอับอาย

2 วิเคราะห์ความแปรปรวนสองทาง (Two-way ANOVA) เพื่อแสดงให้เห็นถึงผลของปฏิสัมพันธ์ของบทบาทและการกำกับการแสดงออกของตน และวิเคราะห์ความแตกต่างที่กำหนดไว้ล่วงหน้า (planned contrast) โดยเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนนความประทับใจต่อผู้กระทำในเหตุการณ์ที่น่าอับอาย ระหว่างผู้ที่จินตนาการว่ามีบทบาทผู้กระทำ ผู้สังเกต และผู้สังเกตที่สาม ที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูงและต่ำ และ เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนนจากมาตรวัดความประทับใจต่อเหตุการณ์ และคะแนนการประเมินคุณลักษณะของผู้กระทำ ในเหตุการณ์ที่น่าอับอาย ระหว่างผู้ที่จินตนาการว่ามีบทบาทผู้กระทำ ผู้สังเกต และผู้สังเกตที่สาม

ผลการวิจัย

1. บุคคลที่มีการกำกับการแสดงออกของตื้นสูงที่จินตนาการว่ามีบทบาทผู้กระทำ มีคะแนนความประทับใจต่อเหตุการณ์ ในเหตุการณ์งานเลี้ยง น้อยกว่า ผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกของตื้นต่ำ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 แต่ไม่แตกต่างกัน ในเหตุการณ์ห้องสมุด และมีคะแนนการประเมินคุณลักษณะของผู้กระทำ ไม่แตกต่างกัน ในทั้งสองเหตุการณ์
2. บุคคลที่มีการกำกับการแสดงออกของตื้นสูงและต่ำ ที่จินตนาการว่ามีบทบาทผู้สังเกต มีคะแนนความประทับใจต่อเหตุการณ์ และคะแนนการประเมินคุณลักษณะทั้ง 2 เหตุการณ์ไม่แตกต่างกัน
3. บุคคลที่มีการกำกับการแสดงออกของตื้นสูงและต่ำ ที่จินตนาการว่ามีบทบาทผู้สังเกตที่สาม มีคะแนนความประทับใจต่อเหตุการณ์และคะแนนการประเมินคุณลักษณะ ทั้ง 2 เหตุการณ์ ไม่แตกต่างกัน
4. คนที่จินตนาการว่ามีบทบาทผู้กระทำ มีคะแนนความประทับใจต่อเหตุการณ์ในเหตุการณ์ห้องสมุดต่ำกว่าผู้ที่มีบทบาทผู้สังเกต อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และ เหตุการณ์งานเลี้ยง .001 และมีคะแนนการประเมินคุณลักษณะในเหตุการณ์ห้องสมุดต่ำกว่าที่ระดับนัยสำคัญ .05 แต่ไม่แตกต่างกัน ในมาตราประเมินคุณลักษณะของผู้กระทำในเหตุการณ์งานเลี้ยง
5. คนที่จินตนาการว่ามีบทบาทผู้กระทำ ต่ำมีคะแนนความประทับใจต่อเหตุการณ์และคะแนนการประเมินคุณลักษณะ ไม่แตกต่างกับผู้สังเกตที่สาม ทั้ง 2 เหตุการณ์
6. คนที่จินตนาการว่ามีบทบาทผู้สังเกต มีคะแนนการประเมินคุณลักษณะในเหตุการณ์งานเลี้ยง ไม่แตกต่างกับผู้สังเกตที่สาม แต่มีคะแนนความประทับใจต่อเหตุการณ์ทั้งสอง มากกว่าผู้ที่มีบทบาทผู้สังเกตที่สามมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และ .05 และคะแนนการประเมินคุณลักษณะในเหตุการณ์ห้องสมุดที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

1. เนื่องจากงานวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยศึกษาเกี่ยวกับตัวอย่างที่เป็นนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ระดับปริญญาตรี เท่านั้น ในครั้งต่อไปน่าจะศึกษากับกลุ่มนักศึกษาสถาบันอื่นๆ หรือบุคคลในวัยทำงานที่มีอาชีพต่างๆกันไป

2. การวิจัยครั้งนี้เป็นการให้ผู้ร่วมการทดลองจินตนาการว่าอยู่ในเหตุการณ์ที่น่าอัปยศ และ คาดว่าจะตกเป็นเป้าสายตาของคนอื่น ในการวิจัยครั้งต่อไปน่าจะลองจัดกระทำให้ผู้ร่วมการทดลอง ได้กระทำเหตุการณ์ที่ตกเป็นเป้าสายตาจริงๆมากกว่านี้

3. การวิจัยครั้งนี้ ในมาตรวัดความรู้สึกทางบวกทางลบต่อผู้กระทำ ผู้วิจัยใช้มาตรวัดที่มีช่วง คะแนนจาก 0 ถึง 100 โดยมีขีดกลางระหว่างช่วงเพียงขีดเดียว ซึ่งขาดความละเอียดและแม่นยำในการวัด ในการวิจัยครั้งต่อไป น่าจะให้มีสเกลที่ละเอียดกว่านี้ โดยมีขีดทุกช่วงคะแนนเพื่อให้สามารถวัด ได้คะแนนที่แม่นยำมากขึ้น

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

นิตยา รัตนพิชิต. (2534). การทำนายนายความพึงพอใจในงานของพนักงานฝ่ายปฏิบัติการภาคพื้นบริษัท การบินไทย จำกัด ด้วยคะแนนการทำการแสดงออกของตน. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาสังคม ภาควิชาจิตวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ภาสกร รัตนปนัดดา, ว่าที่ร้อยตำรวจโท. (2544). การเปรียบเทียบแรงจูงใจและคุณลักษณะในการเลือกคู่ระหว่างผู้ที่มีการทำการแสดงออกของตนสูงและต่ำ. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาสังคม คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

รัตนาวลี มั่นทรัพย์. (2544). อิทธิพลของอารมณ์ชั่วขณะและเหตุการณ์ต่อความสุภาพของภาษาที่ใช้ในการขอเรื่องระหว่างผู้ที่มีการทำการแสดงออกของตนสูงและต่ำ. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาสังคม คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ภาษาอังกฤษ

Feinigstein, A. (1984). Self-consciousness and the overperception of self as a target. *Journal of Personality and Social Psychology*, 47, 860–870.

Feinigstein, A., & Venable, P. A. (1992). Paranoia and self-consciousness. *Journal of Personality and Social Psychology*, 62, 129–138.

Fiske, S. T., & Taylor, S. E. (1991). *Social cognition* (2nd ed.). Singapore: McGraw-Hill.

Gangestad, W. S., & Snyder, M. (1985). To carve nature at it's joints: On the existence of discrete classes in personality. *Psychological Review*, 92, 317-349.

- Gilbert, D. T. (1995). Attribution and interpersonal perception. In A. Tesser (Ed.), *Advanced social psychology* (pp. 99-147). New York: McGraw-Hill.
- Gilbert, D. T., Pelham, B. W., & Krull, D. S. (1988). On cognitive business: When person perceivers meet persons perceived. *Journal of Personality and Social Psychology*, *54*, 733-740.
- Gilovich, T., Medvec, V. H., & Savitsky, K. (2000). The spotlight effect in social judgement: An egocentric bias in estimates of the salience of one's own actions and appearance. *Journal of Personality and Social Psychology*, *78*, 211-222.
- Gilovich, T., & Savitsky, K. (1999). The spotlight effect and the illusion of transparency: Egocentric assessments of how we're seen by others. *Current Directions in Psychological Science*, *8*, 165-168.
- Gilovich, T., Savitsky, K., & Medvec, V. H. (1998). The illusion of transparency: Biased assessments of others to read one's emotional states. *Journal of Personality and Social Psychology*, *75*, 332-346.
- Kenrick, D. T., Neuberg, S. L., & Cialdini, R. B. (2002). *Social psychology: Unraveling the mystery* (2nd ed.). Boston: Allyn and Bacon.
- McEwan, K. L., & Devins, G. M. (1983). Is increased arousal in social anxiety noticed by others? *Journal of Abnormal Psychology*, *92*, 417-421.
- Miller, D. T., Norman, S. A., & Wright, E. (1978). Distortion in person perception as a consequence of the need for effective control. *Journal of Personality and Social Psychology*, *36*, 598-607.

Ross, M., Amabile, T. M., & Steinmetz, J. L. (1977). Social roles, social control, and biases in social-perception process. *Journal of Personality and Social Psychology*, 35, 485-494.

Ross, M., & Sicoly, F. (1979). Egocentric bias in availability and attribution. *Journal of Personality and Social Psychology*, 37, 322-336.

Savitsky, K., Epley, N., & Gilovich, T. (2001). Do others judge us as harshly as we think? Overestimating the impact of our failures, shortcomings, and mishaps. *Journal of Personality and Social Psychology*, 81, 44-56.

Sherman, S. J. (1980). On the self-erasing nature of errors of prediction. *Journal of Personality and Social Psychology*, 39, 211-221.

Snyder, M. (1974). The self-monitoring of expressive behavior. *Journal of Personality and Social Psychology*, 30, 526-537.

Snyder, M. (1979). Self-monitoring processes. *Advances in Experimental Social Psychology*, 12, 85-128.

Snyder, M. (1987). *Public appearances, private realities: The psychology of self-monitoring*. New York: Freeman.

Van Boven, L., Kamada, A., & Gilovich, T. (1999). The perceived as perceiver: Everyday intuitions about the correspondence bias. *Journal of Personality and Social Psychology*, 77, 1188-1199.

ภาคผนวก

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ข

จำนวนและการเรียงลำดับเหตุการณ์ที่น่าอัศจรรย์ ของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (N=30)

ลำดับที่	เหตุการณ์	ความถี่	ร้อยละ
1	หกล้มตกบันได/ หกล้มกลางที่สาธารณะ	31	21.23
2	ทักคนผิด	17	11.64
3	ถูกตำหนิกลางที่สาธารณะ	9	6.16
4	เดินสะดุดจนสิ้นร่องเท้าหัก	8	5.48
	ล้มพัด/ เดินสะดุดจนกระโปรงเปิด	8	5.48
5	ลื่นรูตชิปกระโปรง/ กางเกง	7	4.79
6	รายงานหน้าชั้นแล้วพูดผิดพูดถูก	5	3.42
	ผายลมในที่ชุมนุม	5	3.42
	เดินชนประตู/ กระจกอาคารเรียน	5	3.42
7	โดนทำโทษกลางที่ประชุม	4	2.74
	ท้องร้องเสียงดังขณะเรียนจนเพื่อนๆ ได้ยิน	4	2.74
8	เข้าห้องเรียน/ โรงหนังผิด	3	2.05
	ทำเสื้อ/ กระโปรง/ กางเกง ขาด	3	2.05
	โบกรถประจำทางแล้วไม่จอด/ วิ่งไปขึ้นรถประจำทาง- แล้วไม่ทัน รถออกไปก่อน	3	2.05
9	เดินเหยียบฝาท่อแตกจนขาหล่นลงไปไนท่อ	2	1.37
	เข้าเรียนสาย	2	1.37
	ใส่เสื้อกลับด้านแล้วออกจากบ้านมาโดยไม่รู้ตัว	2	1.37
	ซื้อของแล้วลืมจ่ายเงินจนคนขายตะโกนทวงตามหลังมา ดังๆ	2	1.37
	เดินชนเด็กจนเด็กหงายหลังร้องไห้	2	1.37
	นินทาคนอื่นลับหลังแล้วเจ้าตัวเดินมาได้ยิน	2	1.37
10	อื่นๆ	22	15.07
รวม		124	100

ภาคผนวก ค
แบบประเมินเหตุการณ์ที่น่าอาย (ครั้งที่ 1)

แบบสอบถามชุดนี้เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของท่านเกี่ยวกับการรับรู้ระดับความน่าอับอายเมื่อต้องประสบกับเหตุการณ์ที่แตกต่างกันไป คำตอบที่ท่านตอบนั้นไม่มีคำตอบที่ถูกหรือผิด เป็นเรื่องของความรู้สึกส่วนบุคคลเท่านั้น กรุณาตอบให้ตรงกับความรู้สึกของท่านมากที่สุด โดยข้อมูลที่ได้จะนำไปใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ของนางสาวเสน่ห์สุดา แสนประสาน นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาสังคม คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อมูลส่วนตัว

1. เพศ _____
2. อายุ _____ ปี
3. คณะ _____

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วพิจารณาว่าหากท่านประสบกับเหตุการณ์ต่อไปนี้ ท่านจะมีความรู้สึกอายนานหรือน้อยเพียงใด โดยทำเครื่องหมาย X ทับหมายเลขที่ตรงกับความรู้สึกของท่านมากที่สุดเพียงเครื่องหมายเดียวในแต่ละข้อ และโปรดตอบทุกข้อในแบบสอบถามดังตัวอย่าง

ตัวอย่าง

เหตุการณ์สมมติ	น้อยที่สุด	น้อย	ค่อนข้างน้อย	ปานกลาง	ค่อนข้างมาก	มาก	มากที่สุด
	1	2	3	4	5	6	7
ก. ไปร่วมงานเลี้ยง แล้วใส่ชุดแปลกกว่าคนอื่น	1	2	3	4	5	6	7

เริ่มต้นตอบแบบประเมินเหตุการณ์ที่น่าอัศจรรย์

ท่านรู้สึกอายมากหรือน้อยเพียงใดต่อเหตุการณ์ต่อไปนี้

เหตุการณ์สมมติ	น้อยที่สุด	น้อย	ค่อนข้างน้อย	ปานกลาง	ค่อนข้างมาก	มาก	มากที่สุด
	1	2	3	4	5	6	7
1. ไปร่วมงานเลี้ยง แล้วใส่ชุดแปลกกว่าคนอื่น	1	2	3	4	5	6	7
2. ทำงานแตกกลางโรงอาหาร	1	2	3	4	5	6	7
3. ทำอาหารหกรดเสื้อผ้าตนเอง	1	2	3	4	5	6	7
4. นั่งทับหมากฝรั่งที่เคี้ยวแล้วจนกระป๋อง/ กางเกงเป็นรอย	1	2	3	4	5	6	7
5. เดินผ่านเครื่องตรวจโลหะตรงทางออกของห้องสมุด แล้วเครื่องตรวจโลหะเกิดเสียงดังขึ้นเนื่องจากผลอหิบบนหนังสือติดมาด้วย	1	2	3	4	5	6	7
6. หกล้มตกบันได/ หกล้มกลางที่สาธารณะ	1	2	3	4	5	6	7
7. ทักคนผิด	1	2	3	4	5	6	7
8. โบกธงประจำทางแล้วไม่จอด/ วิ่งไปขึ้นรถประจำทางแล้วไม่ทัน รถออกไปก่อน	1	2	3	4	5	6	7
9. ถูกตำหนิกลางที่สาธารณะ	1	2	3	4	5	6	7
10. ลืมรูตชิปกระป๋อง/ กางเกง	1	2	3	4	5	6	7
11. ผายลมในที่ชุมชน	1	2	3	4	5	6	7
12. ลมพัด/ เดินสะดุดจนกระป๋องเปิด	1	2	3	4	5	6	7
13. เดินสะดุดจนสั้นรองเท้าหัก	1	2	3	4	5	6	7
14. เดินชนประตู/ กระจกอาคารเรียน	1	2	3	4	5	6	7
15. นินทาคนอื่นลับหลังแล้วเจ้าตัวเดินมาได้ยิน	1	2	3	4	5	6	7
16. ท้องร้องเสียงดังขณะเรียนจนเพื่อน ๆ ได้ยิน	1	2	3	4	5	6	7
17. เข้าห้องเรียน/ โรงหนังผิด	1	2	3	4	5	6	7

เหตุการณ์สมมติ	น้อย ที่สุด	น้อย	ค่อนข้าง น้อย	ปาน กลาง	ค่อนข้าง มาก	มาก	มาก ที่สุด
	1	2	3	4	5	6	7
18. รายงานหน้าชั้นแล้วพูดผิดพูดถูก	1	2	3	4	5	6	7
19. เดินเหยียบฝาท่อแตกจนขาหล่นลงไปในห้อง กลาง	1	2	3	4	5	6	7
20. ทำเสื้อ/ กระโปรง/ กางเกงขาด	1	2	3	4	5	6	7
21. ซื้อของแล้วลืมจ่ายเงินจนคนขายตะโกนทวง ตามหลังมาดั่งๆ	1	2	3	4	5	6	7
22. ใส่เสื้อกลับด้านแล้วออกจากบ้านมาโดยไม่ รู้ตัว	1	2	3	4	5	6	7
23. โดนทำโทษกลางที่ประชุม	1	2	3	4	5	6	7
24. เดินชนเด็กจนเด็กหงายหลังร้องไห้	1	2	3	4	5	6	7
25. ทำของหล่นเสียงดังในสถานที่เงียบๆ	1	2	3	4	5	6	7
26. เข้าห้องน้ำผิดโดยไปเข้าห้องน้ำของเพศ ตรงกันข้าม	1	2	3	4	5	6	7
27. เข้าเรียนสาย	1	2	3	4	5	6	7
28. ผลักประตูห้องน้ำเข้าไปแต่มีคนเข้าอยู่ก่อน แล้ว	1	2	3	4	5	6	7
29. นั่งบนรถประจำทางตรงที่นั่งพระสงฆ์ แต่พอ พระขึ้นมามองไม่เห็นเลยถูกระเบิดรถเมลล์ได้ ให้ลูกให้พระนั่ง	1	2	3	4	5	6	7
30. แต่งตัวลำสมายแล้วไปเดินที่แหล่งแฟชั่น	1	2	3	4	5	6	7

ขอบคุณที่ให้ความร่วมมือค่ะ

ภาคผนวก ง

ผลการวิเคราะห์ผลรวม ค่ามัชฌิมเลขคณิต ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการจัดลำดับที่ของเหตุการณ์ที่น่าอัศจรรย์จากแบบประเมินเหตุการณ์ที่น่าอัศจรรย์ (N= 50)

ลำดับที่	ข้อที่	เหตุการณ์สมมติ	Sum	M	SD
1	11	ผายลมในที่ชุมนุม	274	5.48	1.28
2	10	ลื่นรูตชิปกระโปรง/ กางเกง	256	5.12	1.29
3	6	หกล้มตักบันได/ หกล้มกลางที่สาธารณะ	252	5.04	1.34
4	22	ใส่เสื้อกับด้านแล้วออกจากบ้านโดยไม่ รู้ตัว	244	4.88	1.35
4	23	โดนทำโทษกลางที่ประชุม	244	4.88	1.47
6	12	ลมพัด/ เดินสะดุดจนกระโปรงเปิด	239	4.78	1.67
7	19	เดินเหยียบฝาท่อแตกจนขาหล่นลงไปท่อ	237	4.74	1.38
8	26	เข้าห้องน้ำผิดโดยไปเข้าห้องน้ำของเพศ ตรงกันข้าม	224	4.56	1.58
9	21	ซื้อของแล้วลืมจ่ายเงินจนคนขายตะโกนทวง ตามหลังมาดั่งๆ	225	4.50	1.47
10	7	ทักคนผิด	224	4.48	1.46
11	15	นิทาคอนอื่นลับหลังแล้วเจ้าตัวเดินมาได้ยิน	222	4.44	1.37
12	9	ถูกตำหนิกลางที่สาธารณะ	221	4.42	1.31
13	14	เดินชนประตู/ กระจกอาคารเรียน	217	4.34	1.29
14	29	นั่งบนรถประจำทางตางที่นั่งพระสงฆ์ แต่พอ พระขึ้นมามองไม่เห็นเลยถูกกระเป๋ารถเมลล์ ไล่ให้ลุกให้พระนั่ง	214	4.28	1.43
15	5	เดินผ่านเครื่องตรวจโลหะตรงทางออกของ ห้องสมุด แล้วเครื่องตรวจโลหะเกิดเสียงดัง ขึ้นเนื่องจากเผลอหยิบหนังสือติดมาด้วย	209	4.18	1.34
15	20	ทำเสื้อ/ กระโปรง/ กางเกงขาด	209	4.18	1.19

ลำดับที่	ข้อที่	เหตุการณ์สมมติ	Sum	M	SD
17	13	เดินสะดุดจนล้มร้องเท้าหัก	205	4.10	1.42
18	4	นั่งทับหมากฝรั่งที่เคี้ยวแล้วจนกระป๋อง/ กางเกงเป็นรอย	203	4.06	1.11
19	24	เดินชนเด็กจนเด็กหงายหลังร้องไห้	201	4.02	1.56
20	2	ทำงานแตกกลางโรงอาหาร	197	3.94	1.41
21	25	ทำของหล่นเสียงดังในสถานที่เงียบๆ	195	3.90	1.43
22	1	ไปร่วมงานเลี้ยงแล้วใส่ชุดแปลกกว่าคนอื่น	194	3.88	1.38
23	8	โบกรถประจำทางแล้วไม่จอด/ วิ่งไปขึ้นรถ ประจำทางแล้วไม่ทัน รถออกไปก่อน	191	3.82	1.66
24	16	ห้องร้องเสียงดังขณะเรียนจนเพื่อนๆ ได้ยิน	189	3.78	1.58
25	30	แต่งตัวล้าสมัยแล้วไปเดินที่แหล่งแฟชั่น	188	3.76	1.62
26	3	ทำอาหารหกรดเสื้อผ้าตนเอง	187	3.74	1.16
27	18	รายงานหน้าชั้นแล้วพูดผิดพูดถูก	172	3.44	1.43
28	17	เข้าห้องเรียน/ โรงหนังผิด	167	3.34	1.38
29	28	ผลึกประตูห้องน้ำเข้าไปแต่มีคนเข้าอยู่ก่อน แล้ว	165	3.30	1.40
30	27	เข้าเรียนสาย	143	2.86	1.48

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก จ

แบบประเมินเหตุการณ์ที่น่าอัศจรรย์(ครั้งที่2)

แบบสอบถามชุดนี้เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของท่านเกี่ยวกับการรับรู้ระดับความน่าอัศจรรย์เมื่อต้องประสบกับเหตุการณ์ที่แตกต่างกันไป คำตอบที่ท่านตอบนั้นไม่มีคำตอบที่ถูกหรือผิด เป็นเรื่องของความรู้สึกส่วนบุคคลเท่านั้น กรุณาตอบให้ตรงกับความรู้สึกของท่านมากที่สุด โดยข้อมูลที่ได้จะนำไปใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ของนางสาวเสน่ห์สุดา แสนประสาน นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาสังคม คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อมูลส่วนตัว

4. เพศ _____ 2. อายุ _____ ปี
3. คณะ _____

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วพิจารณาว่าหากท่านประสบกับเหตุการณ์ต่อไปนี้ ท่านจะมีความรู้สึกอัศจรรย์มากหรือน้อยเพียงใด โดยทำเครื่องหมาย X ทับหมายเลขที่ตรงกับความรู้สึกของท่านมากที่สุดเพียงเครื่องหมายเดียวในแต่ละข้อ และโปรดตอบทุกข้อในแบบสอบถาม ดังตัวอย่าง

ตัวอย่าง

เหตุการณ์สมมติ	น้อยที่สุด	น้อย	ค่อนข้างน้อย	ปานกลาง	ค่อนข้างมาก	มาก	มากที่สุด
	1	2	3	4	5	6	7
ก. ผายลมด้วยเสียงอันดังออกมา ขณะยืนอยู่ในที่ชุมนุม ซึ่งมีผู้คนอยู่มากมาย	1	2	3	4	5	6	7

หากท่านรู้สึกว่ถ้าประสบกับเหตุการณ์นี้แล้วจะเกิดความรู้สึกอายน้อยที่สุด ให้ทำเครื่องหมาย X ทับ
ตัวเลข 7

เหตุการณ์สมมติ	น้อย ที่สุด	น้อย	ค่อนข้าง น้อย	ปาน กลาง	ค่อนข้าง มาก	มาก	มาก ที่สุด
	1	2	3	4	5	6	7
ก. ผายลมด้วยเสียงอันดังออกมา ขณะยืนอยู่ในที่ชุมชน ซึ่งมีผู้คนอยู่มากมาย	1	2	3	4	5	6	7

หากท่านรู้สึกว่ถ้าประสบกับเหตุการณ์นี้แล้วจะเกิดความรู้สึกอายนปานกลาง ให้ทำเครื่องหมาย X ทับ
ตัวเลข 4

เหตุการณ์สมมติ	น้อย ที่สุด	น้อย	ค่อนข้าง น้อย	ปาน กลาง	ค่อนข้าง มาก	มาก	มาก ที่สุด
	1	2	3	4	5	6	7
ก. ผายลมด้วยเสียงอันดังออกมา ขณะยืนอยู่ในที่ชุมชน ซึ่งมีผู้คนอยู่มากมาย	1	2	3	4	5	6	7

หากท่านรู้สึกว่ถ้าประสบกับเหตุการณ์นี้แล้วจะเกิดความรู้สึกอายน้อยที่สุด ให้ทำเครื่องหมาย X ทับ
ตัวเลข 1

เหตุการณ์สมมติ	น้อย ที่สุด	น้อย	ค่อนข้าง น้อย	ปาน กลาง	ค่อนข้าง มาก	มาก	มาก ที่สุด
	1	2	3	4	5	6	7
ก. ผายลมด้วยเสียงอันดังออกมา ขณะยืนอยู่ในที่ชุมชน ซึ่งมีผู้คนอยู่มากมาย	1	2	3	4	5	6	7

เริ่มต้นตอบแบบประเมินเหตุการณ์ที่น่าอับอาย

ท่านรู้สึกอับอาย มาก หรือ น้อย เพียงใดต่อเหตุการณ์ต่อไปนี้

เหตุการณ์สมมติ	น้อย ที่สุด	น้อย	ค่อนข้าง น้อย	ปาน กลาง	ค่อนข้าง มาก	มาก	มาก ที่สุด
	1	2	3	4	5	6	7
1. ผายลมด้วยเสียงอันดังออกมา ขณะยืนอยู่ในที่ชุมชน ซึ่งมีผู้คนอยู่มากมาย	1	2	3	4	5	6	7
2. เป็นคนเดียวที่เข้าห้องเรียนสาย แล้วเดินเข้ามาตอนที่อาจารย์เริ่มสอนไปแล้ว และมีที่ว่างเพียงเก้าอี้ตัวหน้าห้องตัวเดียว คุณจึงต้องเดินผ่านหน้าเพื่อนทุกคนเพื่อไปที่นั่ง	1	2	3	4	5	6	7
3. ไปร่วมงานเลี้ยงสังสรรค์ แต่เมื่อไปถึงงานแล้วพบว่ามิใช่คนเดียวที่แต่งตัวสวยๆ ในขณะที่ผู้อื่นใส่ชุดเป็นทางการ	1	2	3	4	5	6	7
4. ลืมชุดชิปกระโปรง/ กางเกง แล้วมาเดินในที่สาธารณะ กว่าจะรู้ตัวก็เมื่อพบปะผู้คนมากมายแล้ว	1	2	3	4	5	6	7
5. เข้าห้องเรียน/ โรงหนังผิด เลย์ต้องลุกออกมาจากห้องเรียน/ โรงหนังกลางคัน เมื่อตอนที่มิฉะนั้นเข้ามาเต็มแล้ว	1	2	3	4	5	6	7
6. เดินผ่านเครื่องตรวจโลหะตรงทางออกของห้องสมุด แล้วเครื่องตรวจโลหะเกิดเสียงดังขึ้นเนื่องจากผลอหิบบนหิ้งเสื้อติดมาด้วย	1	2	3	4	5	6	7
7. เดินไม่ได้ระวังเลยลื่นหกล้มตกบันได/ หกล้มกลางที่สาธารณะซึ่งมีผู้คนเดินกันอยู่อย่างพลุกพล่าน	1	2	3	4	5	6	7

ท่านรู้สึกอับอาย มาก หรือ น้อย เพียงใดต่อเหตุการณ์ต่อไปนี้ (ต่อ)

เหตุการณ์สมมติ	น้อย ที่สุด	น้อย	ค่อนข้าง น้อย	ปาน กลาง	ค่อนข้าง มาก	มาก	มาก ที่สุด
	1	2	3	4	5	6	7
8. ออกไปพูดรายงานหน้าชั้นเรียนต่อหน้า อาจารย์และเพื่อนๆแล้วพูดผิดพูดถูก	1	2	3	4	5	6	7
9. ชื่อของที่ตลาดนัดแล้วคว่าถุงเงินออกไปจาก แผงโดยลืมจ่ายเงินจนคนขายตะโกนทวง ตามหลังมาดังๆ ทำให้คนอื่นๆที่อยู่บริเวณนั้น พากันหันมามอง	1	2	3	4	5	6	7
10. ใส่เสื้อติดกระดุมไขว้(ติดคลาดเคลื่อน) แล้วออกจากบ้านไปขึ้นรถไฟแล้วต่อด้วยรถ ประจำทางเพื่อไปมหาวิทยาลัยโดยไม่รู้ตัว	1	2	3	4	5	6	7
11. ทำอาหารหกรดเสื้อผ้าตนเองจนเลอะเทอะ เป็นรอยเด่นชัด กลางโรงอาหาร	1	2	3	4	5	6	7
12. ไปร่วมงานเลี้ยงที่บ้านเพื่อน แต่เมื่อไปถึง แล้วพบว่าคุณเป็นแขกเพียงคนเดียวที่ไม่ได้นำ ของมาให้เจ้าของงาน	1	2	3	4	5	6	7
13. เดินเหยียบไปตรงรอยแตกของทางเดินเท้า หน้าคณะ ทำให้ร่องเท้าข้างหนึ่งเสียบติดลง ไปคาอยู่ แต่เท้าหลุดออกมาจนต้องวกกลับไป ดึงร่องเท้าขึ้น ท่ามกลางสายตาของนิสิตคน อื่นๆที่อยู่บริเวณนั้น	1	2	3	4	5	6	7
14. แต่งตัวตามสบายมาทำกิจกรรมที่คณะ แล้วถูกมอบหมายให้ไปเดินติดต่องานที่แหล่ง การค้าระดับด้าแพชั่นทันสมัย ซึ่งมีผู้คนเดินกัน อย่างพลุกพล่าน	1	2	3	4	5	6	7

ภาคผนวก จ

ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่ามัธยฐานและอันดับของคะแนนจากแบบประเมินเหตุการณ์ที่น่าอัศจรรย์
ของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (N=60)

ข้อที่	ข้อความ	การวิเคราะห์ข้อกระทงวิธีกลุ่มสูง-กลุ่มต่ำ					
		กลุ่มสูง (n=30)		กลุ่มต่ำ (n=30)		ค่า <i>t</i>	ค่า <i>p</i>
		<i>M</i>	<i>SD</i>	<i>M</i>	<i>SD</i>		
1.	ผายลมด้วยเสียงอันดังออกมา ขณะยืน อยู่ในที่ชุมชน ซึ่งมีผู้คนอยู่มากมาย	6.10	0.88	5.30	1.32	2.76	0.0040
2.	เป็นคนเดียวที่เข้าห้องเรียนสาย แล้วเดินเข้า มาตอนที่อาจารย์เริ่มสอนไปแล้ว และมีที่ ว่างเพียงเก้าอี้ตัวหน้าห้องตัวเดียว คุณจึง ต้องเดินผ่านหน้าเพื่อนทุกคนเพื่อไปที่นั่ง	3.27	1.46	2.17	0.99	3.42	0.0005
3.	ไปร่วมงานเลี้ยงสังสรรค์ แต่เมื่อไปถึงงาน แล้วพบว่ามิใช่คุณเพียงคนเดียวที่แต่งตัว สบายๆ ในขณะที่ผู้อื่นใส่ชุดเป็นทางการ	4.87	1.07	3.50	1.28	4.48	0.0000
4.	ลืมนรูดชิปกระโปรง/ กางเกง แล้วมาเดินในที่ สาธารณะ กว่าจะรู้ตัวก็เมื่อพบปะผู้คน มากมายแล้ว	5.30	0.92	4.57	1.01	2.95	0.0025
5.	เข้าห้องเรียน/ โรงหนังผิด เลยต้องลุกออกมา จากห้องเรียน/ โรงหนังกลางคัน เมื่อตอนที่ มีคนอื่นเข้ามาเต็มแล้ว	3.30	1.24	2.43	1.22	2.73	0.0040
6.	เดินผ่านเครื่องตรวจโลหะตรงทางออกของ ห้องสมุด แล้วเครื่องตรวจโลหะเกิดเสียงดัง ขึ้นเนื่องจากผลอหิบบนหนังสือติดมาด้วย	3.97	1.00	3.13	0.90	3.39	0.0005
7.	เดินไม่ได้ระวังเลยลื่นหกล้มตกบันได/ หกล้ม กลางที่สาธารณะซึ่งมีผู้คนเดินกันอยู่อย่าง พลุกพล่าน	5.43	1.17	4.07	1.23	4.42	0.0000

ข้อที่	ข้อความ	การวิเคราะห์ข้อกระทงวิธีกลุ่มสูง- กลุ่มต่ำ					
		กลุ่มสูง (n=30)		กลุ่มต่ำ (n=30)		ค่า <i>t</i>	ค่า <i>p</i>
		<i>M</i>	<i>SD</i>	<i>M</i>	<i>SD</i>		
8.	ออกไปพูดรายงานหน้าชั้นเรียนต่อหน้า อาจารย์และเพื่อนๆแล้วพูดผิดพูดถูก	4.00	1.31	2.87	1.33	3.32	0.0010
9.	ซื้อของที่ตลาดนัดแล้วคว่าถุงเงินออกไป จากแผงโดยลืมจ่ายเงินจนคนขายตะโกน ทวงตามหลังมาดั่งๆ ทำให้คนอื่นๆที่อยู่ บริเวณนั้นพากันหันมามอง	4.90	1.42	3.80	1.16	3.29	0.0010
10.	ใส่เสื้อติดกระดุมไข่ง(ติดคลาดเคลื่อน) แล้วออกจากบ้านไปขึ้นรถไฟฟ้าแล้วต่อด้วย รถประจำทางเพื่อไปมหาวิทยาลัยโดยไม่ รู้ตัว	3.93	1.76	2.53	1.53	3.29	0.0010
11.	ทำอาหารหกรดเสื้อผ้าตนเองจนเลอะเทอะ เป็นรอยเด่นชัด กลางโรงอาหาร	4.20	1.45	3.60	1.61	1.52	0.0675
12.	ไปร่วมงานเลี้ยงที่บ้านเพื่อน แต่เมื่อไปถึง แล้วพบว่าคุณเป็นแขกเพียงคนเดียวที่ไม่ได้ นำของมาให้เจ้าของงาน	4.30	0.95	3.10	1.18	4.32	0.0000
13.	เดินเหยียบไปตรงรอยแตกของทางเดินเท้า หน้าคณะ ทำให้สันรองเท้าข้างหนึ่งเสียบติด ลงไปคาอยู่ แต่เท้าหลุดออกมาจนต้อง วกกลับไปดึงรองเท้าขึ้น ท่ามกลางสายตา ของนิสิตคนอื่นๆที่อยู่บริเวณนั้น	5.07	1.23	3.73	1.55	3.69	0.0005
14.	แต่งตัวตามสบายมาทำกิจกรรมที่คณะ แล้ว ถูกมอบหมายให้ไปเดินติดต่องานที่แหล่ง การค้าระดับต่ำแพ้นั้นทันสมัย ซึ่งมีผู้คนเดิน กันอย่างพลุกพล่าน	3.33	1.49	1.97	1.00	4.17	0.0000

ภาคผนวก ข
แบบประเมินลักษณะของบุคคลที่พึงปรารถนาในสังคม (ชุดที่1)

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความต่อไปนี้แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องหมายเลขที่ตรงกับความคิดของท่านมากที่สุดเพียงช่องเดียวในแต่ละข้อ

หากท่านต้องอยู่ร่วมในงานเลี้ยงที่บ้านเพื่อนงานหนึ่ง ท่านคิดว่าคนที่มีลักษณะต่อไปนี้ เป็นลักษณะทางบวกหรือเป็นลักษณะทางลบมากหรือน้อยเพียงใด โดยลักษณะทางบวก หมายถึงลักษณะของคนที่ท่านปรารถนาจะอยู่ร่วมในงานเลี้ยงด้วย และลักษณะทางลบ หมายถึง ลักษณะของคนที่ท่านไม่ปรารถนาจะอยู่ร่วมในงานเลี้ยงด้วย

ข้อความ	เป็นลบ มาก -3	เป็นลบปาน กลาง -2	เป็นลบ น้อย -1	เป็นลบและ บวกพอๆกัน 0	เป็นบวก น้อย 1	เป็นบวก ปานกลาง 2	เป็นบวก มาก 3
1. เป็นคนดี	-3	-2	-1	0	1	2	3
2. เห็นแก่ตัว	-3	-2	-1	0	1	2	3
3. ไร้มารยาท	-3	-2	-1	0	1	2	3
4. สุจริต	-3	-2	-1	0	1	2	3
5. ใจกว้าง	-3	-2	-1	0	1	2	3
6. ละโมภ	-3	-2	-1	0	1	2	3
7. มีความเป็นมิตร	-3	-2	-1	0	1	2	3
8. ใจแคบ	-3	-2	-1	0	1	2	3
9. คดโกง	-3	-2	-1	0	1	2	3
10. เชื้อเพื่อเผื่อแผ่	-3	-2	-1	0	1	2	3
11. รู้จักกาลเทศะ	-3	-2	-1	0	1	2	3
12. ตระหนัก เหนียว	-3	-2	-1	0	1	2	3
13. มีความ รับผิดชอบ	-3	-2	-1	0	1	2	3
14. ฉวยโอกาส	-3	-2	-1	0	1	2	3

ภาคผนวก ซ
แบบประเมินลักษณะของบุคคลที่พึงปรารถนาในสังคม (ชุดที่ 2)

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความต่อไปนี้แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องหมายเลขที่ตรงกับความคิดของท่านมากที่สุด

หากท่านต้องเข้าไปใช้ห้องสมุดในมหาวิทยาลัยร่วมกับคนลักษณะต่อไปนี้ ท่านคิดว่าคนที่มีลักษณะต่อไปนี้ เป็นลักษณะทางบวกหรือเป็นลักษณะทางลบมากหรือน้อยเพียงใด โดยลักษณะทางบวก หมายถึงลักษณะของคนที่ท่านปรารถนาจะใช้ห้องสมุดร่วมด้วย และลักษณะทางลบ หมายถึง ลักษณะของคนที่ท่านไม่ปรารถนาจะใช้ห้องสมุดร่วมด้วย

ข้อความ	เป็นลบ มาก -3	เป็นลบปาน กลาง -2	เป็นลบ น้อย -1	เป็นลบและ บวกพอๆกัน 0	เป็นบวก น้อย 1	เป็นบวก ปานกลาง 2	เป็นบวก มาก 3
1. เป็นคนดี	-3	-2	-1	0	1	2	3
2. เห็นแก่ตัว	-3	-2	-1	0	1	2	3
3. ไร้ศีลธรรม	-3	-2	-1	0	1	2	3
4. สุจริต	-3	-2	-1	0	1	2	3
5. จริงใจ	-3	-2	-1	0	1	2	3
6. ละโมบ	-3	-2	-1	0	1	2	3
7. มีความเป็น มิตร	-3	-2	-1	0	1	2	3
8. ขวยโอกาส	-3	-2	-1	0	1	2	3
9. คดโกง	-3	-2	-1	0	1	2	3
10. น่าเชื่อถือ	-3	-2	-1	0	1	2	3
11. ซื่อสัตย์	-3	-2	-1	0	1	2	3
12. ตระหนี่ถี่ เหนียว	-3	-2	-1	0	1	2	3
13. มีความ รับผิดชอบ	-3	-2	-1	0	1	2	3

ภาคผนวก ฉ
มาตรวัดการรับรู้เหตุการณ์

ข้อมูลส่วนตัว

1. ชื่อ _____ 2. เพศ _____
3. อายุ _____ 4. คณะ _____
5. ชั้นปี _____

คำชี้แจง

โปรดอ่านเนื้อเรื่องต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามแบบทดสอบนี้ทุกข้อตามความคิดที่แท้จริงของคุณ
ใน แต่ละข้อ คุณจะทำเครื่องหมาย 3 ได้เพียงช่องเดียวเท่านั้น
โปรดจินตนาการว่าเหตุการณ์นี้เกิดขึ้นกับคุณ

คุณอยู่ในห้องสมุด เมื่อได้เวลาต้องกลับ คุณก็รวบรวมข้าวของต่างๆใส่กระเป๋า แล้วเดินไปยังทางออก
เมื่อผ่านจุดตรวจของ สัญญาณจากเครื่องตรวจจับดังขึ้น คุณเผลอหยิบหนังสือของห้องสมุดมาใส่ในกระเป๋าแล้ว
ลืมไปขอยืมออก ทุกคนในบริเวณนั้นหันมามองคุณทันที และบรรณารักษ์ตะโกนเสียงดังเรียกให้คุณกลับไป
เคาท์เตอร์บริการ เจ้าหน้าที่ห้องสมุดสองสามคนก็กรูกันเข้ามาอย่างรวดเร็วเพื่อกันไม่ให้คุณออกไป
คำชี้แจงในการตอบ

หมายเลข 10 หมายถึง เป็นไปได้มากที่สุด

หมายเลข 0 หมายถึง ไม่มีทางเป็นไปได้เลย

เริ่มต้นตอบคำถาม

ข้อความ	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1. เมื่อคุณประสบกับเหตุการณ์นี้ คุณคิดว่ามี ความเป็นไปได้ที่คนอื่นที่เห็นเหตุการณ์จะเกิด ความคิดขึ้นมาทันทีว่าคุณพยายามขโมยหนังสือ ออกจากห้องสมุด	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2. เมื่อคุณประสบกับเหตุการณ์นี้ คุณคิดว่ามี ความเป็นไปได้ที่คนอื่นที่เห็นเหตุการณ์จะเกิด ความคิดขึ้นมาทันทีว่าคุณบังเอิญหยิบหนังสือติด มาด้วย	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

3. คุณคิดว่าคนอื่นๆในบริเวณนั้นที่เห็นเหตุการณ์จะเกิดความรู้สึกทางลบต่อตัวคุณมากหรือน้อยเพียงใด

ไม่มีความรู้สึก

เกิดความรู้สึก

ทางลบเลย 0 10 20 30 40 50 60 70 80 90 100 ทางลบมากที่สุด

โปรดอ่านอีกครั้งและจินตนาการว่าเหตุการณ์นี้เกิดขึ้นกับคุณ

คุณอยู่ในห้องสมุด เมื่อได้เวลาต้องกลับ คุณก็รวบรวมข่าวของต่างๆใส่กระเป๋า แล้วเดินไปยังทางออก เมื่อผ่านจุดตรวจของ สัญญาณจากเครื่องตรวจก็ดังขึ้น คุณเผลอหยิบหนังสือของห้องสมุดมาไว้ในกระเป๋าแล้วลืมไปขอยืมออก ทุกคนในบริเวณนั้นหันมามองคุณทันที และบรรณารักษ์ตะโกนเสียงดังเรียกให้คุณกลับไปเคาท์เตอร์บริการเจ้าหน้าที่ห้องสมุดสองสามคนก็กรูกันเข้ามาอย่างรวดเร็วเพื่อกันไม่ให้คุณออกไป

คำชี้แจงในการตอบ ให้พิจารณาข้อความต่อไปนี้แล้วให้เลือกคำศัพท์ที่ตรงกับความรู้สึกในด้านซ้ายหรือด้านขวา เพียงด้านเดียวในแต่ละข้อ และพิจารณาว่าคุณรู้สึกตรงกับคำศัพท์นั้นในระดับใด แล้วทำเครื่องหมาย 3 ลงในช่องที่ใกล้คำศัพท์นั้นตามระดับที่ท่านรู้สึก

เริ่มต้นตอบคำถาม

เมื่อคุณประสบกับเหตุการณ์นี้ คุณคิดว่ามีความเป็นไปได้ที่**คนอื่นที่เห็นเหตุการณ์**จะเกิดความคิดขึ้นมาทันทีว่าคุณเป็นคน.....

1.	ดี	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5	☐ 6	☐ 7	☐ 8	☐ 9	☐ 10	☐ 11	เลว
2.	เห็นแก่ตัว	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5	☐ 6	☐ 7	☐ 8	☐ 9	☐ 10	☐ 11	มีน้ำใจ
3.	ไร้ศีลธรรม	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5	☐ 6	☐ 7	☐ 8	☐ 9	☐ 10	☐ 11	มีศีลธรรม
4.	สุจริต	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5	☐ 6	☐ 7	☐ 8	☐ 9	☐ 10	☐ 11	ทุจริต
5.	จริงใจ	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5	☐ 6	☐ 7	☐ 8	☐ 9	☐ 10	☐ 11	เสแสร้ง
6.	ละโมภ	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5	☐ 6	☐ 7	☐ 8	☐ 9	☐ 10	☐ 11	เผื่อแผ่
7.	มีความเป็นมิตร	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5	☐ 6	☐ 7	☐ 8	☐ 9	☐ 10	☐ 11	ขาดความเป็นมิตร
8.	ช่วยโอกาส	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5	☐ 6	☐ 7	☐ 8	☐ 9	☐ 10	☐ 11	ไม่ช่วยโอกาส
9.	คดโกง	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5	☐ 6	☐ 7	☐ 8	☐ 9	☐ 10	☐ 11	ซื่อตรง
10.	น่าเชื่อถือ	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5	☐ 6	☐ 7	☐ 8	☐ 9	☐ 10	☐ 11	ไม่น่าเชื่อถือ
11.	รับผิดชอบ	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5	☐ 6	☐ 7	☐ 8	☐ 9	☐ 10	☐ 11	ไม่รับผิดชอบ
12.	ตระหนี่ถี่เหนียว	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5	☐ 6	☐ 7	☐ 8	☐ 9	☐ 10	☐ 11	เอื้อเฟื้อ
13.	ซื่อสัตย์	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5	☐ 6	☐ 7	☐ 8	☐ 9	☐ 10	☐ 11	ฉ้อโกง

ภาคผนวก ก
 มาตรการรับรู้เหตุการณ์

ข้อมูลส่วนตัว

1. ชื่อ _____ 2. เพศ _____
 3. อายุ _____ 4. คณะ _____
 5. ชั้นปี _____

คำชี้แจง

โปรดอ่านเนื้อเรื่องต่อไป แล้วตอบคำถามแบบทดสอบนี้ทุกข้อตามความคิดที่แท้จริงของคุณ
 ในแต่ละข้อ คุณจะทำเครื่องหมาย 3 ได้เพียงช่องเดียวเท่านั้น
 โปรดจินตนาการว่าเหตุการณ์นี้เกิดขึ้นกับคุณ

คุณอยู่ในห้องสมุดบริเวณทางออก ขณะที่กำลังยืนอยู่ คุณได้ยินเสียงสัญญาณดังขึ้นจาก
 เครื่องตรวจค้นหนังสือที่ทางออกจากห้องสมุด คุณหันไปตามเสียงก็เห็นนิสิตคนหนึ่งเดินผ่านที่จุดนั้น
 ทันใดนั้นบรรณารักษ์ก็ตะโกนเรียกนิสิตคนนั้นด้วยเสียงอันดังและขอตรวจค้นสิ่งของ ปราบกว่าพบ
 หนังสือของห้องสมุดอยู่ในกระเป๋าของนิสิตคนนั้น เจ้าหน้าที่ห้องสมุดอีกสองสามคนหนึ่งก็เดินเข้ามา
 เพื่อกันมิให้นิสิตคนนั้นออกจากห้องสมุดไป

คำชี้แจงในการตอบ

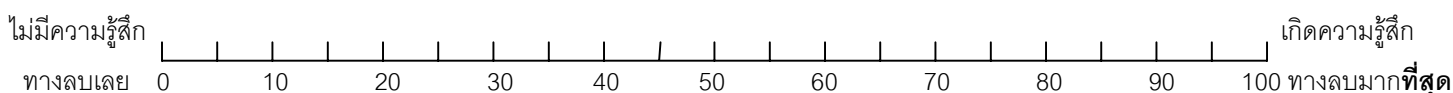
หมายเลข 10 หมายถึง เป็นไปได้มากที่สุด

หมายเลข 0 หมายถึง ไม่มีทางเป็นไปได้เลย

เริ่มต้นตอบคำถาม

ข้อความ	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1. เมื่อคุณเป็นคนหนึ่งที่เห็นเหตุการณ์นี้ มีความ เป็นไปได้ที่คุณจะคิดว่านิสิตคนนั้นพยายามขโมย หนังสือออกจากห้องสมุด	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2. เมื่อคุณเป็นคนหนึ่งที่เห็นเหตุการณ์นี้ มีความ เป็นไปได้ที่คุณจะคิดว่านิสิตคนนั้นบังเอิญหยิบ หนังสือติดมาด้วย	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

3. คุณเกิดความรู้สึกทางลบในตัวนิสิตคนนั้นมากหรือน้อยเพียงใด

โปรดอ่านอีกครั้งและจินตนาการว่าเหตุการณ์นี้เกิดขึ้นกับคุณ

คุณอยู่ในห้องสมุดบริเวณทางออก ขณะที่กำลังยืนอยู่ คุณได้ยินเสียงสัญญาณดังขึ้นจากเครื่องตรวจค้นหนังสือที่ทางออกจากห้องสมุด คุณหันไปตามเสียงก็เห็นนิสิตคนหนึ่งเดินผ่านที่จุดนั้น ทันใดนั้นบรรณารักษ์ก็ตะโกนเรียกนิสิตคนนั้นด้วยเสียงอันดังและขอตรวจค้นสิ่งของ ปรากฏว่าพบหนังสือของห้องสมุดอยู่ในกระเป๋าของนิสิตคนนั้น เจ้าหน้าที่ห้องสมุดอีกสองสามคนหนึ่งก็เดินเข้ามาเพื่อกันมิให้นิสิตคนนั้นออกจากห้องสมุดไป

คำชี้แจงในการตอบ ให้พิจารณาข้อความต่อไปนี้แล้วให้เลือกคำศัพท์ที่ตรงกับความรู้สึกในด้านซ้ายหรือด้านขวา เพียงด้านเดียวในแต่ละข้อ และพิจารณาว่าคุณรู้สึกตรงกับคำศัพท์นั้นในระดับใด แล้วทำเครื่องหมาย 3 ลงในช่องที่ใกล้คำศัพท์นั้นตามระดับที่ท่านรู้สึก

เริ่มต้นตอบคำถาม

เมื่อคุณเป็นคนหนึ่งが見เหตุการณ์นี้ มีความเป็นไปได้ที่คุณจะคิดว่านิสิตคนนั้นเป็นคน.....

1. ดี	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11	เลข
2. เห็นแก่ตัว	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11	มีน้ำใจ
3. ไร้ศีลธรรม	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11	มีศีลธรรม
4. สุจริต	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11	ทุจริต
5. จริงใจ	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11	เสแสร้ง
6. ละโมบ	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11	เผื่อแผ่
7. มีความเป็นมิตร	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11	ขาดความเป็นมิตร
8. ขวยโอกาส	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11	ไม่ขวยโอกาส
9. คดโกง	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11	ซื่อตรง
10. น่าเชื่อถือ	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11	ไม่น่าเชื่อถือ
11. รับผิดชอบ	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11	ไม่รับผิดชอบ
12. ตระหนักถึงเหนียว	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11	เอื้อเฟื้อ
13. ซื่อสัตย์	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11	ซื่อโกง

ภาคผนวก ก
มาตรวัดการรับรู้เหตุการณ์

ข้อมูลส่วนตัว

1. ชื่อ _____ 2. เพศ _____
3. อายุ _____ 4. คณะ _____
5. ชั้นปี _____

คำชี้แจง

โปรดอ่านเนื้อเรื่องต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามแบบทดสอบนี้ทุกข้อตามความคิดที่แท้จริงของคุณ
ในแต่ละข้อ คุณจะทำเครื่องหมาย 3 ได้เพียงช่องเดียวเท่านั้น

โปรดจินตนาการว่าเหตุการณ์นี้เกิดขึ้นกับคุณ

คุณอยู่ในห้องสมุดบริเวณทางออก ขณะที่กำลังยืนอยู่ คุณได้ยินเสียงสัญญาณดังขึ้นจาก
เครื่องตรวจค้นหนังสือที่ทางออกจากห้องสมุด คุณหันไปตามเสียงก็เห็นนิสิตคนหนึ่งเดินผ่านที่จุดนั้น
ทันใดนั้นบรรณารักษ์ก็ตะโกนเรียกนิสิตคนนั้นด้วยเสียงอันดังและขอตรวจค้นสิ่งของ ปรากฏว่าพบ
หนังสือของห้องสมุดอยู่ในกระเป๋าของนิสิตคนนั้น เจ้าหน้าที่ห้องสมุดอีกสองสามคนหนึ่งก็เดินเข้ามา
เพื่อกันมิให้นิสิตคนนั้นออกจากห้องสมุดไป

คำชี้แจงในการตอบ

หมายเลข 10 หมายถึง เป็นไปได้มากที่สุด

หมายเลข 0 หมายถึง ไม่มีทางเป็นไปได้เลย

เริ่มต้นตอบคำถาม

ข้อความ	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1. เมื่อคุณเป็นคนหนึ่งที่เห็นเหตุการณ์นี้ คุณคิดว่ามีความเป็นไปได้ที่ คนอื่น ๆ ที่ อยู่ในบริเวณนั้นจะคิดว่านิสิตคนนั้น พยายามขโมยหนังสือออกจากห้องสมุด	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2. เมื่อคุณเป็นคนหนึ่งที่เห็นเหตุการณ์นี้ คุณคิดว่ามีความเป็นไปได้ที่ คนอื่น ๆ ที่ อยู่ในบริเวณนั้นจะคิดว่านิสิตคนนั้น บังเอิญหยิบหนังสือติดมาด้วย	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

3. คุณคิดว่า **คนอื่น ๆ ที่อยู่รอบบริเวณนั้นจะเกิดความรู้สึกทางลบ** ในตัวนิสิตคนนั้นมากหรือน้อยเพียงใด

ไม่มีความรู้สึก

เกิดความรู้สึก

ทางลบเลย 0 10 20 30 40 50 60 70 80 90 100 ทางลบมากที่สุด

โปรดอ่านอีกครั้งและจินตนาการว่าเหตุการณ์นี้เกิดขึ้นกับคุณ

คุณอยู่ในห้องสมุดบริเวณทางออก ขณะที่กำลังยืนอยู่ คุณได้ยินเสียงสัญญาณดังขึ้นจากเครื่องตรวจค้นหนังสือที่ทางออกจากห้องสมุด คุณหันไปตามเสียงก็เห็นนิสิตคนหนึ่งเดินผ่านที่จุดนั้น ทันใดนั้นบรรณารักษ์ก็ตะโกนเรียกนิสิตคนนั้นด้วยเสียงอันดังและขอตรวจค้นสิ่งของ ปรากฏว่าพบหนังสือของห้องสมุดอยู่ในกระเป๋าของนิสิตคนนั้น เจ้าหน้าที่ห้องสมุดอีกสองสามคนหนึ่งก็เดินเข้ามาเพื่อกันมีให้นิสิตคนนั้นออกจากห้องสมุดไป

คำชี้แจงในการตอบ ให้พิจารณาข้อความต่อไปนี้แล้วให้เลือกคำศัพท์ที่ตรงกับความรู้สึกในด้านซ้ายหรือด้านขวาเพียงด้านเดียวในแต่ละข้อ และพิจารณาว่าคุณรู้สึกตรงกับคำศัพท์นั้นในระดับใด แล้วทำเครื่องหมาย 3 ลงในช่องที่ใกล้คำศัพท์นั้นตามระดับที่ท่านรู้สึก

เริ่มต้นตอบคำถาม

เมื่อคุณเป็นคนหนึ่งが見เหตุการณ์นี้ คุณคิดว่ามีความเป็นไปได้ที่คนอื่นๆที่อยู่ในบริเวณนั้นจะคิดว่านิสิตคนนั้นเป็นคน.....

1. ดี	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11	เลว
2. เห็นแก่ตัว	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11	มีน้ำใจ
3. ไร้ศีลธรรม	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11	มีศีลธรรม
4. สุจริต	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11	ทุจริต
5. จริงใจ	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11	เสแสร้ง
6. ละโมบ	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11	เผื่อแผ่
7. มีความเป็นมิตร	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11	ขาดความเป็นมิตร
8. ขวยใจ	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11	ไม่ขวยใจ
9. คดโกง	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11	ซื่อตรง
10. น่าเชื่อถือ	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11	ไม่น่าเชื่อถือ
11. รับผิดชอบ	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11	ไม่รับผิดชอบ
12. ตระหนักถึงเหนียว	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11	เอื้อเฟื้อ
13. ซื่อสัตย์	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11	ซื่อโกง

ภาคผนวก ก
 มาตรการรับรู้เหตุการณ์

ข้อมูลส่วนตัว

1. ชื่อ _____ 2. เพศ _____
 3. อายุ _____ 4. คณะ _____
 5. ชั้นปี _____

คำชี้แจง

โปรดอ่านเนื้อเรื่องต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามแบบทดสอบนี้ทุกข้อตามความคิดที่แท้จริงของคุณ
 ใน แต่ละข้อคุณจะทำเครื่องหมาย 3 ได้เพียงช่องเดียวเท่านั้น

โปรดจินตนาการว่าเหตุการณ์นี้เกิดขึ้นกับคุณ

“ คุณมาในงานสังสรรค์ที่บ้านเพื่อน เมื่อคุณเดินเข้าไปทักทายเจ้าของบ้าน คุณสังเกตเห็นว่า เพื่อนคนอื่น ๆ ได้นำขนมหรืออาหารมาร่วมรับประทานด้วย คุณเป็นเพียงบุคคลเดียวที่ไม่ได้นำอาหารติดมือมาร่วมในการสังสรรค์นี้ ”

คำชี้แจงในการตอบ

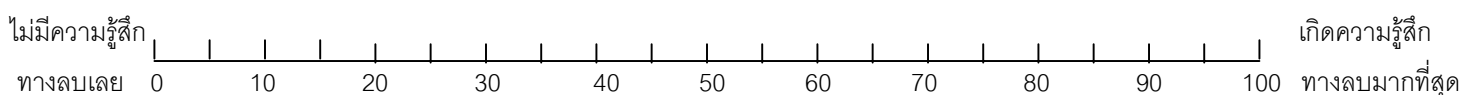
หมายเลข 10 หมายถึง เป็นไปได้มากที่สุด

หมายเลข 0 หมายถึง ไม่มีทางเป็นไปได้เลย

เริ่มต้นตอบคำถาม

ข้อความ	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1. เมื่อคุณประสบกับเหตุการณ์นี้ คุณคิดว่ามีความเป็นไปได้เจ้าของ <u>บ้านจะไม่พอใจ</u> ในพฤติกรรมของ คุณ	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

2. คุณคิดว่าเจ้าของบ้านจะเกิดความรู้สึกทางลบต่อตัวคุณมากหรือน้อยเพียงใด

โปรดอ่านอีกครั้งและจินตนาการว่าเหตุการณ์นี้เกิดขึ้นกับคุณ

“ คุณมาในงานสังสรรค์ที่บ้านเพื่อน เมื่อคุณเดินเข้าไปทักทายเจ้าของบ้าน คุณสังเกตเห็นว่า เพื่อนคนอื่นๆ ได้นำขนมหรืออาหารมาร่วมรับประทานด้วย คุณเป็นเพียงบุคคลเดียวที่ไม่ได้นำอาหารติดมือมาร่วมในการสังสรรค์นี้ “

คำชี้แจงในการตอบ ให้พิจารณาข้อความต่อไปนี้แล้วให้เลือกคำศัพท์ที่ตรงกับความรู้สึกในด้านซ้ายหรือด้านขวา เพียงด้านเดียวในแต่ละข้อ และพิจารณาว่าคุณรู้สึกตรงกับคำศัพท์นั้นในระดับใด แล้วทำเครื่องหมาย 3 ลงในช่องที่ใกล้คำศัพท์นั้นตามระดับที่ท่านรู้สึก

เริ่มต้นตอบคำถาม

เมื่อคุณประสบกับเหตุการณ์นี้ คุณคิดว่ามี**ความเป็นไปได้ที่เจ้าของบ้านจะคิดว่าคุณ**เป็นคน.....

1.	ดี	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; text-align: center;">1</td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; text-align: center;">2</td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; text-align: center;">3</td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; text-align: center;">4</td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; text-align: center;">5</td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; text-align: center;">6</td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; text-align: center;">7</td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; text-align: center;">8</td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; text-align: center;">9</td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; text-align: center;">10</td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; text-align: center;">11</td> </tr> </table>	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	เลว
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11				
2.	เห็นแก่ตัว	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; text-align: center;">1</td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; text-align: center;">2</td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; text-align: center;">3</td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; text-align: center;">4</td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; text-align: center;">5</td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; text-align: center;">6</td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; text-align: center;">7</td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; text-align: center;">8</td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; text-align: center;">9</td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; text-align: center;">10</td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; text-align: center;">11</td> </tr> </table>	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	มีน้ำใจ
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11				
3.	ไร้มารยาท	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; text-align: center;">1</td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; text-align: center;">2</td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; text-align: center;">3</td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; text-align: center;">4</td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; text-align: center;">5</td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; text-align: center;">6</td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; text-align: center;">7</td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; text-align: center;">8</td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; text-align: center;">9</td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; text-align: center;">10</td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; text-align: center;">11</td> </tr> </table>	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	มีมารยาท
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11				
4.	สุจริต	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; text-align: center;">1</td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; text-align: center;">2</td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; text-align: center;">3</td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; text-align: center;">4</td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; text-align: center;">5</td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; text-align: center;">6</td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; text-align: center;">7</td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; text-align: center;">8</td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; text-align: center;">9</td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; text-align: center;">10</td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; text-align: center;">11</td> </tr> </table>	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	ทุจริต
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11				
5.	ใจกว้าง	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; text-align: center;">1</td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; text-align: center;">2</td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; text-align: center;">3</td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; text-align: center;">4</td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; text-align: center;">5</td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; text-align: center;">6</td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; text-align: center;">7</td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; text-align: center;">8</td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; text-align: center;">9</td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; text-align: center;">10</td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; text-align: center;">11</td> </tr> </table>	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	ใจแคบ
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11				
6.	ละโมภ	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; text-align: center;">1</td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; text-align: center;">2</td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; text-align: center;">3</td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; text-align: center;">4</td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; text-align: center;">5</td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; text-align: center;">6</td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; text-align: center;">7</td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; text-align: center;">8</td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; text-align: center;">9</td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; text-align: center;">10</td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; text-align: center;">11</td> </tr> </table>	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	เผื่อแผ่
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11				
7.	มีความเป็นมิตร	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; text-align: center;">1</td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; text-align: center;">2</td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; text-align: center;">3</td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; text-align: center;">4</td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; text-align: center;">5</td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; text-align: center;">6</td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; text-align: center;">7</td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; text-align: center;">8</td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; text-align: center;">9</td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; text-align: center;">10</td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; text-align: center;">11</td> </tr> </table>	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	ขาดความเป็นมิตร
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11				
8.	เอาเปรียบ	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; text-align: center;">1</td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; text-align: center;">2</td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; text-align: center;">3</td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; text-align: center;">4</td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; text-align: center;">5</td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; text-align: center;">6</td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; text-align: center;">7</td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; text-align: center;">8</td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; text-align: center;">9</td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; text-align: center;">10</td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; text-align: center;">11</td> </tr> </table>	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	ไม่เอาเปรียบ
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11				
9.	คดโกง	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; text-align: center;">1</td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; text-align: center;">2</td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; text-align: center;">3</td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; text-align: center;">4</td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; text-align: center;">5</td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; text-align: center;">6</td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; text-align: center;">7</td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; text-align: center;">8</td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; text-align: center;">9</td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; text-align: center;">10</td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; text-align: center;">11</td> </tr> </table>	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	ซื่อตรง
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11				
10.	น่าเชื่อถือ	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; text-align: center;">1</td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; text-align: center;">2</td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; text-align: center;">3</td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; text-align: center;">4</td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; text-align: center;">5</td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; text-align: center;">6</td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; text-align: center;">7</td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; text-align: center;">8</td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; text-align: center;">9</td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; text-align: center;">10</td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; text-align: center;">11</td> </tr> </table>	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	ไม่น่าเชื่อถือ
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11				
11.	รู้จักกาลเทศะ	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; text-align: center;">1</td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; text-align: center;">2</td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; text-align: center;">3</td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; text-align: center;">4</td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; text-align: center;">5</td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; text-align: center;">6</td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; text-align: center;">7</td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; text-align: center;">8</td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; text-align: center;">9</td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; text-align: center;">10</td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; text-align: center;">11</td> </tr> </table>	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	ไม่รู้จักรกาลเทศะ
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11				
12.	ตระหนี่ถี่เหนียว	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; text-align: center;">1</td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; text-align: center;">2</td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; text-align: center;">3</td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; text-align: center;">4</td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; text-align: center;">5</td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; text-align: center;">6</td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; text-align: center;">7</td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; text-align: center;">8</td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; text-align: center;">9</td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; text-align: center;">10</td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; text-align: center;">11</td> </tr> </table>	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	เอื้อเฟื้อ
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11				
13.	รับผิดชอบ	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; text-align: center;">1</td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; text-align: center;">2</td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; text-align: center;">3</td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; text-align: center;">4</td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; text-align: center;">5</td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; text-align: center;">6</td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; text-align: center;">7</td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; text-align: center;">8</td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; text-align: center;">9</td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; text-align: center;">10</td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; text-align: center;">11</td> </tr> </table>	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	ไม่รับผิดชอบ
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11				
14.	ฉวยโอกาส	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; text-align: center;">1</td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; text-align: center;">2</td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; text-align: center;">3</td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; text-align: center;">4</td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; text-align: center;">5</td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; text-align: center;">6</td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; text-align: center;">7</td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; text-align: center;">8</td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; text-align: center;">9</td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; text-align: center;">10</td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; text-align: center;">11</td> </tr> </table>	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	ไม่ฉวยโอกาส
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11				

ภาคผนวก ฐ
 มาตรการรับรู้เหตุการณ์

ข้อมูลส่วนตัว

1. ชื่อ _____ 2. เพศ _____
 3. อายุ _____ 4. คณะ _____
 5. ชั้นปี _____

คำชี้แจง โปรดอ่านเนื้อเรื่องต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามแบบทดสอบนี้ทุกข้อตามความคิดที่แท้จริงของคุณ ใน แต่ละข้อ คุณจะทำเครื่องหมาย 3 ได้เพียงช่องเดียวเท่านั้น

โปรดจินตนาการว่าเหตุการณ์นี้เกิดขึ้นกับคุณ

“ คุณเป็นเจ้าของบ้าน เพื่อน ๆ มาสังสรรค์กันที่บ้านของคุณ คุณทักทายเพื่อน ๆ ที่ต่างนำขนมหรืออาหารมาร่วมรับประทานกัน คุณสังเกตเห็นว่าในบรรดาผู้ที่มาทั้งหมดนั้น มีเพื่อนคนหนึ่งที่มามือเปล่า ไม่ได้นำสิ่งใดมาร่วมในงานด้วยเลย “

คำชี้แจงในการตอบ

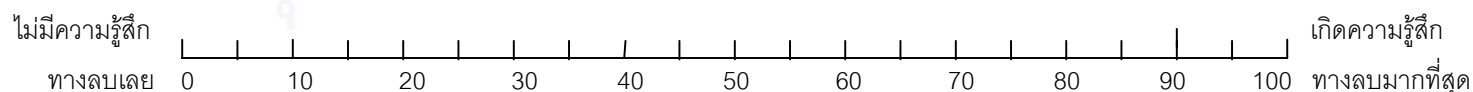
หมายเลข 10 หมายถึง เป็นไปได้มากที่สุด

หมายเลข 0 หมายถึง ไม่มีทางเป็นไปได้เลย

เริ่มต้นตอบคำถาม

ข้อความ	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1. เมื่อคุณเป็นเจ้าของบ้านที่ประสบกับเหตุการณ์นี้ มีความเป็นไปได้ที่คุณจะไม่พอใจพฤติกรรมของเพื่อนที่มามือเปล่าคนนั้น	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

2. คุณจะเกิดความรู้สึกทางลบต่อตัวเพื่อนที่มามือเปล่าคนนี้มากหรือน้อยเพียงใด

โปรดอ่านอีกครั้งและจินตนาการว่าเหตุการณ์นี้เกิดขึ้นกับคุณ

“คุณเป็นเจ้าของบ้าน เพื่อน ๆ มาสังสรรค์กันที่บ้านของคุณ คุณทักทายเพื่อน ๆ ที่ต่างนำขนมหรืออาหารมาร่วม รับประทานกัน คุณสังเกตเห็นว่าในบรรดาผู้ที่มาทั้งหมดนั้นมีเพื่อนคนหนึ่งที่มามือเปล่า ไม่ได้นำสิ่งใดมาร่วมในงานด้วยเลย “

คำชี้แจงในการตอบ ให้พิจารณาข้อความต่อไปนี้อย่างละเอียดแล้วให้เลือกคำศัพท์ที่ตรงกับความรู้สึกในด้านซ้ายหรือด้านขวาเพียงด้านเดียวในแต่ละข้อ และพิจารณาว่าคุณรู้สึกตรงกับคำศัพท์นั้นในระดับใด แล้วทำเครื่องหมาย 3 ลงในช่องที่ใกล้คำศัพท์นั้นตามระดับที่ท่านรู้สึก

เริ่มต้นตอบคำถาม

เมื่อคุณเป็นเจ้าของบ้านที่ประสบกับเหตุการณ์นี้ มีความเป็นไปได้ที่คุณจะคิดว่าเพื่อนที่มามือเปล่าคนนี้เป็นคน.....

1. ดี	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11	เลว
2. เห็นแก่ตัว	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11	มีน้ำใจ
3. ไร้มารยาท	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11	มีมารยาท
4. สุจริต	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11	ทุจริต
5. ใจกว้าง	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11	ใจแคบ
6. ละโมบ	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11	เผื่อแผ่
7. มีความเป็นมิตร	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11	ขาดความเป็นมิตร
8. เอาเปรียบ	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11	ไม่เอาเปรียบ
9. คดโกง	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11	ซื่อตรง
10. น่าเชื่อถือ	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11	ไม่น่าเชื่อถือ
11. รู้จักกาลเทศะ	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11	ไม่รู้จักรู้กาลเทศะ
12. ตระหนักถึงเหยี่ยว	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11	เอื้อเฟื้อ
13. รับผิดชอบ	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11	ไม่รับผิดชอบ
14. ขวยโอกาส	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11	ไม่ขวยโอกาส

ภาคผนวก ข
 มาตรการรับรู้เหตุการณ์

ข้อมูลส่วนตัว

1. ชื่อ _____ 2. เพศ _____
 3. อายุ _____ 4. คณะ _____
 5. ชั้นปี _____

คำชี้แจง

โปรดอ่านเนื้อเรื่องต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามแบบทดสอบนี้ทุกข้อตามความคิดที่แท้จริงของ คุณ ใน แต่ละข้อ คุณจะทำเครื่องหมาย 3 ได้เพียงช่องเดียวเท่านั้น

โปรดจินตนาการว่าเหตุการณ์นี้เกิดขึ้นกับคุณ

“ คุณเป็นคนหนึ่งที่มางานสังสรรค์ที่บ้านเพื่อน วันนี้คุณนำขนมเค้กจากร้านอร่อยติดมือมาด้วย คุณเดินเข้าไปในบ้านและทักทายเพื่อนที่เป็นเจ้าของบ้าน คุณสังเกตเห็นว่าเพื่อนทุกคนนำขนมหรืออาหารมาร่วมรับประทานกัน แต่มีเพื่อนคนหนึ่งซึ่งเป็นคนเดียวที่มามือเปล่า ไม่ได้นำสิ่งใดติดมือมาร่วมงานด้วยเลย “

คำชี้แจงในการตอบ

หมายเลข 10 หมายถึง เป็นไปได้มากที่สุด

หมายเลข 0 หมายถึง ไม่มีทางเป็นไปได้เลย

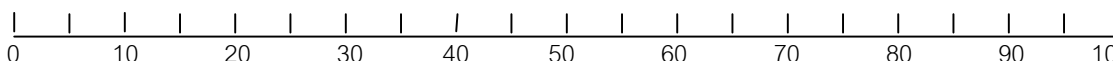
เริ่มต้นตอบคำถาม

ข้อความ	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1. เมื่อคุณเป็นคนหนึ่งที่อยู่ร่วมในงานสังสรรค์ครั้งนี้ คุณคิดว่ามีความเป็นไปได้ที่เจ้าของบ้านจะไม่พอใจพฤติกรรมของเพื่อนที่มามือเปล่าคนนั้น	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

2. คุณคิดว่าเจ้าของบ้านจะเกิดความรู้สึกประทับใจทางบวกต่อตัวเพื่อนที่มามือเปล่าคนนั้นมากหรือน้อยเพียงใด

ไม่มีความรู้สึก

ทางลบเลย

เกิดความรู้สึก

ทางลบมากที่สุด

โปรดอ่านอีกครั้งและจินตนาการว่าเหตุการณ์นี้เกิดขึ้นกับคุณ

“ คุณเป็นคนหนึ่งที่มางานสังสรรค์ที่บ้านเพื่อน วันนี้คุณนำขนมเค้กจากร้านอร่อยติดมือมาด้วย คุณเดินเข้าไปในบ้านและทักทายเพื่อนที่เป็นเจ้าของบ้าน คุณสังเกตเห็นว่าเพื่อนทุกคนนำขนมหรืออาหารมาร่วมรับประทานกัน แต่มีเพื่อนคนหนึ่งซึ่งเป็นเพียงคนเดียวที่มามือเปล่า ไม่ได้นำสิ่งใดติดมือมาร่วมงานด้วยเลย “

คำชี้แจงในการตอบ ให้พิจารณาข้อความต่อไปนี้แล้วให้เลือกคำศัพท์ที่ตรงกับความรู้สึกในด้านซ้ายหรือด้านขวาเพียงด้านเดียวในแต่ละข้อ และพิจารณาว่าคุณรู้สึกตรงกับคำศัพท์นั้นในระดับใด แล้วทำเครื่องหมาย 3 ลงในช่องที่ใกล้คำศัพท์นั้นตามระดับที่ท่านรู้สึก

เริ่มต้นตอบคำถาม

เมื่อคุณเป็นคนหนึ่งที่อยู่ร่วมในงานสังสรรค์ครั้งนี้ คุณคิดว่ามีความเป็นไปได้ที่เจ้าของบ้านจะคิดว่าเพื่อนที่มามือเปล่าคนนั้นเป็น

คน

1. ดี	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11		เลว
2. เห็นแก่ตัว	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11		มีน้ำใจ
3. ไร้มารยาท	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11		มีมารยาท
4. สุจริต	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11		ทุจริต
5. ใจกว้าง	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11		ใจแคบ
6. ละโมภ	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11		เสียใจ
7. มีความเป็นมิตร	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11		ขาดความเป็นมิตร
8. เอาจริง	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11		ไม่เอาจริง
9. คดโกง	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11		ซื่อตรง
10. นำเชือถือ	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11		ไม่นำเชือถือ
11. รู้จักกาลเทศะ	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11		ไม่รู้จักรากเทศะ
12. ตระหนักที่เหนียว	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11		เือ้เท้า
13. รับผิดชอบ	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11		ไม่รับผิดชอบ
14. ฉวยโอกาส	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11		ไม่ฉวยโอกาส

ภาคผนวก ฅ

แบบสำรวจความรู้สึกและการกระทำของตนเอง

แบบสำรวจชุดนี้เป็นแบบสำรวจเกี่ยวกับความรู้สึกและการกระทำในชีวิตประจำวันของท่าน คำตอบที่ท่านตอบนั้นไม่มีคำตอบที่ถูกหรือผิด เป็นเรื่องของความรู้สึกส่วนบุคคลเท่านั้น ขอให้ท่านอ่านข้อความแล้วพิจารณาความรู้สึกหรือการกระทำในแต่ละข้อว่าเป็นจริงสำหรับท่านหรือไม่เพียงใด สิ่งที่สำคัญ ขอให้ท่านตอบให้ตรงกับความรู้สึกหรือการกระทำของท่านมากที่สุด

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความแต่ละข้อต่อไปนี แล้วตอบคำถามแบบสำรวจนี้ทุกข้อตามความคิดที่แท้จริงของท่าน ในแต่ละข้อ คุณจะทำเครื่องหมาย ✓ ได้เพียงช่องเดียวเท่านั้น

หากจริง ให้พิจารณาว่า **จริงมาก** หรือ **จริง** แล้วทำเครื่องหมาย ลงในช่องนั้น

หากไม่จริง ให้พิจารณาว่า **ไม่จริงมาก** หรือ **ไม่จริง** แล้วทำเครื่องหมาย ลงในช่องนั้น

สิ่งที่สำคัญที่สุด คือ ขอให้ท่านตอบให้ตรงกับความรู้สึกหรือการกระทำที่แท้จริงของท่าน

ตัวอย่าง

ข้อที่	ข้อความ	จริง มาก	จริง	ไม่ จริง	ไม่จริง มาก
0	ฉันสามารถพูดในที่ประชุมได้ แม้ในหัวข้อซึ่งฉันเกือบจะไม่มีข้อมูลเลย				
	- หากท่านคิดว่าการกระทำข้อนี้ เป็น จริงมาก สำหรับท่าน ให้ท่านทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง จริงมาก	✓			
	- หากท่านคิดว่าการกระทำข้อนี้ เป็น จริง สำหรับท่าน ให้ท่านทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง จริง		✓		
	- หากท่านคิดว่าการกระทำข้อนี้ ไม่จริง สำหรับท่าน ให้ท่านทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ไม่จริง			✓	
	- หากท่านคิดว่าการกระทำข้อนี้ ไม่จริงมาก สำหรับท่าน ให้ท่านทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ไม่จริงมาก				✓

เริ่มต้นตอบแบบสำรวจ

ข้อที่	ข้อความ	จริง มาก	จริง	ไม่จริง	ไม่จริง มาก
1	ฉันสามารถพูดในที่ประชุมได้ แม้ในหัวข้อซึ่งฉันเกือบจะไม่มีข้อมูลเลย				
2	ฉันรู้ดีกว่าการเลียนแบบการกระทำของผู้อื่นเป็นสิ่งที่ยาก				
3	ฉันอาจจะเป็นนักแสดงที่ดีได้				
4	เมื่อเข้าสังคม ฉันคิดว่าไม่จำเป็นต้องทำหรือพูดในสิ่งที่คนอื่นชอบ				

หมายเหตุ มาตรการวัดการกำกับการแสดงออกของตน (Self-monitoring Scale) ฉบับสมบูรณ์มีข้อ
 กระทั่งทั้งหมดจำนวน 40 ข้อ ซึ่งสร้างและพัฒนาเป็นฉบับภาษาไทยโดย รองศาสตราจารย์ ดร. อีระพร
 อูวรรณโณ และนิสิตวิชาการวัดทางจิตวิทยาสังคม ปีการศึกษา 2532 และหาความตรงของมาตรโดย นิตยา
 รัตนพิชิต (2534) มาตรการวัดมีอยู่ที่คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สำหรับท่านที่สนใจจะนำมาตร
 วัดไปใช้ในการวิจัย กรุณานำจดหมายจากหัวหน้าหน่วยงานที่ท่านสังกัดขออนุญาตใช้มาตร ตัวอย่างของ
 มาตร และวิธีให้คะแนน จำหน่ายถึงและไปยื่นกับ

รองศาสตราจารย์ ดร. อีระพร อูวรรณโณ
 คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 ถ. พญาไท กรุงเทพฯ 10330

สถาบันวิทยบริการ
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางสาวเสน่ห์สุดา แสนประสาน เกิดเมื่อวันที่ 16 พฤษภาคม พ.ศ. 2521 ที่กรุงเทพมหานคร สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีจากคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปี พ.ศ. 2543 และเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาสังคม คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเมื่อปี พ.ศ. 2544

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย